

ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

สุรัชญา สุขประเสริฐ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ตุลาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

สุรัชญา สุขประเสริฐ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ตุลาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING OPERATIONAL RESULTS OF
COMMUNITY ENTERPRISES IN THE AREA OF PHANNA NIKHOM DISTRICTS,
SAKON NAKHON PROVINCE

BY

SURACHAYA SUKPRASERT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Public Administration Degree in Public Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University

October 2021

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ เป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบ ขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการสอบเค้าโครงและสอบป้องกัน ทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมให้คำแนะนำ การพัฒนาวิธีดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิง ทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณ กำนันทุกตำบลในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนสมาชิก วิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ทุกท่าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยช่วยเหลือสนับสนุน ทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ และคอยให้กำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่มีความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ ด้วย

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดาของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผล สำเร็จในปัจจุบัน

สุรัชญา สุขประเสริฐ

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงาน ของวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
ผู้วิจัย	สุรัชญา สุขประเสริฐ
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร
ปริญญา	รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม 2) เพื่อศึกษาระดับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม 4) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 348 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม โดยภาพรวม มีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.58$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารตลาด ($\bar{x} = 3.80$) รองลงมาคือ ทิศทางวิสาหกิจชุมชน ($\bar{x} = 3.59$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ($\bar{x} = 3.49$)

2. ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ ($\bar{x} = 3.86$) รองลงมาคือ

ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X}=3.72$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ($\bar{X}=3.58$)

3. ปัจจัยทางการบริหารด้านทิศทางการวิสาหกิจชุมชน ($\beta=.375$) ด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร ($\beta=.300$) และด้านการบริหารตลาด ($\beta=.139$) มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ ($\beta=.148$) และด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ($\beta=.103$) มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ = .743 โดยสามารถรวมกันทำนายระดับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม ได้ร้อยละ 74.30 ส่วนด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ไม่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม

4. แนวทางในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม ควรพัฒนา ด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน และด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ และแนวทางในการพัฒนาผลลัพธ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนควรพัฒนา ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน และด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

คำสำคัญ: ปัจจัยทางการบริหาร ผลลัพธ์การดำเนินงาน วิสาหกิจชุมชน

TITLE	Administrative Factors Affecting Operational Results of Community Enterprises in the Area of Phanna Nikhom Districts, Sakon Nakhon Province
AUTHOR	Surachaya Sukprasert
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Chardchai Udomkijmongkol Asst. Prof. Dr. Samart Aiyakorn
DEGREE	M.P.A. (Public Administration)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2021

ABSTRACT

The purposes of this study included the followings: 1) to investigate the level of administrative factors of community enterprises in Phanna Nikhom District, 2) to explore the level of operational results of community enterprises in Phanna Nikhom District, 3) to examine the influences of administrative factors on the operational results of community enterprises in Phanna Nikhom District, and, 4) to survey and gain guidelines on developing community enterprises in Phanna Nikhom District. Obtained through stratified random sampling techniques, the samples consisted of 348 members of the community enterprises in Phanna Nikhom District, Sakon Nakhon Province. The instrument employed for data collection was a questionnaire. Statistics used for data analysis were composed of frequency, percentage, mean, standard deviation, and Multiple Regression Analysis.

The results showed that

1. The administrative factors of community enterprises in Phanna Nikhom District, as a whole, were at the high level ($\bar{x} = 3.58$). Contemplating each aspect, it was found that marketing administration gained the highest mean ($\bar{x} = 3.80$), community enterprises' directions contained the second highest mean ($\bar{x} = 3.59$), and the administration of community enterprises had the lowest mean ($\bar{x} = 3.49$).

2. The operational results of community enterprises in Phanna Nikhom District were at the high level ($\bar{x}=3.68$). Contemplating each aspect, it was found that the qualities of the products and services gained the highest mean ($\bar{x}=3.86$), the efficiency based on the functions of community enterprises contained the second highest mean ($\bar{x}=3.86$), and the operational efficiency got the lowest mean ($\bar{x}=3.58$).

3. Of the administrative factors, these factors significantly influenced on the operational results of the community enterprises in Phanna Nikhom District at .00 statistical level: community enterprises' directions ($\beta=.375$), knowledge and information management ($\beta=.300$), and marketing management ($\beta=.139$). At the same time, products and services management process ($\beta=.148$) and member management of community enterprises ($\beta=.103$) significantly influenced on the operational results of the community enterprises in Phanna Nikhom District at .01 statistical level with the prediction coefficient of .743. Altogether, they could be used to correctly predict the operational outcomes of community enterprises in Phanna Nikhom District 74.30%. However, the planning of community enterprises did not influence the operational outcomes of community enterprises in Phanna Nikhom District.

4. These guidelines were given for developing administrative factors of community enterprises in Phanna Nikhom District: member management of community enterprises and products and services management process should be improved. Of the development of the operational results of the community enterprises, the operational efficiency and community enterprises should be upgraded.

Keywords: Administrative Factor, Operational Results, Community Enterprise

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน	13
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารวิสาหกิจชุมชน	21
แนวคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน	43
บริบทอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย	72
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	79
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	81

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	85
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
การศึกษาแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร	110
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	123
สรุปผลการวิจัย	123
อภิปรายผลการวิจัย	129
ข้อเสนอแนะการวิจัย	138
บรรณานุกรม	141
ภาคผนวก	149
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	150
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	172
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	175
ภาคผนวก ง สรุปค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม	186
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	191
ภาคผนวก ฉ คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถาม	193
ภาคผนวก ช แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการหาแนวทางพัฒนา	199
ประวัติย่อของผู้วิจัย	202

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	74
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล	88
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจ ชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายตำบล	90
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจ ชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านทิศทางการวิสาหกิจชุมชน รายข้อ	91
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจ ชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนดำเนินงาน ของวิสาหกิจชุมชน รายข้อ	93
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจ ชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารตลาด รายข้อ.	94
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจ ชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดการความรู้และ ข้อมูลข่าวสาร รายข้อ	95
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจ ชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารสมาชิก วิสาหกิจชุมชน รายข้อ	96
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจ ชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านกระบวนการจัดการสินค้า และบริการ รายข้อ	97
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลลัพธ์การดำเนินงาน ของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมและ รายตำบล	98

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลลัพธ์การดำเนินงาน ของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน รายข้อ	99
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลลัพธ์การดำเนินงาน ของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ รายข้อ	100
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลลัพธ์การดำเนินงาน ของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน รายข้อ	101
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลลัพธ์การดำเนินงาน ของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน รายข้อ	102
15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างปัจจัยทางการบริหาร กับผลลัพธ์ การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร .	104
16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร .	106
17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	108

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
-------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่าการพัฒนาประเทศไม่ได้สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชนท้องถิ่นในชนบท หรือ “เศรษฐกิจของฐานล่าง” ได้อย่างที่ควรจะเป็นมากนัก ถึงแม้ว่าสังคมในชนบทจะเป็นรากฐานแห่งความเจริญและความมั่นคงของชาติ เป็นที่รวมของเกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เป็นแหล่งผลิตและเป็นตลาดรองรับการขยายตัวของความเจริญเติบโตในภาคเศรษฐกิจสาขาอื่น ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชนบทจึงเป็นปัญหาที่มีผลกระทบไปถึงทุกส่วนของสังคม ได้แก่ ความยากจน ความเสื่อมโทรมของทรัพยากร และการขาดความรู้ที่จะช่วยยกระดับความสามารถของตนเองและความเป็นอยู่ ซึ่งประเทศไทยนั้นจัดได้ว่ามีความร่ำรวยทางทรัพยากรชีวภาพ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้สรรพชีวิตกำเนิด แพร่กระจายพันธุ์ มีความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตสูง การที่ประเทศไทยเป็นแหล่งทรัพยากรชีวภาพที่อุดมสมบูรณ์เป็นการเพิ่มโอกาสในการสร้างคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, 2560)

การพัฒนาชุมชนเป็นรูปแบบการดำเนินงานที่สามารถขับเคลื่อนกระบวนการในชุมชนให้เกิดการเรียนรู้ เกิดการสร้างคุณค่าใหม่ สะท้อนออกมาเป็นพลังของการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาจากคนในชุมชนที่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาแก้ไขปัญหา เป็นการสนับสนุนให้ชุมชนจัดทำแผนพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วม โดยนำปัญหามาวิเคราะห์ กำหนดกิจกรรม และดำเนินงานตามความสามารถของชุมชน โดยพึ่งพาทรัพยากรที่มีอยู่เป็นหลัก ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมจึงต้องมุ่งเสริมสร้างความสามารถในการจัดการปัญหาของชุมชนโดยชุมชน และเพื่อชุมชน ใช้ทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรม ทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นศักยภาพของชุมชน มาสร้างกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ของชุมชนร่วมกัน โดยการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างชุมชนที่เข้มแข็งเป็นรากแก้วของการแก้ไขปัญหา เป็นโอกาสในการแสดงศักยภาพโดยกระบวนการทำงาน

ภายใต้หลักการวิธีการพัฒนาชุมชน และเป็นการปลุกกระแสชุมชนให้มีความตื่นตัวที่จะพัฒนาตนเอง (นิศรา จันทรเจริญสุข, 2555, หน้า 2)

การส่งเสริมให้ชุมชนจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ชุมชนชนบทได้ปรับเปลี่ยนการพึ่งพิงปัจจัยต่าง ๆ จากภายนอกชุมชนเป็นการพึ่งตนเองภายในชุมชน โดยอาศัยทุนของตนเองและทุนของชุมชนที่มี การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี มีรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีชุมชนบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงที่จะต้องมีการบริหารจัดการให้ไปในทางสายกลางก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดยมีความพอประมาณ มีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีภูมิคุ้มกันที่ดีต่อผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ ใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน เพื่อให้การพัฒนานำไปสู่ความเข้มแข็งและการพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน เมื่อวิสาหกิจชุมชนเข้มแข็งทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเอง แก้ไขปัญหาความยากจนของคนในชุมชน ซึ่งผลสุดท้ายทำให้ชุมชนเข้มแข็งขึ้นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไรก็ตามในปัจจุบันวิสาหกิจชุมชนที่กำลังจัดตั้งขึ้นและที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วส่วนใหญ่มุ่งเน้นการตอบสนองด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก หลงลืมรากเหง้า ยังไม่สามารถประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างบูรณาการเข้าสู่ระบบการบริหารจัดการกลุ่ม ทำให้วิสาหกิจชุมชนไม่สามารถสนองตอบต่อชุมชนได้ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาหาวิธีการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่เหมาะสมเพื่อความยั่งยืนของชุมชน (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, 2560)

วิสาหกิจชุมชนเป็นรูปแบบการดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่เอื้อกับชาวบ้านดำรงชีวิตได้มั่นคงและเข้มแข็ง ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนมิใช่ว่าจะทำได้ง่ายตายต้องอาศัยความร่วมมือของคนในชุมชน วิสาหกิจชุมชนเน้นเรื่องการบริหารจัดการเป็นกิจการสร้างรายได้รูปแบบหนึ่งที่มีขนาดเล็กกว่าวิสาหกิจขนาดย่อมโดยผลผลิตจะเกิดจากสินทรัพย์ชุมชน (ความรู้ภูมิปัญญาดั้งเดิมทักษะฝีมือวัฒนธรรมธรรมชาติหรืออื่น ๆ) ที่เป็นพื้นบ้านมีรูปแบบการจัดการสมัยใหม่โดยคนในชุมชนเป็นกิจการของคนในชุมชน วิสาหกิจชุมชนเป็นแนวทางหนึ่งในการยกระดับรายได้ชีวิตความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของชาวบ้านหรือเกษตรกรในชนบทที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศแต่เป็นกลุ่มคนที่ยากจนที่สุดของประเทศหากกลุ่มชาวบ้านหรือกลุ่มเกษตรกรเหล่านี้มีรายได้สูงขึ้นจะส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศโดยในการประกอบวิสาหกิจชุมชนควร

มุ่งเน้นสร้างความเข้มแข็งของชุมชนส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเองใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชีวิตในชุมชนโดยคนในชุมชนเพื่อคนในชุมชนสิ่งที่เกิดขึ้นจากวิสาหกิจชุมชนมีผลให้ชาวบ้านไม่ต้องหลั่งไหลไปทำมาหากินในเมืองใหญ่ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องจากครอบครัวเข้าไปอยู่กับความแออัดมลพิษมากมายเสี่ยงชีวิตหลาย ๆ อย่างทำให้คุณภาพชีวิตไม่สมบูรณ์ ไม่มีสุขใดเท่ากับการได้อยู่ผืนแผ่นดินที่กำเนิดพร้อมหน้าพร้อมตากับวงศ์ญาติญาติพี่น้องได้อาศัยวิสาหกิจชุมชนนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรของชุมชน แปลงมาเป็นรายได้จากการทำมาหากินในที่ของตนเอง (ขวัญฤดี ตันตระบัณฑิตย์, 2551, หน้า 55)

อย่างไรก็ดี วิสาหกิจชุมชนเกิดจากการรวมตัวกันของกลุ่มประชาชนเพื่อประโยชน์ของคนในชุมชนโดยมีคนในชุมชนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันเป็นเจ้าของและร่วมกันรับผิดชอบที่เกิดจากการดำเนินงาน ซึ่งการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนเป็นเสมือนเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาให้เศรษฐกิจชุมชนมีความเจริญก้าวหน้า โดยมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนทำธุรกิจชุมชนที่นำเอาภูมิปัญญาชุมชนและทุนทางสังคมของชุมชนมาใช้ในการดำเนินงาน ส่งเสริมให้คนในชุมชนมีโอกาสเรียนรู้วิธีการจัดการธุรกิจที่ไม่สลับซับซ้อน รู้จักการทำงานร่วมกันเพื่อส่วนรวมและเพื่อตนเองตลอดจนได้เรียนรู้ถึงการจัดการผลประโยชน์เพื่อพัฒนาชุมชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนและมีผลต่อการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการรู้จักใช้ทรัพยากรภายในชุมชน ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจของการพัฒนาเศรษฐกิจโดยการใช้ภูมิปัญญาชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน แต่ในปัจจุบันพบว่าความสามารถในการขยายฐานการผลิตและการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในปัจจุบันยังคงอยู่ในจำนวนจำกัด นอกจากนั้นการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในหลายพื้นที่ยังคงเป็นไปได้ช้า ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายอย่าง เช่น การขาดการช่วยเหลือในด้านวิชาการอย่างจริงจังจากหน่วยงานราชการ ขาดความสนใจของผู้นำ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่หรือแม้แต่ตัวประชาชนเองที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน อีกทั้งการพัฒนาและขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างการทำงานของภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนอย่างมีเอกภาพ จึงทำให้การดำเนินงานพัฒนาวิสาหกิจชุมชนขาดพลังร่วมของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง (ชนพงษ์ อภรณ์พิศาล, 2560)

ในการบริหารกิจการใด ๆ ก็ตามต้องอาศัยปัจจัยในการสนับสนุนการดำเนินงาน กิจการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ เพราะปัจจัยการบริหารหรือทรัพยากรการบริหารนั้นมีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงาน เป็นอย่างมากไม่ว่าการบริหารงานนั้นจะเป็นการบริหารภาครัฐหรือภาคเอกชนก็ตามการนำเอาปัจจัยการบริหารมาเลือกใช้ให้เหมาะสมกับการบริหารงาน จะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างสูงสุด ซึ่ง สุพัตรา ดิวเฮือง (2557) กล่าวว่า ปัจจัยทางการบริหารถือเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินงานได้ ไม่ว่าจะเป็นงานภาครัฐหรืองานภาคเอกชน ทรัพยากร ทางการบริหารควรมีอย่างน้อย 7 ประการ ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Material) อำนาจหน้าที่ (Authority) เวลา (Time) ความตั้งใจในการทำงาน (Will) และความสะดวกต่าง ๆ (Facilities) เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน นอกจากจะต้องอาศัยปัจจัยทั้ง 7 อย่างข้างต้นนั้นแล้ว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นตัวสนับสนุนให้การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งได้แก่ 1) ทิศทางวิสาหกิจชุมชน 2) การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน 3) การบริหารตลาด 4) การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร 5) การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน และ 6) กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ โดยปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวสนับสนุนให้ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน บรรลุเป้าหมายเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการด้านต่าง ๆ ที่วางไว้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน จะประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพประสิทธิผลจะต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ดังเช่นงานวิจัยของ ธนาวิทย์ บัวฝ้าย (2553) ได้ระบุปัจจัยกำหนดความสำเร็จของการจัดการธุรกิจชุมชนได้แก่ 1) ความเข้าใจในธุรกิจของสมาชิก 2) ความต้องการและเป้าหมายของวิสาหกิจชุมชน 3) เงินทุนและการบริหารเงินทุน 4) ทรัพยากรบุคคล และ 5) การมีส่วนร่วมของชุมชนโดยที่สมาชิกควรมี 4 ร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจร่วมทำและร่วมรับผิดชอบ รวมทั้งงานวิจัยของ ธัญสุดา ทองดี (2561) ที่ได้ศึกษา รูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนรำแดง ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา พบว่า รูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับเชิงบวก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52) เมื่อพิจารณาในรายด้านแล้วพบว่า รูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนมากที่สุดในด้านสภาพแวดล้อม

(ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.77) และรูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนน้อยที่สุดในด้านการนำความรู้ไปใช้ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.36)

ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 มาตรา 6 บัญญัติไว้ว่า เมื่อกรมส่งเสริมการเกษตรได้รับคำขอจดทะเบียนและเห็นว่าวิสาหกิจชุมชนที่ยื่นคำขอจดทะเบียนมีลักษณะและวัตถุประสงค์ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่วิสาหกิจชุมชนนั้น(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) วิสาหกิจชุมชนจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากสามารถพัฒนาเศรษฐกิจด้วยการสร้างงาน และสร้างอาชีพให้เกิดขึ้นกับคนในชุมชน มีการนำเอาทรัพยากร วัตถุดิบ และภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า สามารถแก้ปัญหาความยากจน และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในประเทศให้อยู่ดีมีสุข โดยมีการให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจชุมชน เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงในชุมชน รวมทั้งการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนควบคู่ไปกับการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ด้วยการพัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านการจัดการ การตลาด องค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสินค้าให้มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น การพัฒนามาตรฐานสินค้า การสร้างตราสินค้า การจัดการเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา และการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพของกลุ่มต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการหลากหลายของชุมชนเพื่อลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ (สังจาบรรจงศิริ และคณะ, 2554)

อำเภอพรหมานนิคม จังหวัดสกลนคร มีการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนหลายแห่ง เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงคำชา ตำบลไร่ วิสาหกิจชุมชนผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโนนเรือ-ตอเรือ วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าย้อมครามบ้านดอนกลอย ตำบลสว่าง วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมเกษตรกรทำนาตำบลช้างมิ่ง ผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในปัจจุบันส่วนใหญ่ พบว่า ยังขาดการวางแผนการดำเนินงาน การควบคุมภายในที่ดี และการบันทึกบัญชีที่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้ขาดข้อมูลทางด้านการตลาด ไม่มีตลาดที่จะรองรับสินค้า ทำให้วิสาหกิจชุมชนไม่เกิดการพัฒนา ขาดข้อมูลที่สามารถนำไปใช้เพื่อการบริหารและจัดการธุรกิจชุมชนได้ การดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนที่มีประสิทธิภาพจึงเกิดขึ้นได้ยาก เนื่องจากการพัฒนาประสิทธิภาพ ในการดำเนินธุรกิจจำเป็นต้องมีระบบทางการตลาดเข้ามารองรับให้เหมาะสมกับปริมาณสินค้า เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาธุรกิจให้เกิดประสิทธิผลต่อไป ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่

จะศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร เพื่อศึกษาว่า วิสาหกิจชุมชนแต่ละแห่ง ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร มีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับใด ปัจจัยทางการบริหารส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนหรือไม่อย่างไร และมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนอย่างไรบ้าง เพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร และสำนักงานเกษตรอำเภอพรหมานิคม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม กรมการพัฒนาชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยนำไปสู่การขยายผลเป็นปัจจัยทางการบริหารงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีในการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาศักยภาพให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด
2. ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด
3. ปัจจัยทางการบริหารมีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร หรือไม่ อย่างไร
4. แนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาระดับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้
ปัจจัยทางการบริหารมีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

ความสำคัญของการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยมีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้ทราบระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
2. ทำให้ทราบระดับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด
3. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
4. ผลจากการวิจัยทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ซึ่งสำนักงานเกษตรอำเภอพรหมานิคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม กรมการพัฒนาชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยนำไปสู่การขยายผลเป็นแนวทางการพัฒนาศักยภาพให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามพื้นที่ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 2,672 คน (กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, 2563)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามพื้นที่ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 348 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973, p.127 อ้างถึงใน ศิริพงศ์ พฤทธิพันธ์. 2553, หน้า 203) และจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ตามแบบประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน ส่วนที่ 1 การประเมินกระบวนการ ของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร (2555) ประกอบด้วย

- 2.1.1 ทิศทางวิสาหกิจชุมชน
- 2.1.2 การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
- 2.1.3 การบริหารตลาด
- 2.1.4 การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร
- 2.1.5 การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน
- 2.1.6 กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ตามหลักการประเมินผลลัพธ์ของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร (2555) ประกอบด้วย

- 2.2.1 ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน
- 2.2.2 ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ

2.2.3 ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

2.2.4 ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ของการวิจัย

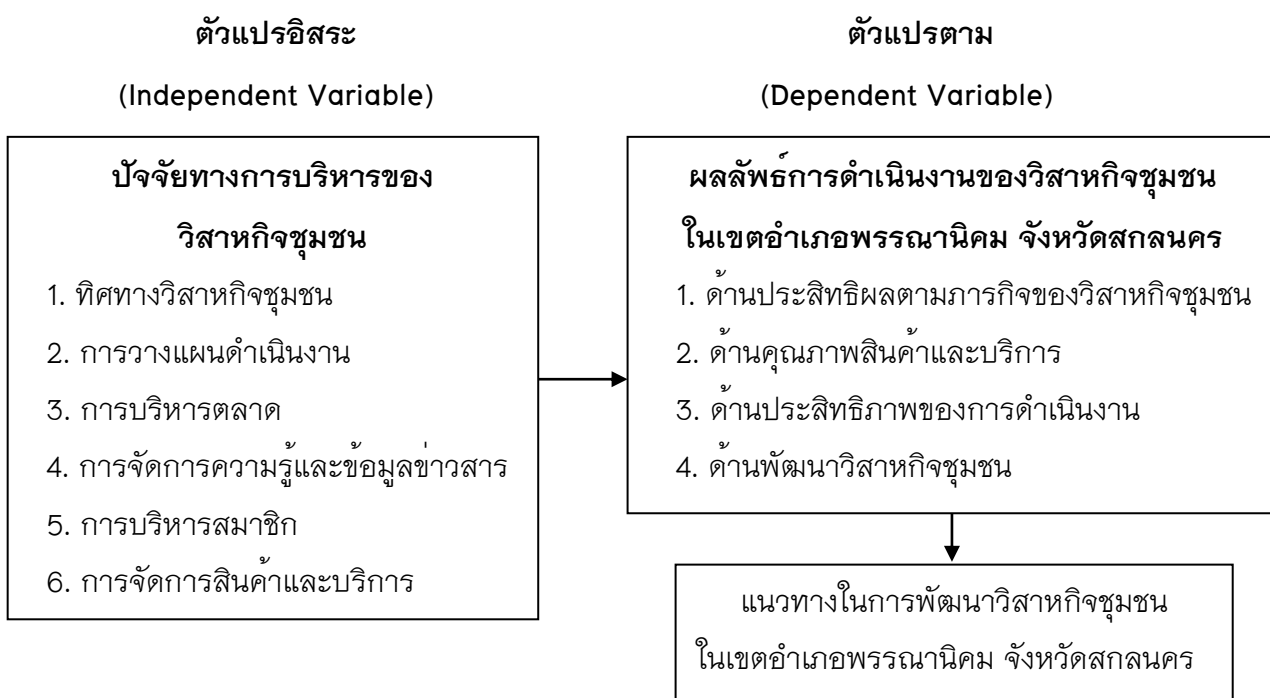
พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย คือ พื้นที่อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 10 ตำบล 123 หมู่บ้าน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ช่วงเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2564

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำ แบบประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร (2555) มาประยุกต์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดเพื่อตอบปัญหาการวิจัยและกำหนดเป็นความมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิตยาคมศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิตยาคมศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. วิสาหกิจ หมายถึง วิสาหกิจของชุมชนที่มุ่งประกอบการเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัวชุมชน และระหว่างชุมชนโดยนำวัตถุประสงค์ทรัพยากรและภูมิปัญญาของชุมชน รวมทั้งงานวิจัยต้นแบบ มาสร้างสรรค์ผลผลิตเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และการเรียนรู้ของชุมชน

2. วิสาหกิจชุมชน หมายถึง กิจการชุมชนโดยชุมชนเพื่อประโยชน์ของคนในชุมชนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทุนทางสังคมของชุมชนในการดำเนินกิจการ เพื่อการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนการเสริมสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นและกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ของชุมชนฐานรากให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

3. ปัจจัยทางการบริหาร หมายถึง ปัจจัยการบริหารที่มีส่วนสำคัญในการทำให้การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยสามารถบรรลุเป้าหมายของวิสาหกิจชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยใช้แนวคิดต่าง ๆ มาดำเนินการให้ประสบความสำเร็จโดยใช้ทรัพยากร ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ทิศทางวิสาหกิจชุมชน หมายถึง แนวทางการกำหนดทิศทางดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเรื่องการบริหารองค์กร และความรับผิดชอบต่อชุมชน ทั้งในส่วนของผู้นำและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

3.2 การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน หมายถึง วิสาหกิจชุมชนมีกระบวนการจัดทำแผนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน มีการกำหนดจำนวนการผลิต/บริการ การลงทุน/ รายจ่าย รายได้ จำนวนการให้สวัสดิการชุมชน มีการคำนึงถึงคุณภาพของสินค้า/บริการ คุณภาพชีวิตสังคม สิ่งแวดล้อมที่ดี มีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน มีการถ่ายทอดแผนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการปฏิบัติตามแผนที่จัดทำไว้ มีการควบคุมแผนและการปรับเปลี่ยน และมีการคาดการณ์ความสำเร็จของแผน

3.3 การบริหารตลาด หมายถึง วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดแหล่งจำหน่าย/แหล่งบริการ/ลูกค้าเป้าหมาย และการติดตามข้อมูล ความต้องการของลูกค้า และตลาด

3.4 การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร หมายถึง วิสาหกิจชุมชนมีการรวบรวม ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการแสวงหาความรู้ใหม่ มีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดระบบการจัดเก็บข้อมูลของวิสาหกิจชุมชน และมีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิก เครือข่ายฯ และบุคคลภายนอก

3.5 การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน หมายถึง วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดเงื่อนไขการรับสมาชิก มีการพัฒนาผู้นำและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน มีการสร้างขวัญกำลังใจ ความพึงพอใจและแรงจูงใจ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิก

3.6 กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ หมายถึง วิสาหกิจชุมชนมีการบริหารให้เกิดความเชื่อมโยงกิจกรรมวิสาหกิจชุมชน มีการจัดการผลิตภัณฑ์ และระบบที่ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ และมีการควบคุมระบบงาน ป้องกันความผิดพลาดในระบบงาน ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. ผลลัพธ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน หมายถึง การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ทำให้ประชาชนเกิดการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ สินค้าที่ผลิตมีคุณภาพความปลอดภัย มีการสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการ การดำเนินงานมีการลดต้นทุน มีคุณภาพของระบบงาน ทำให้แผนและกิจกรรม ประสบความสำเร็จ มีการเพิ่มศักยภาพและความสามารถของสมาชิก สมาชิกเกิดความพึงพอใจ และชุมชนได้รับประโยชน์จากวิสาหกิจชุมชน ซึ่งประกอบด้วย

4.1 ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน หมายถึง วิสาหกิจชุมชนสามารถลดรายจ่ายในการดำเนินงาน รวมถึงลดการซื้อสินค้าจากภายนอกได้ วิสาหกิจชุมชนและสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงาน สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข อยู่ได้อย่างพอเพียง หนี้สินลดลง

4.2 ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ หมายถึง สินค้าและบริการมีคุณภาพดี มีความปลอดภัย มีกระบวนการผลิตและให้บริการที่ดี ปลอดภัย ได้รับการรับรองคุณภาพ และได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้า และวิสาหกิจชุมชนมีการสร้างสรรค์สินค้าและบริการมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวไม่เหมือนใคร เป็นที่ต้องการของตลาด

4.3 ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน หมายถึง วิสาหกิจชุมชนสามารถลดต้นทุนการผลิต เช่น ใช้อัตุติบหรือวัสดุที่มีในท้องถิ่นเป็นหลัก ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำเนินงานได้ สามารถลดความผิดพลาดและการสูญเสียในระบบการผลิตและบริการได้

4.4 ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน หมายถึง ความสำเร็จของแผน และกิจกรรม การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน บรรลุตามแผนที่วางไว้ คนในชุมชนมีงานทำ มีสินค้าและบริการตอบสนองความต้องการของชุมชน คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่ม สมาชิกมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น เกิดทักษะในการทำงาน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และสมาชิกมีความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะรวมกิจกรรม มีความพอใจพอใจจากการได้มีส่วนร่วมในการทำงาน มีรายได้เพิ่ม ได้รับสวัสดิการ และได้รับการยอมรับ

5. แนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัด สกลนคร หมายถึง ข้อเสนอแนะจากการระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ที่ร่วมกันพิจารณาหาข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และผลการดำเนินงานที่ดี ยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารวิสาหกิจชุมชน
3. แนวคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
4. บริบทอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนเป็นธุรกิจของคนในชุมชนเปรียบเสมือนเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาให้เศรษฐกิจชุมชนมีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน ดังต่อไปนี้

ความเป็นมาของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชน (small and micro community enterprise: SMCE) เป็นคำที่นำมาใช้หลังจากรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่ขนานไปกับเศรษฐกิจกระแสหลักอันเนื่องมาจากว่าเศรษฐกิจกระแสหลักก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างรายได้ของประชาชนในประเทศ และก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ ตามมามากมาย (กัญญามน อินทวงศ์, สุพจน์ อินทวงศ์ และอภิชาติ วรรณภีระ, 2554)

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ได้ให้ความหมายวิสาหกิจชุมชน คือ การประกอบกิจการขนาดเล็กและขนาดจิ๋วในการจัดการทุนของชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพึ่งพาตนเองและความเพียงพอของครอบครัวและชุมชน ทุนในที่นี้ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงเงิน แต่รวมถึงทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม และทุนทางสังคม ให้เกิดประสิทธิภาพและยั่งยืน เกิดประโยชน์ให้ชุมชนผู้เป็นเจ้าของวิสาหกิจนั้นเป็นหลัก อาจกล่าวได้ว่า วิสาหกิจชุมชนคือ กิจการของชุมชนเกี่ยวกับ

การผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการดำเนินการอื่น ๆ โดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะ เป็นนิติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2548)

วิสาหกิจชุมชนต้องประกอบการในลักษณะที่มีภูมิปัญญาขององค์กรชุมชนหรือเครือข่ายขององค์กรชุมชน โดยมีสมาชิกในชุมชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตทั้งด้านการผลิต การค้า และการเงิน รวมทั้งต้องใช้ปัจจัยการผลิตและทรัพยากรทุกขั้นตอนเพื่อการเรียนรู้ของชุมชนให้เกิดดอกผลทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม มิได้มีเป้าหมายเพียงเพื่อการสร้างกำไรทางการเงินเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงกำไรทางสังคม ได้แก่ ความเข้มแข็งของชุมชนและความสงบสุขของสังคมด้วย (กัญญามน อินทวง, สุพจน์ อินทวง และ อภิชาติ วรรัตนวิระ, 2554)

นอกจากนี้อาจกล่าวได้ว่าวิสาหกิจชุมชนเกิดจากคนกลุ่มหนึ่งในชุมชนมารวมมือกันผลิตหรือแปรรูป จัดการทรัพยากร จัดการทุน จัดการตลาดโดยซื้อขายในลักษณะสหกรณ์ แต่แตกต่างกันที่ระเบียบและกฎเกณฑ์ซึ่งเน้นการแบ่งปันและการช่วยเหลือกันมากกว่าการแข่งขัน วิสาหกิจชุมชนจึงเป็นหน่วยที่ทำให้เกิดความร่วมแรงร่วมใจ ไม่แตกแยก ไม่แบ่งพวก และไม่ต่อสู้เพื่อผลประโยชน์ของตนและพวกพ้อง (เสรี พงศ์พิศ, 2552) หรือวิสาหกิจชุมชนเป็นชื่อเรียกกลุ่มเล็ก ๆ ในชุมชน ตั้งแต่ 7-8 คนขึ้นไป รวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้แก่ การผลิต การแปรรูป การจัดการ การขาย ที่มีทั้งแบบพื้นฐานที่เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคหรือขายในท้องถิ่น และแบบก้าวหน้าซึ่งนำสินค้าออกขายสู่ตลาดขนาดใหญ่ภายนอกถ้าวิสาหกิจชุมชนใดมีผลิตภัณฑ์ที่ดีมาก ผลิตภัณฑ์นั้นก็กลายเป็นสินค้าโอท็อป ดังนั้นวิสาหกิจชุมชนจึงเป็นฐานรากของเศรษฐกิจชุมชน และเศรษฐกิจไทยโดยรวม เพราะถ้าชุมชนเข้มแข็ง สังคมไทยก็จะเข้มแข็งด้วย อาจกล่าวได้ว่าวิสาหกิจชุมชนของประเทศไทยเป็นอะไรที่ไม่เหมือนใครในโลก เพราะในประเทศอื่น ๆ จะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเสียมากกว่า ยกตัวอย่างเช่น การประกอบการโอท็อปในประเทศญี่ปุ่นเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แต่ของประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นวิสาหกิจชุมชน (เสรี พงศ์พิศ, 2558)

ความหมายของวิสาหกิจชุมชน

วิชิต ธาตุเพชร (2548) ได้กล่าวถึง วิสาหกิจชุมชน ว่าหมายถึง การประกอบการขนาดย่อมและขนาดจิ๋วของชุมชนเพื่อการจัดการ “ทุน” ของชุมชนอย่าง

สร้างสรรค์เพื่อการพึ่งตนเองวิสาหกิจชุมชนขนาดย่อม มีสมาชิกมากกว่า 15 คน วิสาหกิจชุมชนขนาดจิ๋ว มีสมาชิกตั้งแต่ 5 คน ถึง 15 คน

อารี วิบูลย์พงศ์ และคณะ (2549, หน้า 5) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมของชุมชนโดยชุมชน เพื่อชุมชนและเพื่อประโยชน์ของคนในชุมชน ที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทุนทางสังคมของชุมชนในการดำเนินกิจการของชุมชน

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล (2555, หน้า 26) กล่าวว่า วิสาหกิจชุมชนเป็นหน่วยประกอบการที่มีกรรมสิทธิ์ร่วมคล้ายบริษัทหรือสหกรณ์ ถ้าจะใช้คำอื่นที่มีความหมายคล้าย ๆ กัน คือ สถานประกอบการหรือธุรกิจของชุมชน

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2556, หน้า 1) ให้ความหมายไว้ว่ากิจกรรมของชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการบริการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะ เป็นนิติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อรายได้ และการพึ่งพาตนเองของครอบครัวในชุมชนและระหว่างชุมชน โดยใช้ทรัพยากรผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม วิถีตนเองโดยยึดเป็นโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง เพื่อเป็นส่วนต่อยอดให้เศรษฐกิจข้างบนที่แข็งแรงเพราะมีรากฐานที่แข็งแรง

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ได้ให้ความหมายของวิสาหกิจชุมชน (SMCE หรือ Small and Micro Community Enterprise) ไว้ว่า หมายถึงกิจกรรมของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้าการให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันมีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าวไม่จะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคลเพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัวชุมชนและระหว่างชุมชน ลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชน มีองค์ประกอบอย่างน้อย 7 ประการ ได้แก่

1. ชุมชนเป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการ
2. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน โดยใช้วัตถุดิบ ทรัพยากร ทุน แรงงานในชุมชน เป็นหลัก
3. ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน
4. เป็นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานภูมิปัญญาสากล

5. มีการดำเนินการแบบบูรณาการ เชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
6. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจ
7. มีการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชนเป็นเป้าหมาย (ราชกิจจานุเบกษา, 2548)

วิสาหกิจชุมชน จึงมีความหมายครอบคลุมกิจกรรมต่อไปนี้ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, มปป.)

1. การแปรรูปหรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลผลิตของชุมชน เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการผลิตการเกษตรเพื่อพึ่งพาตนเองและเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตรขององค์กรชุมชน หรือเครือข่ายชุมชน

2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรและภูมิปัญญาของชุมชน เช่น เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ ไวน์ผลไม้พื้นบ้าน การแปรรูปพืชผักผลไม้พื้นบ้านรูปแบบต่าง ๆ ผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพรผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นบ้าน แหล่งท่องเที่ยว พิธีกรรมชุมชน

3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองการพึ่งพาตนเองขององค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน เช่น น้ำปลา ปู๋ย เครื่องมือ เครื่องใช้ อาหาร และยาสมุนไพร

4. การพัฒนาระบบการตลาด การบริการสวัสดิการชุมชน เช่น ร้านค้าชุมชน ศูนย์สุขภาพพื้นบ้าน ฯลฯ

สรุป วิสาหกิจชุมชน หมายถึง กิจการชุมชนโดยชุมชนเพื่อประโยชน์ของคนในชุมชนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทุนทางสังคมของชุมชนในการดำเนินกิจการ เพื่อการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนการเสริมสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นและกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ของชุมชนฐานรากให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

องค์ประกอบของวิสาหกิจชุมชน

จินตนา กาญจนวิสุทธิ (2558, หน้า 5-6) ดังนี้

1. ชุมชนเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดำเนินการหลัก อาจมีบุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในลักษณะของการถือหุ้นได้เพื่อการมีส่วนร่วม ร่วมมือ และให้ความช่วยเหลือแต่ไม่ใช่ผู้ถือหุ้นใหญ่ที่จะทำให้มีอำนาจในการตัดสินใจ

2. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน เน้นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้มากที่สุดแต่อาจนำวัตถุดิบบางส่วนมาจากภายนอกได้

3. ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมโดยชุมชน ชุมชนมีความรู้ มีภูมิปัญญา หากชุมชนมีกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมชุมชนจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ โดยไม่เลียนแบบหรือแสวงหาสูตรสำเร็จจากแหล่งอื่น ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพของชุมชน

4. มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับภูมิปัญญาสากล ฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานทุนที่สำคัญเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยประยุกต์ให้ผสมผสานกับความรู้ภูมิปัญญาสากล

5. มีการดำเนินการแบบบูรณาการเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ คือมีหลายประสานและผนึกกำลัง และเกื้อกูลกัน

6. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจ ซึ่งการเรียนรู้ คือหัวใจของกระบวนการพัฒนาเพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เป็นวิสาหกิจชุมชนบนฐานความรู้

7. มีการพึ่งพาตนเองเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดของการประกอบการ

ประเภทของวิสาหกิจชุมชน

ประเภทวิสาหกิจชุมชนมีนักวิชาการได้ให้นิยามไว้ ดังนี้

จินตนา กาญจนวิสุทธิ์ (2558, หน้า 6) โดยกล่าวว่า วิสาหกิจชุมชนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. วิสาหกิจชุมชนผลิตผลสด ไม่ใช้การเชื่อมโยงที่ถูกต้องพื้นฐาน เป็นการผลิตเพื่อใช้ในท้องถิ่น มีการผลิตหลักอยู่ 5 ชนิด คือ ข้าว อาหาร สมุนไพร ของใช้ ปุ๋ย ซึ่งอยู่ขีดความสามารถของชาวบ้านทั่วไปและผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐาน

2. วิสาหกิจชุมชนก้าวหน้า เป็นวิสาหกิจชุมชนที่สามารถออกสู่ตลาดใหญ่ได้ เพราะมีลักษณะเฉพาะตัวมีเอกลักษณ์ท้องถิ่นบางอย่าง หรืออาจมีสูตรเคล็ดลับหรือมีคุณภาพดีในระดับมาตรฐานสามารถแข่งขันกับผลิตภัณฑ์หรือสินค้าทั่วไปได้ เป็นวิสาหกิจชุมชนที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร (2556, หน้า 5) โดยกล่าวว่า วิสาหกิจชุมชนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ระดับพื้นฐาน ได้แก่ วิสาหกิจที่มีการประกอบการเพื่อให้เกิดผลผลิตหรือการให้บริการที่จะนำไปใช้เพื่อการอุปโภค บริโภค มุ่งเน้นการลดรายจ่าย การประหยัดและ

ยอม เพื่อให้ดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงทั้งระดับชุมชน ครัวเรือน และระหว่างชุมชน หรือ เรียกว่าวิสาหกิจแบบพอเพียง

2. ระดับพัฒนา ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนที่มีการขยายช่องทางการตลาดเพิ่มมากขึ้นจากชุมชนตนเองไปยังชุมชนอื่นมีการประกอบเพื่อให้เกิดผลผลิตหรือการให้บริการเพื่อการลดรายจ่ายและมีส่วนเหลือสามารถนำไปแบ่งปันแลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายให้เกิดรายได้เพิ่ม

3. ระดับก้าวหน้า ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนที่มีการขยายช่องทางการตลาดเพิ่มมากขึ้นไปยังตลาดขายสินค้าทั่วไป มีการประกอบการทั้งภาคการผลิตและการบริการมุ่งการเพิ่มรายได้ไปสู่การลงทุน ลดการนำเข้า เพื่อการส่งออกของผลิตภัณฑ์ ขยายกิจการ ขณะเดียวกันก็สามารถจัดสรรผลกำไร เพื่อสวัสดิการของชุมชน หรือเพื่อกิจกรรม สาธารณประโยชน์ สร้างความมั่งมีศรีสุขของครอบครัว ชุมชน ขยายไปถึงระหว่างชุมชน นำไปสู่การเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อไป

รูปแบบวิสาหกิจชุมชน

ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร (2556, หน้า 3) กล่าวว่า รูปแบบวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามขอบข่ายของกิจการที่ประกอบการกำหนดไว้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบกิจการเดียวหรือครอบครัว คือ วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบกิจการที่มีการบริหารจัดการโดยคณะผู้บริหารในชุมชนชุดเดียว โดยมีผลผลิตมากกว่าหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือหนึ่งการบริการ

2. วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบกิจการในรูปเครือข่าย คือ วิสาหกิจชุมชนที่มีความสัมพันธ์กับกิจการอื่น ๆ เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนนั้น มี 2 ประเภท คือ

2.1 เครือข่ายภายใน เป็นเครือข่ายที่มีการจัดการความสัมพันธ์ในระดับหมู่บ้าน ตำบล

2.2 เครือข่ายภายนอก เป็นเครือข่ายที่มีความสัมพันธ์ในระดับจังหวัด ภูมิภาคเครือข่าย

ระดับวิสาหกิจชุมชน

วิจิต นันทสุวรรณ (2544, หน้า 20-21) และจินตนา กาญจนวิสุทธิ (2558, หน้า 7) กล่าวว่า วิสาหกิจชุมชนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

1. วิสาหกิจชุมชนระดับครอบครัว เป็นวิสาหกิจชุมชนแบบพอเพียงซึ่งมีการประกอบกิจกรรมที่เริ่มต้นจากการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรไว้ใช้ไว้กินในครอบครัว

หรือสร้างผลิตภัณฑ์ของชุมชน เพื่อการอุปโภคบริโภคภายในครัวเรือนของตนเองเป็นหลัก และทดแทนการพึ่งพาจากภายนอกลักษณะผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมามีความหลากหลาย ผลิตเพื่อการพึ่งพาตนเองลดรายจ่ายจากการซื้อและป้องกันไม่ให้เงินของชุมชนไหลออกไปนอกชุมชนโดยไม่จำเป็น

2. วิสาหกิจชุมชนระดับชุมชน เป็นวิสาหกิจชุมชนแบบพอเพียงมีการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างครอบครัวที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน เพราะการพึ่งพาตนเองในบางกรณีก็ไม่สามารถทำได้เองโดยลำพังครอบครัวเดียว ต้องซื้อสินค้าจากเพื่อนบ้านในชุมชนเดียวกัน เป็นการลดภาระการซื้อของแพงหรือช่วยลดรายจ่ายให้แก่เพื่อนบ้าน

3. วิสาหกิจชุมชนระดับเครือข่าย เป็นวิสาหกิจชุมชนแบบพอเพียงที่ประกอบกิจการโดยกลุ่มเนื่องจากในบางกรณีชุมชนเพียงชุมชนเดียวก็ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ จึงต้องมีหลายชุมชนร่วมมือกันเป็นระบบพึ่งพาอาศัยระหว่างชุมชนที่มีผลผลิตและทรัพยากรที่แตกต่างกันเพื่อตอบสนองความต้องการในการอุปโภคของทุกชุมชนและเครือข่าย

4. วิสาหกิจชุมชนเพื่อการจัดการผลผลิตส่วนเกิน เป็นวิสาหกิจชุมชนแบบพอเพียงผสมกับแบบก้าวหน้าโดยการดำเนินการในรูปแบบผลผลิตหรือทรัพยากรของชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มมูลค่าและตอบสนองการตลาดภายนอกชุมชนและเครือข่ายดังนั้นการตลาดของวิสาหกิจชุมชนเพื่อการจัดการผลผลิตส่วนเกินคือ การตลาดนอกชุมชนโดยนำสินค้าที่เหลือจากการใช้ภายในชุมชนออกวางจำหน่ายและนำเงินจากคนภายนอกชุมชนเข้าสู่หมู่บ้าน

5. ระดับธุรกิจ วิสาหกิจชุมชนแบบก้าวหน้าเป็นการประกอบการที่ริเริ่มจากฐานครอบครัวพัฒนาจนถึงขั้นธุรกิจโดยมีการผลิตผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำออกตลาดใหญ่ได้มีคุณภาพดีได้มาตรฐาน และสามารถแข่งขันกับผลิตภัณฑ์หรือสินค้าอื่นได้

ตลาดของวิสาหกิจชุมชน

ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร (2556, หน้า 5) ได้กล่าวว่า ตลาดของวิสาหกิจชุมชนสามารถแบ่งออกได้ตามตลาดและสถานที่ของกลุ่มลูกค้าที่วิสาหกิจชุมชนส่งสินค้าออกไปจำหน่ายโดยสามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ

1. ตลาดพอเพียง คือ ตลาดในท้องถิ่น โดยเป็นการผลิตสินค้าเพื่อขายหรือการบริโภคในครัวเรือน ครอบครัว ชุมชน เครือข่ายในท้องถิ่น
2. ตลาดผูกพัน คือ รูปแบบของตลาดที่มีข้อตกลงซื้อขายกันในระยะเวลา

หรือปริมาณที่กำหนด ทำให้วิสาหกิจชุมชนมีตลาดรองรับที่แน่นอน เพราะผลิตตามคำสั่งซื้อและข้อตกลงที่มีกันไว้แล้วระหว่างผู้ผลิตกับผู้ซื้อ

3. ตลาดบริโภค คือ การผลิตเพื่อขายสินค้าและบริการในตลาดกว้างทั่วไป โดยเป็นตลาดเพื่อการแข่งขัน

ประโยชน์ของวิสาหกิจชุมชน

ประโยชน์ของวิสาหกิจชุมชน (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2548, หน้า 12) จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. การรวมตัวกันของเกษตรกรในการประกอบธุรกิจในระดับชุมชน มีความมั่นคงได้รับรองตามกฎหมาย
2. การส่งเสริมความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาความสามารถในการจัดการให้ตรงตามความต้องการที่แท้จริง
3. ระบบเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้มีความพร้อมสำหรับการแข่งขันทางการค้าในอนาคต

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ประกอบด้วย 4 หมวด สามารถสรุปสาระสำคัญของแต่ละหมวด ได้ดังนี้ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2548)

หมวด 1 วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนที่จะขอรับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัติต้องยื่นขอจดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตรตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดภายใน 30 วันหลังสิ้นปีปฏิทินให้วิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะดำเนินการต่อแจ้งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

หมวด 2 เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ที่จดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตรมีสิทธิขอรับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้ การบริหารจัดการเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนให้เป็นไปตามข้อบังคับของเครือข่านั้น และให้มีการกำหนดให้การดำเนินการของเครือข่ายเป็นไปตามความสมัครใจโดยจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคลก็ได้

หมวด 3 คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน คณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนจำนวน 28 คน มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการโดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 กำหนด และให้มีคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนจังหวัดจำนวน 20 คน มีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่

ได้รับมอบหมายเป็นประธาน และเกษตรจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการโดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 กำหนด และกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และสำนักงานเกษตรจังหวัดเป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน จังหวัด

หมวด 4 การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนแล้ว สามารถขอรับการส่งเสริมหรือสนับสนุนได้ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดให้คณะกรรมการจัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนระดับปฐมภูมิอย่างครบวงจร มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้แล้วอย่างต่อเนื่อง มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้ง การประกอบการ การตลาด และส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน หรือภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอื่น มีคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนเพื่อประสานการดำเนินงานกองทุนต่าง ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารวิสาหกิจชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

การปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการบริหารเพื่อบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปี ค.ศ. 1916 ฟาโย (Fayo. 1916 อ้างถึงใน ตำรา วัฒนา, 2545, หน้า 9) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับการจัดการและจัดพิมพ์เป็นหนังสือชื่อ Administration Industrie lie et Generaleb เป็นภาษาฝรั่งเศส โดย ฟาโย เห็นว่าหลักในการจัดการนั้นควรยึดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนไปตามตัวแปรต่าง ๆ เขาได้กำหนดหลักการสำหรับผู้บริหารไว้ 14 ประการ คือ

1. การแบ่งงานกันทำ (Division of Work) เป็นการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญเฉพาะด้านเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ
2. อำนาจสั่งการ (Authority) เป็นอำนาจสั่งการซึ่งเป็นอำนาจอันชอบธรรมของบรรดาผู้ที่มีตำแหน่ง เพื่อสามารถที่จะออกคำสั่งในการทำงานได้โดยผู้ออกคำสั่งต้องมีความรับผิดชอบต่อคำสั่งในการทำงานได้

3. ระเบียบวินัย (Discipline) เป็นระเบียบวินัยที่คนในองค์กรต้องเคารพและยอมรับเพื่อสร้างสภาพงานที่เป็นระเบียบและเรียบร้อย

4. หลักการ “สั่งการโดยคน ๆ เดียว” (Ity of Command) เป็นหลักการซึ่งคุ้นเคยในชื่อของหลัก “เอกภาพในการบังคับบัญชา” ลูกน้องจะต้องฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง รวมถึงการรายงานผลการปฏิบัติงานก็ต้องรายงานกับผู้บังคับบัญชาโดยตรง

5. การมีทิศทาง (บท Ity of Direction) คือ การมีทิศทาง หรือเป้าหมายเดียวกัน โดยแต่ละกลุ่มงานย่อย (กอง, แผนก, ฝ่าย) ในองค์กรที่มีกิจกรรมแยกย่อยออกมา

6. ประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of Interests to the General Interests) เป็นประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

7. หลักการตอบแทน (Rmuneration) เป็นหลักการตอบแทนการทำงาน ซึ่งถือเป็นแนวทางที่คนงานจะต้องได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรม

8. หลักการรวมอำนาจ (Centralizaon) เป็นหลักการรวมอำนาจ หมายถึงระดับมากน้อยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ ซึ่ง ฟาโย (Fayol) เห็นว่าการใช้อำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจควรกระทำที่สายการบังคับบัญชาในระดับสูงที่สุดที่เป็นไปได้ในสถานการณ์นั้น ๆ

9. การมีสายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) เป็นการมีสายการบังคับบัญชา ซึ่งเป็นเสมือนห่วงโซ่หรือเส้นทางของคำสั่งและติดต่อสื่อสารใด ๆ ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องในแต่ละสายงานภายใต้โครงสร้างของแต่ละองค์กร

10. การจัดระเบียบ (Order) เป็นการจัดระเบียบหรือการจัดให้คนตลอดจนวัสดุสิ่งของได้อยู่ในที่ที่ควรอยู่ นั่นคือ ใช้คนให้เหมาะกับงาน จัดสถานที่ทำงานให้เป็นระเบียบ และมีระเบียบเกี่ยวกับงานพัสดุ

11. ความเที่ยงธรรม (Equity) เป็นความเที่ยงธรรมที่ ฟาโย (Fayol) กล่าวถึงหลักข้อนี้ว่า นักบริหารควรมีทั้งความยุติธรรม (Justice) และความโอบอ้อมอารี (kindliness)

12. หลักความมั่นคงในตำแหน่งงานของบุคคลกร (Stability of Tenure of Personal Fayol) เป็นหลักความมั่นคงในตำแหน่งงานของบุคลากร เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนบุคลากรพัฒนานักบริหาร

13. ความคิดริเริ่ม (Initiative) เป็นความคิดริเริ่ม หมายถึง พลังที่จะคิดให้เกิดแผนงานแล้วทำต่อไปจนสำเร็จ จะเกิดได้ต่อเมื่อผู้ปฏิบัติงานได้รับการจูงใจ และมีความพึงพอใจในงาน

14. สามัคคีคือพลัง (Esprit De corps) เป็นภาษิตที่ว่า สามัคคีคือพลัง หมายถึง การเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมอันจะทำให้เกิดความกลมเกลียวและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์การ

สรุปการบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารงานจัดการใด ๆ ที่องค์กรได้ใช้ทรัพยากร ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรได้ตั้งเป้าหมายไว้ หรือศิลปะและกระบวนการการกระทำกิจกรรมอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้โดยใช้คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ การกระทำนั้น ๆ จะเป็นไปในทางสร้างสรรค์ มีการดำเนินการเพื่อให้คงอยู่ มีการวางแผน การจัดองค์การ การจูงใจ การควบคุมและการกระทำที่ทำให้เกิดการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างมีระบบแบบแผน

การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

จินตนา กาญจนวิสุทธิ (2558, หน้า 34) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการร่วมมือของคนในชุมชนที่มีการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา มีการเรียนรู้การจัดการร่วมกัน เพื่อดำเนินกิจกรรมการผลิตการแปรรูปโดยใช้ทุนทางสิ่งแวดล้อม ทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคมของชุมชนเริ่มต้นจากการระดมทุนการทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งด้านการผลิต การตลาด การจัดการสินค้า การเงิน/บัญชี การสร้างเครือข่าย การจัดสวัสดิการ การแบ่งปันผลประโยชน์ เพื่อการพึ่งตนเองและการเพิ่มรายได้ให้ชุมชนโดยมุ่งเน้นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับคนในชุมชนรวมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน

เยาวลักษณ์ แก้วยอด (2555, หน้า 17-18) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเกี่ยวกับการผลิตสินค้าที่ดำเนินการโดยกลุ่มหรือคณะบุคคล ได้แก่ กลุ่มชุมชน สมาคม สหกรณ์ โดยสมาชิกในกลุ่มได้ร่วมกันผลิตดำเนินการและรับผลประโยชน์มีความผูกพันในวิถีชีวิตภายใต้รากฐานทางสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อสร้างฐานะการพึ่งพาตนเองของครอบครัวชุมชนหรือระหว่างชุมชนการจัดการวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารจัดการกลุ่มและสมาชิก
  - 1.1 ด้านโครงสร้างและข้อมูลของกลุ่มต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ กฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มเป็นลายลักษณ์อักษร
  - 1.2 ด้านการนำกลุ่มนำสมาชิกในกลุ่มให้ปฏิบัติและร่วมกันกำหนดการดำเนินงานกิจกรรมของกลุ่ม
  - 1.3 ด้านการสื่อสาร ทบทวนและติดตามต้องจัดให้มีการประชุมติดตามเป็นระยะในรอบปี หรือตามความเหมาะสมเกี่ยวกับผลการทำงานของกลุ่ม
  - 1.4 ด้านความสามารถและการฝึกสอนการทำงานต้องมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถของสมาชิก
2. การบริหารจัดการด้านการตลาดและลูกค้า
  - 2.1 ด้านตลาดและลูกค้า การศึกษาแนวโน้มความต้องการของลูกค้า กลุ่มเป้าหมายการกำหนดแผนการขาย แผนการตลาดในรอบปี
  - 2.2 ด้านการรับคำสั่งซื้อ การบันทึกรายละเอียดคำสั่งซื้อของลูกค้าอย่างชัดเจน
3. การบริหารจัดการด้านการผลิตและงานสนับสนุนการผลิต
  - 3.1 ด้านการจัดการซื้อ จัดหาวัตถุดิบ ปัจจัยการผลิตต้องบันทึกรายละเอียดการซื้อจัดหาวัตถุดิบ ปัจจัยการผลิตแหล่งที่มาและตรวจสอบวัตถุดิบก่อนรับเข้าด้วยวิธีการที่เหมาะสม
  - 3.2 ด้านการผลิตสินค้า มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและกำลังการผลิตของกลุ่มและมีวิธีการผลิตสินค้าอย่างชัดเจน
  - 3.3 ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์และสถานที่ผลิตต้องดูแลรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์และสถานที่ผลิตให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมพร้อมใช้งานได้
  - 3.4 ด้านการบรรจุและจัดส่ง การระบุรายละเอียดผลิตภัณฑ์ในฉลากให้ครบถ้วนและมีวิธีการเก็บรักษาและการจัดส่งผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้ผลิตภัณฑ์เกิดการเสื่อมสภาพ
4. การบริหารจัดการด้านบัญชีและการเงิน
  - 4.1 ด้านรายรับ-รายจ่าย บันทึกกรายรับ-รายจ่ายให้เหมาะสมทุกครั้ง
  - 4.2 ด้านต้นทุนและกำไร สรุปผลกำไรขาดทุนตามรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและบันทึกไว้ในรูปแบบที่เหมาะสม

4.3 ด้านการเงินของกลุ่ม การระดมทุนจากสมาชิกโดยกำหนดหลักเกณฑ์ การถือหุ้นกำหนดกติกาการจัดสรรกำไรบางส่วนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่ม สมาชิกและการจัดทำ แผนระเบียบการใช้เงิน

4.4 ด้านทรัพย์สินและหนี้สิน การบันทึกรายการทรัพย์สินและหนี้สินของกลุ่ม

5. การปรับปรุงและพัฒนาธุรกิจชุมชนสู่ความยั่งยืน

5.1 พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของกลุ่ม สมาชิกต้องพัฒนากลุ่มสมาชิกให้มีความรู้ในการบริหารจัดการทุกด้านตามความเหมาะสมกับศักยภาพของสมาชิก

5.2 พัฒนาด้านเทคนิคและฝีมือการผลิตปรับปรุงเทคนิคและฝีมือการผลิต

5.3 พัฒนาด้านผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์และฉลาก ออกแบบปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์และฉลากโดยคำนึงถึงความต้องการของตลาดและสอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนและรักษาสิ่งแวดล้อม

5.4 พัฒนาปรับปรุงธุรกิจจัดทำ และเขียนแผนธุรกิจในรูปแบบและช่วงเวลาที่เหมาะสมกับกลุ่ม

5.5 พัฒนาด้านการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน เพิ่มพูนความรู้ด้านการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนให้สมาชิกอย่างต่อเนื่อง

5.6 พัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน

5.7 พัฒนาด้านพึ่งตนเอง

ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร (2556, หน้า 21) ได้ให้ความหมายว่า การใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยสามารถบรรลุเป้าหมายของวิสาหกิจชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยใช้แนวคิดด้านต่าง ๆ การจัดการมาดำเนินการให้ประสบความสำเร็จโดยใช้ทรัพยากรซึ่งประกอบด้วย คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร วิธีการ และการบริหารให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุรัสวดี ราชกุลชัย (2547, หน้า 112) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการวางแผนกิจกรรมที่เกี่ยวกับอนาคตประกอบด้วยหลายขั้นตอนเพื่อเป็นแนวทางสำหรับให้ดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1) ปัจจัยด้านการผลิต (Production Factor) การผลิตถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญต่อการประสบความสำเร็จในการดำเนินวิสาหกิจชุมชน การผลิตที่ดีควรเป็นการผลิตที่ตรง

เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งในการผลิตของชุมชนนั้นหากเป็นการผลิตที่อาศัยวัตถุดิบที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น จะทำให้ต้นทุนอันเกิดจากการจัดหาวัตถุดิบลดลง ดังนั้นชุมชนจึงจำเป็นต้องพิจารณาให้ดีกว่าชุมชนของตนเองนั้นมีความได้เปรียบในการผลิตสินค้าใด ความได้เปรียบนี้มีได้หมายความว่าเฉพาะความได้เปรียบในการจัดหาวัตถุดิบเท่านั้น แต่ยังคงรวมถึงความได้เปรียบในด้านทักษะในการผลิตด้วย ชุมชนจึงต้องคำนึงถึงระดับของเทคโนโลยีในการผลิตที่ชุมชนมีอยู่ ซึ่งโดยปกติแล้วการผลิตในระดับชุมชนนี้มักเป็นไปโดยอาศัยเทคโนโลยีอย่างง่ายไม่สลับซับซ้อน

2) ปัจจัยด้านการตลาด (Marketing Factor) การตลาดเป็นปัจจัยที่สำคัญและสัมพันธ์กับปัจจัยการผลิต ทำให้ปัจจัยด้านการตลาดมีส่วนสำคัญต่อการประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมวิสาหกิจชุมชน การจัดการตลาดนั้นมิได้เป็นหน้าที่ของคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ หากแต่เป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนที่จะช่วยเหลือกันในการแสวงหาช่องทางทางการตลาดเมื่อมีโอกาส ยิ่งสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถหาตลาดรองรับที่แน่นอนได้ ไม่เพียงแต่จะเป็นผลดีต่อการผลิตที่ไม่ทำให้สินค้าเหลือค้างสต็อก และเป็นการสร้างมูลค่าในตัวเองให้แก่สินค้าได้อีกด้วย

3) ปัจจัยที่เกี่ยวกับความเป็นผู้นำ (Leadership Factor) ผู้นำชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดบทบาทของสมาชิกในชุมชนและนโยบายของการดำเนินกิจกรรม ดังนั้นการที่ชุมชนใด ๆ มีผู้นำชุมชนที่มีความพร้อมในการเป็นผู้นำและความพร้อมที่จะสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นรวมถึงการเผชิญหน้าและต่อสู้กับปัญหา จึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้นำที่สามารถสร้างแรงจูงใจและสามารถทำให้ชาวบ้านรวมพลังกันในการดำเนินกิจกรรมวิสาหกิจชุมชนให้สำเร็จลุล่วงไปได้จึงเป็นฟันเฟืองในกลไกที่สำคัญที่จะขับเคลื่อนการดำเนินวิสาหกิจชุมชนให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น

4) ปัจจัยที่เกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก (External Interactive Factor) ปัจจัยนี้เป็นสิ่งหนึ่งที่ชุมชนไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ไม่ว่าจะเป็นการมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานจากภาครัฐ ภาคเอกชนองค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ หรือบุคคลอื่น ซึ่งในการมีปฏิสัมพันธ์นี้มีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ทั้งนี้ชุมชนต้องเรียนรู้และประเมินให้ได้ว่า การเข้ามามีปฏิสัมพันธ์นั้นเป็นไปในลักษณะใด ชุมชนควรมีการประชุมปรึกษาหารือกับสมาชิกถึงการเข้ามามีปฏิสัมพันธ์จากภายนอกอย่างสม่ำเสมอ

5) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (Participation Factor) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมนี้พิจารณาทั้งการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในชุมชน สถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานภายนอก

สำหรับการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในชุมชนถือเป็นหัวใจหลักในการดำเนินกิจกรรมวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากเป้าหมาย สำคัญของการดำเนินกิจกรรมวิสาหกิจชุมชนก็คือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นให้ชาวบ้านหรือคนในชุมชนเป็นเจ้าของหลักนับตั้งแต่การสมัครเป็นสมาชิก การมีส่วนร่วมในการถือหุ้นซึ่งมีส่วนสำคัญต่อกระบวนการสะสมทุน ยิ่งชาวบ้านให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมมากเท่าใด ความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมมีโอกาสมายาวมากขึ้น

6) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ (Management Factor) การบริหารจัดการนี้มิได้ครอบคลุมเฉพาะในส่วนของโครงสร้างและรูปแบบการบริหารจัดการเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการจัดให้มีการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในส่วนของการบริหารจัดการนี้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องดำเนินการอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบการบริหารงานได้ตลอดเวลา การให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการกำหนดนโยบาย ตลอดจนการแก้ปัญหาต่าง ๆ จะช่วยให้สมาชิกรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้น การบริหารจัดการนั้นเป็นการดำเนินการไปเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีความราบรื่นที่สุด

7) ปัจจัยด้านการเงิน (Financial Factor) ปัจจัยด้านการเงินถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่ออุปสรรคแห่งความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมวิสาหกิจชุมชน การไม่สามารถระดมทุนจากชาวบ้านได้เพียงพอ ทำให้ชุมชนต้องใช้เงินทุนจากการกู้ยืมเงิน ทำให้ธุรกิจมีหนี้สินสะสมไปเรื่อย ๆ จนเป็นเหตุให้วิสาหกิจชุมชนบางแห่งต้องล้มเลิกกิจการไป นอกจากนี้การวางแผนโครงการที่ต้องใช้เงินทุนที่มากเกินไป นั้น เท่ากับเป็นปัจจัยที่ช่วยผลักดันให้การดำเนินกิจกรรมวิสาหกิจชุมชนนั้นต้องประสบกับปัญหาเร็วขึ้น ดังนั้นในการวางแผนทำการผลิตชุมชนจำเป็นต้องมีการศึกษาประมาณที่ใช้ในโครงการอย่างละเอียด และจะต้องมั่นใจในแหล่งที่มาของเงินทุนนั้นมากพอ

8) ปัจจัยด้านแรงงาน (Labor Factor) การมีความพร้อมด้านแรงงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนทำให้การดำเนินกิจกรรมวิสาหกิจชุมชนประสบความสำเร็จได้ เนื่องจากต้นทุนในการจัดหาแรงงานจะน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการดำเนินวิสาหกิจชุมชนที่ไม่มีแหล่งแรงงานเป็นของตนเองทำให้ต้องมีการจ้างแรงงานจากท้องถิ่นอื่นเข้ามา ซึ่งนอกจากต้องเสียค่าจ้างเพิ่มขึ้นแล้วยังทำให้การตกลงหรือพูดคุยกันยากกว่าแรงงานในท้องถิ่นเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการดำเนินกิจกรรมวิสาหกิจชุมชนได้

9) ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวสมาชิก (Membership Factor) การเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมวิสาหกิจชุมชน สมาชิกที่เข้าร่วมจำเป็นต้องมีคุณสมบัติพื้นฐานที่เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่ม ซึ่งสามารถปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดผลต่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินกิจกรรมได้อย่างราบรื่น

10) ปัจจัยที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร (Information Factor) ข้อมูลข่าวสารนี้มีได้ครอบคลุมเฉพาะการกระจายข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานให้แก่สมาชิกรับทราบหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกลุ่มเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการที่กลุ่มจำเป็นต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องอื่น ๆ จากภายนอกด้วย เช่น ตลาดมีความต้องการสินค้าใดแบบใด แนวโน้มของสินค้าที่ชุมชนผลิตได้เป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้ธุรกิจสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบของการผลิตได้ทันกับความต้องการ หรือมีการนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการผลิต เป็นต้น เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงภายนอก

สรุป ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการผลิต (Production Factor) 2) ปัจจัยด้านการตลาด (Marketing Factor) 3) ปัจจัยที่เกี่ยวกับความเป็นผู้นำ (Leadership Factor) 4) ปัจจัยที่เกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก (External Interactive Factor) 5) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (Participation Factor) 6) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ (Management Factor) 7) ปัจจัยด้านการเงิน (Financial Factor) 8) ปัจจัยด้านแรงงาน (Labor Factor) 9) ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวสมาชิก (Membership Factor) และ 10) ปัจจัยที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร (Information Factor)

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน หมายถึง ปัจจัยการบริหารที่มีส่วนสำคัญในการทำให้การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยสามารถบรรลุเป้าหมายของวิสาหกิจชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยใช้แนวคิดต่าง ๆ มาดำเนินการให้ประสบความสำเร็จโดยใช้ทรัพยากร ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน ส่วนที่ 1 การประเมินกระบวนการ ของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร (2555) มาประยุกต์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

ในหัวข้อนี้ เป็นการกล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

กระบวนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

หลังจากวิสาหกิจชุมชนยื่นขอจดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตร ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กำหนดให้มีการประเมินศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้ทั้งชุมชนเอง ภาครัฐภาคเอกชน ภาคชุมชน และภาคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะเข้าไปส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้ทราบระดับความเข้มแข็ง และผลลัพธ์ของการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนให้สามารถวางแผนพัฒนาได้ตามความพร้อมของแต่ละวิสาหกิจชุมชน ซึ่งตามกระบวนการพัฒนาวิสาหกิจ ชุมชนจะแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่

1. การประเมินวิสาหกิจชุมชน
2. วิสาหกิจชุมชนเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้
3. วิสาหกิจชุมชนกำหนดแผนการพัฒนา
4. การส่งเสริมและสนับสนุน
5. การประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน
6. การรายงาน

ในขั้นตอนของการกำหนดแผนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนของแต่ละวิสาหกิจชุมชน สามารถนำข้อมูลจากการประเมินศักยภาพแต่ละประเด็นมาพิจารณาร่วมกับผลการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของแต่ละวิสาหกิจชุมชน เพื่อประกอบการตัดสินใจกำหนดแผนการดำเนินงาน จะทำให้วิสาหกิจชุมชนสามารถกำหนดแผนการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับศักยภาพความพร้อมสภาพที่แท้จริง วิสาหกิจชุมชนมีความเข้าใจว่า ความต้องการที่แท้จริงของตนเองคืออะไร อะไรคือจุดอ่อนที่จะต้องได้รับการพัฒนา อะไรคือจุดแข็งหรือจุดที่เป็นจุดเด่นของตนที่หากได้รับการเสริมหรือพัฒนาเพิ่มเติมจะสามารถส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ในด้านต่าง ๆ มากมายไม่ว่าจะเป็นการลดรายจ่าย การเพิ่มรายได้ หรือการขยายโอกาสในด้านต่าง ๆ แก่วิสาหกิจชุมชน

ในส่วนของหน่วยงานส่งเสริมไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หน่วยงานวิชาการต่าง ๆ องค์กรส่วนท้องถิ่น สถาบันทางการเงิน ภาคเอกชน หรือเครือข่ายชุมชนที่จะเข้าไปส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน จะได้ทราบถึงศักยภาพความพร้อมของวิสาหกิจชุมชนใน ประเด็นต่าง ๆ ได้ทราบถึงสิ่งที่วิสาหกิจชุมชนควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน หรือ ได้รับการพัฒนา ทำให้สามารถวางแผนการส่งเสริมและสนับสนุน และพัฒนาวิสาหกิจ ชุมชนได้อย่างเหมาะสมกับแต่ละวิสาหกิจชุมชน ตรงกับความต้องการของวิสาหกิจชุมชน อย่างแท้จริง

การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนตามประเด็นการประเมิน

1. ทิศทางวิสาหกิจชุมชน

เป็นการประเมินการกำหนดทิศทางขององค์กรโดยผู้นำและการมีส่วนร่วม ของสมาชิก การกำหนดโครงสร้าง กฎระเบียบ การจัดสรรรายได้ และผลประโยชน์ การ ทบทวนผลการดำเนินงาน รวมทั้งการใส่ใจต่อความรับผิดชอบต่อสังคม

จากการประเมินจะทำให้ทราบถึงแนวปฏิบัติในการนำองค์กรของผู้นำว่ามี การกำหนดทิศทางแนวทางขององค์กร โดยการให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการกำหนด ทิศทางขององค์กรในทุก ๆ ด้าน หรือกำหนดโดยการผูกขาดความคิดของผู้นำหรือกลุ่มคน เพียงบางกลุ่ม

เกณฑ์ประเมินในระดับดี

1. ผู้นำและสมาชิกมีบทบาทในการกำหนดทิศทางของวิสาหกิจชุมชนร่วมกัน ทิศทางของวิสาหกิจชุมชนควรเป็นที่รับทราบและยอมรับในหมู่สมาชิก
2. วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารองค์กรและแบ่งบทบาท หน้าที่ตามความเหมาะสมของแต่ละวิสาหกิจชุมชน โครงสร้างที่กำหนดไม่จำเป็นต้องมี ลักษณะ หรือรูปแบบที่เหมือนกันทุกวิสาหกิจชุมชน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความ จำเป็นของแต่ละวิสาหกิจชุมชน

3. ควรมีการกำหนดกฎระเบียบ หรือข้อบังคับของแต่ละวิสาหกิจชุมชน ซึ่ง กฎระเบียบที่กำหนดต้องเป็นที่ยอมรับของสมาชิก อาจเป็นแนวทางง่าย ๆ ที่กำหนดไว้ ร่วมกัน หรือกำหนดเป็นกฎระเบียบกรณีเป็นกิจการขนาดใหญ่ ขึ้นอยู่กับแต่ละวิสาหกิจ ชุมชน โดยเบื้องต้นอาจเป็นเพียงกำหนดแนวทางร่วมกันในด้านต่าง ๆ เช่น การรับสมาชิก การจัดสรรผลประโยชน์ การกำหนดรูปแบบแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งจะเริ่มจากข้อตกลง ง่าย ๆ และพัฒนาเป็นกฎระเบียบ ในช่วงแรกสมาชิกอาจเพียงตกลงและจดจำไว้ ต่อมา

ควรมีการจัดบันทึกเป็นหลักฐานที่สามารถขอดูได้ กรณีจำไม่ได้ ไม่แน่ใจ หรือมีการรับสมาชิกใหม่เพิ่มเติม สามารถขอดู ทำความเข้าใจ และทำให้ไม่เกิดปัญหาความความขัดแย้ง ความคลาดเคลื่อน กรณีเข้าใจไม่ตรงกัน

4. การจัดสรรรายได้และผลประโยชน์ระหว่างสมาชิก ควรมีการดำเนินการ และกำหนดวิธีการที่แน่นอนไว้ เพื่อให้สมาชิกได้รับทราบ เข้าใจและยอมรับตรงกัน

5. การเงิน/บัญชี วิสาหกิจชุมชนควรจัดบันทึกการเงิน/บัญชีทุกครั้งที่มีกิจกรรมรับ-จ่าย มีการนำข้อมูลบัญชีรับ-จ่ายมาทบทวนใช้ประโยชน์ในการวางแผนครั้งต่อ ๆ ไป ซึ่งสามารถปรับปรุงพัฒนาแผนการดำเนินงานได้หากมีรายจ่ายสูงเกินไปหรือสูงกว่ารายรับ ข้อมูลทางด้านการเงินและข้อมูลทุกชนิด ควรมีความโปร่งใส เปิดเผยให้สมาชิกได้รับทราบได้โดยประชุมสมาชิกเพื่อแจ้งข้อมูล หรือจัดทำเป็นเอกสารแจกสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ

6. วิสาหกิจชุมชนควรมีการทบทวนผลการดำเนินงานระหว่างกรรมการและสมาชิก หรือ ผู้แทนสมาชิกอยู่เป็นประจำ และนำผลการดำเนินการไปแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

7. ในการกำหนดทิศทางของวิสาหกิจชุมชน ควรให้ความสำคัญและแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม สาธารณะ การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน การใส่ใจและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และกำหนดแนวทางการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในชุมชน ซึ่งจะช่วยให้วิสาหกิจชุมชนเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ส่งผลต่อการประกอบการอย่างยั่งยืน

8. วิสาหกิจชุมชนต้องมีการดำเนินการอย่างมีจริยธรรม มีเป้าหมายด้านจริยธรรม มีการดำเนินการอย่างมีความรับผิดชอบ ทั้งในเรื่องของตัวลูกค้า สินค้า และบริการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการไม่เอาเปรียบ ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา คุณภาพความปลอดภัย โดยกำหนดรูปแบบวิธีการในการดำเนินการไว้ และมีกลไกในการตรวจสอบ

9. วิสาหกิจชุมชนต้องให้ความสำคัญและกำหนดแนวทางในการให้การสนับสนุนต่อชุมชน ทั้งในด้านการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ หรือการบริจาคเพื่อสาธารณะและชุมชน รวมทั้งผู้นำต้องแสดงบทบาทชัดเจนในการให้การสนับสนุนด้วย ทั้งนี้ การให้การสนับสนุนต่อชุมชนและสาธารณะขึ้นอยู่กับความพร้อมและศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนทุกวิสาหกิจชุมชนควรมีการกำหนดทิศทางการดำเนินงานในด้านนี้ และกำหนดแผนที่จะดำเนินงานเมื่อมีความพร้อม ซึ่งจะช่วยให้วิสาหกิจชุมชนเป็นที่ยอมรับของชุมชนส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

ผลการประเมินจะได้ทราบถึงกระบวนการและเป้าหมายในการจัดทำแผนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน การใช้ข้อมูลประกอบการกำหนดแผน การมีส่วนร่วมของสมาชิก การกำหนดเป้าหมายของแผน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ การถ่ายทอดแผนเพื่อนำไปปฏิบัติ การปฏิบัติตามแผน ตลอดจนการควบคุม การปรับแผน จนถึงการคาดการณ์ความสำเร็จที่จะเกิดขึ้น

เกณฑ์ประเมินในระดับดี

1. ในกระบวนการจัดทำแผนวิสาหกิจชุมชนจะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอกชุมชนที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนอย่างเป็นระบบ
2. มีการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ประกอบการจัดทำแผน โดยเฉพาะข้อมูลจากแผนแม่บทชุมชนเป็นข้อมูลสำคัญที่สุดที่วิสาหกิจชุมชนต้องนำมาพิจารณาประกอบกับข้อมูลที่เก็บรวบรวม
3. ในการกำหนดแผนของวิสาหกิจชุมชน ต้องมีการประชุมเพื่อจัดทำร่วมกันระหว่างผู้นำ กรรมการ และสมาชิก หรือผู้แทนสมาชิกในกรณีที่มีสมาชิกจำนวนมาก
4. แผนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ควรกำหนดเป้าหมายให้ครบถ้วน ทั้งเชิงปริมาณ เช่น การกำหนดจำนวนการผลิต/บริการ การลงทุน รายจ่าย รายได้ หรือจำนวนการให้สวัสดิการชุมชน และเชิงคุณภาพ เช่น การคำนึงถึงคุณภาพสินค้า บริการ คุณภาพชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นต้น
5. จากการกำหนดแผนการดำเนินงานและเป้าหมาย วิสาหกิจชุมชนต้องทำแผนปฏิบัติงานที่กำหนดรูปแบบที่ชัดเจน มีการกำหนดผู้ปฏิบัติ การแบ่งงาน การกำหนดสถานที่ปฏิบัติ ระยะเวลาที่ปฏิบัติ วิธีการปฏิบัติ และผู้ร่วมปฏิบัติ
6. แผนปฏิบัติงานที่กำหนดต้องถ่ายทอดให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันสามารถปฏิบัติงานได้
7. เมื่อมีการกำหนดแผนดำเนินงานและแผนปฏิบัติการแล้ววิสาหกิจชุมชนต้องปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด
8. กำหนดผู้รับผิดชอบและวิธีการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน และหากมีปัญหาอุปสรรคสามารถปรับแผนได้ตามสถานการณ์

9. นำข้อมูลที่มีอยู่มาวิเคราะห์ คาดการณ์ความสำเร็จของแผนอย่างมีเหตุมีผล เพื่อสร้างความมั่นใจแก่สมาชิก และลูกค้า และเตรียมพร้อมการปรับกระบวนการดำเนินการ หากพบว่า อาจไม่สามารถดำเนินการสำเร็จครบถ้วนตามที่วางแผนไว้

3. การบริหารตลาด

ผลจากการประเมินจะได้ทราบว่าวิสาหกิจชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องลูกค้า และตลาดของตนเองแค่ไหน ไม่ว่าจะเป็นตลาดภายใน ซึ่งจะประกอบด้วยทั้งตนเอง และสมาชิกในวิสาหกิจชุมชน หรือในชุมชน และตลาดภายนอกในระดับต่าง ๆ วิสาหกิจชุมชนมีการใช้ข้อมูลในด้านต่าง ๆ มาประกอบการพิจารณาในการกำหนดตลาดก่อนการวางแผนการผลิตหรือไม่ รวมทั้งมีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลความต้องการของลูกค้าและตลาดหรือไม่

เกณฑ์ประเมินในระดับดี

1. วิสาหกิจชุมชนต้องมีการใช้ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ทั้งความต้องการของลูกค้า ทรัพยากร ภูมิปัญญา ทุนที่มีอยู่แล้ว และที่จะสามารถหาได้เพิ่มเติมจากภายนอก มากำหนดตลาดก่อนที่จะกำหนดแผนการผลิต

2. วิสาหกิจชุมชนจะต้องมีการติดตามข้อมูลความต้องการของลูกค้า และสถานการณ์ การตลาดอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดและปรับปรุงแผนการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาด้านการตลาดสำหรับสินค้า/บริการของวิสาหกิจชุมชน

4. การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร

จากการประเมินจะได้ทราบว่า วิสาหกิจชุมชนมีการจัดเก็บรวบรวมองค์ความรู้ทั้งในส่วนของความรู้ที่มีอยู่เดิม ในเรื่องของภูมิปัญญาเดิมที่มีอยู่เดิมในท้องถิ่น การแสวงหาความรู้ใหม่เพิ่มเติม กระบวนการเรียนรู้ของวิสาหกิจชุมชนที่จะนำความรู้ใหม่ที่ได้รับจากภายนอกมาผสมผสานกับความรู้ ภูมิปัญญาดั้งเดิมเพื่อปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งระบบการจัดเก็บข้อมูล และสื่อสารประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ แก่สมาชิก เครือข่าย ลูกค้า และบุคคลทั่วไป

เกณฑ์ประเมินในระดับดี

1. วิสาหกิจชุมชนต้องมีการรวบรวม ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และให้ความสำคัญต่อการประกอบการบนฐานความรู้ที่มีอยู่เป็นหลัก

2. มีความสนใจแสวงหาความรู้ใหม่เพิ่มเติม และนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนอยู่ตลอด
3. นำความรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเดิมในการปรับปรุงการดำเนินงาน
4. มีการจัดเก็บข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งจะใช้งาน รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่สมาชิก เครือข่าย ลูกค้า และบุคคลทั่วไปอย่างต่อเนื่องโดยข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนจะต้องทันสมัย ถูกต้อง และน่าเชื่อถือ

5. การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

จากผลการประเมินจะได้ทราบแนวทางการบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนในเรื่องของสมาชิกไม่ว่าจะเป็นการกำหนดเงื่อนไขการรับสมาชิก การพัฒนาผู้นำและสมาชิก การสร้างขวัญ กำลังใจ แรงจูงใจ รวมทั้งการประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไรควรจะมีการปรับปรุงพัฒนาในด้านใดบ้าง

เกณฑ์ประเมินในระดับดี

1. วิสาหกิจชุมชนต้องกำหนดเงื่อนไขการรับสมาชิกไว้ โดยมีการบันทึกไว้ อย่างชัดเจน เพื่อมิให้มีความคลาดเคลื่อน และเงื่อนไขที่กำหนดต้องเป็นที่ยอมรับของสมาชิกทั่วไป
2. วิสาหกิจชุมชนต้องมีระบบการพัฒนาผู้นำและสมาชิกอย่างเป็นขั้นเป็นตอน สมาชิกได้รับประโยชน์ทั่วถึง และแนวทางการพัฒนาต้องสอดคล้องเหมาะสมกับแนวทางพัฒนาของวิสาหกิจชุมชนนั้น ๆ
3. วิสาหกิจชุมชนต้องมีระบบการสร้างขวัญกำลังใจ แก่สมาชิก ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้สมาชิกสนใจที่จะร่วมกันพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เจริญก้าวหน้าและยั่งยืน มีการจัดสวัสดิการแก่สมาชิกอย่างเหมาะสม ทั่วถึง และเป็นธรรม
4. มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกอย่างง่าย ๆ เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนา และจะต้องแจ้งผลให้สมาชิกทราบ

6. กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ

การประเมินในหัวข้อนี้จะได้ทราบถึงกระบวนการจัดการผลผลิตของวิสาหกิจชุมชน ไม่ว่าจะเป็นสินค้าหรือบริการ การบริหารให้เกิดการเชื่อมโยงกิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรมจะเกิดประโยชน์แก่กิจการวิสาหกิจชุมชน ทั้งในเรื่องการลดต้นทุนหรือรายจ่าย เพิ่มรายได้ และขยายโอกาสมากกว่าการดำเนินการเพียงกิจกรรมเดียวไม่ว่าจะ

เป็นการดำเนินการกิจกรรมภายในวิสาหกิจชุมชนให้เกิดการเชื่อมโยงกัน หรือการเชื่อมโยงกับภายนอกหรือกับเครือข่าย

เกณฑ์ประเมินในระดับดี

1. วิสาหกิจชุมชนควรมีการดำเนินการหลายกิจกรรมและบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดการเชื่อมโยงเกื้อกูลส่งเสริมซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกวิสาหกิจชุมชน
2. การจัดการผลผลิตของวิสาหกิจชุมชน ไม่ว่าจะป็นสินค้าหรือบริการก็ตาม ต้องมีการกำหนดขั้นตอน กระบวนการผลิตที่ชัดเจน ก่อให้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพดี มีความสม่ำเสมอ
3. ในกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ วิสาหกิจชุมชนต้องกำหนดวิธีการควบคุมกระบวนการผลิต การจัดการเพื่อป้องกันความผิดพลาด หรือมีการวางแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาไว้ด้วย

7. ผลลัพธ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน

การประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนจะทำให้ทราบว่าผลลัพธ์จากกระบวนการทั้งหมดของวิสาหกิจชุมชนเกิดประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชนในด้าน ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี สินค้าและบริการมีคุณภาพ ลดต้นทุน และเพิ่มคุณภาพของระบบงาน เกิดประโยชน์ต่อชุมชนโดยตรง และสมาชิกเกิดความพึงพอใจหรือไม่ ซึ่งการประเมินผลลัพธ์ในด้านต่าง ๆ จะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนเอง และหน่วยงานภายนอกที่ร่วมประเมินสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการในด้านต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน

ประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

ในการประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน กำหนดให้ใช้แบบประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนเป็นเครื่องมือ ซึ่งได้จัดทำขึ้นโดยผู้แทนชุมชน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานร่วมกับวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ ทั้งระดับ ตำบล อำเภอ และจังหวัดร่วมกันกำหนดเกณฑ์ประเมิน โดยผ่านความเห็นชอบของหน่วยงานภาคีที่ร่วมปฏิบัติงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ และได้รับความร่วมมือให้คำปรึกษาแนะนำในการนำเกณฑ์ประเมินจัดทำเป็นแบบประเมินจากสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ และสถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน โดยในการจัดทำเครื่องมือได้นำแนวทางจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management) หรือ TQM มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับวิสาหกิจชุมชน

ส่วนที่ 1 การประเมินกระบวนการบริหารของวิสาหกิจชุมชน

1. ทิศทางวิสาหกิจชุมชน

หัวข้อนี้เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบแนวทางการกำหนดทิศทางดำเนินงานของวิสาหกิจ ชุมชนในเรื่องการบริหารองค์กร และความรับผิดชอบต่อชุมชน ทั้งในส่วนของผู้นำและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

1.1 การบริหารองค์กร

1.1.1 การกำหนดทิศทางของวิสาหกิจชุมชน

เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบว่าวิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายขององค์กรไว้หรือไม่ และสมาชิกมีส่วนร่วมหรือไม่ อย่างไรก็ตามในการกำหนดเป้าหมายและทิศทางองค์กร

1. การกำหนดเป้าหมายและทิศทาง
2. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการกำหนดเป้าหมายและทิศทาง

1.1.2 การดำเนินการของวิสาหกิจชุมชน

1. การกำหนดโครงสร้างบริหารองค์กร และการแบ่งหน้าที่ พิจารณาว่าวิสาหกิจชุมชนมีการจัดโครงสร้างหน้าที่ในการบริหารงาน หรือไม่อย่างไร

2. การกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับ พิจารณาว่ามีระเบียบข้อบังคับใช้ในหมู่สมาชิกหรือไม่ มีการเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร หรือเป็นเพียงข้อตกลงที่สมาชิกทุกคนยึดถือปฏิบัติ

3. จัดบันทึกการเงิน/บัญชี วิสาหกิจชุมชนมีการจัดทำบัญชีหรือไม่ จัดทำในรูปแบบไหน มีความสม่ำเสมอในการบันทึกหรือไม่ และมีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์มากน้อยแค่ไหน

4. การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและข้อมูลอื่น ๆ แก่สมาชิก ในการจัดทำข้อมูลทางการเงินหรือบัญชี มีการแจ้งให้สมาชิกรับทราบความเคลื่อนไหวหรือไม่ วิธีการแจ้งให้สมาชิกทราบทำอย่างไร ข้อมูลทางการเงินมีความโปร่งใส ชัดเจน สมาชิกทุกคนสามารถรับทราบและตรวจสอบได้หรือไม่

1.1.3 การบริหารจัดการทุนและผลประโยชน์

1. การบริหารจัดการทุน วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดทิศทางขององค์กรในการบริหารจัดการทุน ทั้งทุนที่มีอยู่ภายใน ได้แก่ เงิน ทรัพยากร ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางสังคม และทุนที่ได้จากภายนอกหรือไม่ อย่างไร

2. การจัดสรรรายได้และผลประโยชน์ระหว่างสมาชิก มีการกำหนดแนวทางและวิธีการในการจัดสรรรายได้และผลประโยชน์ระหว่างสมาชิกไว้หรือไม่

1.1.4 การทบทวนผลการดำเนินการของวิสาหกิจชุมชน

1. การทบทวนผลการดำเนินการ มีการนำข้อมูลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาพิจารณาว่าประสบความสำเร็จหรือไม่อย่างไร มีปัญหาตรงไหนที่ควรแก้ไข

2. การนำปัญหาในการดำเนินการไปแก้ไขปรับปรุง มีการนำปัญหาที่พบมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานในปัจจุบันหรือไม่

1.2 ความรับผิดชอบต่อชุมชน

การประเมินในประเด็นนี้จะทำให้ทราบถึงการกำหนดทิศทางองค์กรของวิสาหกิจชุมชน ว่ามีการให้ความสำคัญหรือคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อชุมชน หรือผลกระทบต่อชุมชนหรือไม่ ไม่ว่าจะผลกระทบที่เกิดขึ้นจะเป็นผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อมจากการประกอบการก็ตาม และนอกจากนี้ยังประเมินการกำหนดแนวทางการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรมซึ่งหมายถึง การดำเนินการอย่างมีความรับผิดชอบต่อลูกค้า สินค้า บริการ และต่อตนเอง ไม่เอาเปรียบ ซื่อสัตย์ ตรงเวลา มีคุณภาพ ปลอดภัย ฯลฯ ของวิสาหกิจชุมชนด้วย

1. การดำเนินงานอย่างมีจริยธรรม การกำหนดเป้าหมายด้านจริยธรรมพิจารณาว่าในการผลิตสินค้าหรือบริการ ได้มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานด้านจริยธรรมไว้หรือไม่ ทั้งนี้ เป้าหมายด้านจริยธรรม หมายถึง มีการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อลูกค้า สินค้า บริการ และต่อตนเอง การไม่เอาเปรียบ ซื่อสัตย์ ตรงเวลา สินค้ามีคุณภาพ ปลอดภัย ฯลฯ

2. ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ในด้านใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมีการใช้ทรัพยากรอย่างไร มีการใส่ใจต่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชนหรือไม่

3. การให้การสนับสนุนต่อชุมชน ในด้านการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์/ การบริจาค มีการเข้าร่วมหรือให้การสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นสาธารณะประโยชน์ของชุมชนหรือไม่ เช่น การช่วยงานวัด การขุดลอกคูคลอง เป็นต้น มีการบริจาคเงินหรือสิ่งของให้กับชุมชนหรือไม่ วิสาหกิจชุมชนให้ความสำคัญในเรื่องนี้หรือไม่ อย่างไร และผู้นำได้แสดงบทบาทในด้านนี้หรือไม่

4. การจัดสรรรายได้เพื่อเป็นสวัสดิการชุมชน วิสาหกิจชุมชนมีการจัดสรรรายได้เป็นสวัสดิการแก่สมาชิกหรือชุมชนหรือไม่ หรือหากยังไม่มีความพร้อม ได้มีการวางแผนหรือแนวทางในเรื่องนี้ไว้หรือไม่

2. การวางแผนการดำเนินการวิสาหกิจชุมชน

การวางแผนการดำเนินการของวิสาหกิจชุมชน มุ่งเน้นกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน เพื่อจุดมุ่งหมายในการนำแนวความคิด กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและทิศทางในการผลิตหรือบริการไปสู่ผู้รับบริการของวิสาหกิจชุมชน การแปลงแนวคิดเป็นแผนดำเนินการวิสาหกิจชุมชนที่สอดคล้องกับแผนแม่บทชุมชนแบบมีส่วนร่วม ตลอดจนแสดงถึงการถ่ายทอดแนวทางปฏิบัติตามแผนไปสู่สมาชิก การติดตามควบคุมและการปรับเปลี่ยน เพื่อให้ดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมาย มุ่งเน้นแง่มุมสำคัญ 3 ประการ คือ ครอบคลุมพึ่งตนเอง ชุมชนเครือข่ายพอเพียง และธุรกิจพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการ

2.1 กระบวนการและเป้าหมายในการจัดทำแผน

2.1.1 กระบวนการจัดทำแผนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในกระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชน มีการกำหนดระบบการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์หรือไม่ ทั้งข้อมูลภายในและภายนอกชุมชน ไม่ว่าจะเป็น ข้อมูลจากเอกสาร จากแผนแม่บทชุมชน หรือได้มาจากการหาข้อมูลโดยตรงจากสมาชิกและชุมชน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล วิสาหกิจชุมชนมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจจัดทำแผนอย่างมีเหตุมีผล เช่น วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ความต่อเนื่องของธุรกิจ ตลาดการแข่งขัน ความสามารถในการปฏิบัติตามแผน ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในอนาคต และมีการนำข้อมูลจากแผนแม่บทชุมชนมาใช้ประกอบด้วยหรือไม่

3. การทำแผนแบบมีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชน ผู้นำ กรรมการ และสมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดทำร่วมกันหรือไม่ การประเมินในประเด็นนี้ จะทำให้ทราบการมีส่วนร่วมของสมาชิกและกรรมการในการจัดทำแผน

2.1.2 เป้าหมายของแผน

1. การกำหนดเป้าหมายของแผนเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบถึงการกำหนดเป้าหมายของแผนงานของวิสาหกิจชุมชนว่ามีการกำหนดเป้าหมายทั้งในเชิงปริมาณซึ่งหมายถึง การกำหนดจำนวนการผลิต บริการ

การลงทุน รายจ่าย รายได้ จำนวนการให้สวัสดิการชุมชน ฯลฯ และเชิงคุณภาพ เช่น การคำนึงถึงคุณภาพของสินค้า/บริการ คุณภาพชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการและถ่ายทอดแผนเพื่อนำไปปฏิบัติ

1. การจัดทำแผนปฏิบัติงาน

การประเมินจะทำให้ทราบว่าวิสาหกิจชุมชนมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานหรือไม่ มีการกำหนดรูปแบบและรายละเอียดไว้หรือไม่ เช่น กำหนดว่า ใครทำ ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ กับใคร อย่างไร

2. การถ่ายทอดแผนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดวิธีการในการชี้แจงและทำความเข้าใจในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติและดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนให้บรรลุผลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพที่วางไว้ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจในทิศทางเดียวกันอย่างไร

3. การปฏิบัติตามแผนที่จัดทำไว้

วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการหรือไม่ในการสนับสนุนให้สมาชิกดำเนินการตามแผนที่วางไว้ เช่น มีการติดตามเป็นระยะ มีระยะเวลา กำหนดการดำเนินงานตามแผน

4. การควบคุมแผนและการปรับแผน

วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการควบคุมการดำเนินงานตามแผนหรือไม่ เช่น กำหนดระยะเวลา ส่งมอบผลผลิตต่อสมาชิกและลูกค้า มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ วิธีการควบคุมดูแลการปฏิบัติให้สามารถทำได้ตามแผน หรือสามารถปรับแผนตามสถานการณ์ได้

5. มีการคาดการณ์ความสำเร็จของแผน

วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการคาดการณ์ความสำเร็จของแผนอย่างไร เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่สมาชิก เช่น การส่งสินค้าสู่ตลาด และเพื่อเตรียมความพร้อมในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วนตามแผนที่กำหนด โดยในการคาดการณ์มีการใช้ข้อมูลที่มีอยู่มาวิเคราะห์พิจารณาประกอบด้วย เพื่อให้การคาดการณ์ถูกต้องตามที่ควรจะเป็นมากยิ่งขึ้นหรือไม่

3. การบริหารตลาด

หัวข้อนี้มุ่งเน้นถึงวิธีการที่วิสาหกิจชุมชนใช้ในการทำความเข้าใจต่อความต้องการของลูกค้าและตลาด ซึ่งมีทั้งตลาดภายในและภายนอกชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมายในการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนเป็นหลัก มีการบริหารเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงกิจกรรมการผลิตหรือบริการที่มีความสัมพันธ์กันเกี่ยวเนื่องกัน และ

ส่งเสริมซึ่งกันและกัน สร้างความประทับใจความเชื่อมั่นในด้านคุณภาพ ความปลอดภัย ของสินค้าหรือบริการ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างวิสาหกิจชุมชนและลูกค้า การรับฟัง ข้อมูลความพอใจของลูกค้าเป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้วิสาหกิจชุมชนได้มีการเรียนรู้ทำความเข้าใจลูกค้าและตลาด เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน ตลอดจน ร่วมกันดูแลทรัพยากร สิ่งแวดล้อมในชุมชน ให้มีใช้ตลอดไปอย่างสมดุล

1. การกำหนดแหล่งจำหน่าย/แหล่งบริการ/ลูกค้าเป้าหมาย วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการอย่างไรในการกำหนดแหล่งจำหน่ายสินค้า/ให้บริการ รู้ได้อย่างไรว่าใครคือลูกค้า จำแนกลูกค้าเป้าหมายอย่างไร และมีการนำข้อมูลต่าง ๆ มาพิจารณาประกอบหรือไม่

2. การติดตามข้อมูลความต้องการของลูกค้าและตลาด วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการอย่างไรในการติดตามความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทราบแนวโน้ม ความต้องการของตลาดที่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นการเรียนรู้และ พัฒนาด้านการตลาดอย่างต่อเนื่อง โดยการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการกำหนด แผนการผลิตครั้งต่อ ๆ ไป

4. การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร

หัวข้อนี้เป็นหัวข้อสำคัญต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน การจัดการ ความรู้ ข่าวสาร ข้อมูลวิสาหกิจชุมชนเองที่มีการจัดเก็บและรวบรวมอย่างมีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือ มีความพร้อมและสะดวกในการนำมาใช้งาน ทำให้การวิเคราะห์ผลการ ดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน และการจัดการความรู้ของวิสาหกิจชุมชนมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาเพิ่มความสามารถในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

4.1 การจัดการความรู้

1. การรวบรวม ถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่น วิสาหกิจ ชุมชนมีการรวบรวมความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือไม่ และมีการจัดเก็บอย่างไร มีการ ถ่ายทอดให้กับคนรุ่นหลัง และมีการแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร ให้เกิด การเรียนรู้ และนำองค์ความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบการวิสาหกิจชุมชน

2. การแสวงหาความรู้ใหม่ วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ทั้งภายในชุมชนและภายนอกชุมชนอย่างไร เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

3. การต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น วิสาหกิจชุมชนมีการนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาศึกษาอย่างไร และมีการนำความรู้ เทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ให้เข้ากับภูมิ

ปัญญาเดิมที่วิสาหกิจชุมชนมีอยู่อย่างไร เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตชุมชนในปัจจุบัน เป็นการสร้างความรู้ใหม่จากฐานความรู้เดิมของชุมชน

4.2 ความพร้อมการใช้งานของข้อมูล

1. ระบบการจัดเก็บข้อมูลของวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนมีการเก็บข้อมูลของตนเองหรือไม่ มีวิธีการเก็บข้อมูลอย่างไรให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ถูกต้องแม่นยำ ทันสมัย มีรูปแบบในการจัดเก็บอย่างไรให้มีความพร้อมและสะดวกในการนำมาใช้งานของชุมชนเอง และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิก เครือข่ายฯ และบุคคลภายนอก วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการอย่างไรในการสื่อสารประชาสัมพันธ์แก่สมาชิก และมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องมาใช้ข้อมูลของวิสาหกิจชุมชน และได้รับข้อมูลที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ทันสมัย น่าเชื่อถือ มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องหรือไม่

5. การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

การบริหารสมาชิกมุ่งเน้นการบริหารจัดการชุมชน ที่ประกอบด้วย คน ความรู้ ความสามารถ ภูมิปัญญาของชุมชนและเครือข่าย ภายใต้กระบวนการตัดสินใจในการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแผนดำเนินการวิสาหกิจชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สามารถนำไปบริหารจัดการสมาชิกวิสาหกิจชุมชนได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและขยายผลสู่เครือข่าย

1. การกำหนดเงื่อนไขการรับสมาชิก วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการอย่างไรในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการรับสมาชิกใหม่และเครือข่ายเพื่อให้ได้สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่เข้าใจในกฎระเบียบและเงื่อนไขของวิสาหกิจชุมชน และดำเนินกิจกรรมเชื่อมโยงอย่างมั่นคงและยั่งยืน

2. การพัฒนาผู้นำและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการอย่างไรในการพัฒนาคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนและสมาชิกให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและดำเนินงานได้คล่องตัว ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จนบรรลุแผนการดำเนินงานของชุมชน มีแนวทางการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอนและสอดคล้องกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนนั้น ๆ หรือไม่

3. การสร้างขวัญ กำลังใจ ความพึงพอใจ และแรงจูงใจ ชวัญ กำลังใจ ความพึงพอใจ และแรงจูงใจ หมายถึง การให้ผลตอบแทนทั้งด้านการเงิน สวัสดิการ และ

การสนับสนุนของชมเชย การประเมินในส่วนนี้ทำให้ทราบถึงระบบและวิธีการของวิสาหกิจชุมชนในการสร้างขวัญและกำลังใจในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนให้ยั่งยืน มีระบบการดำเนินการที่เหมาะสม ทัวถึง และเป็นธรรมหรือไม่

4. การประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิก วิสาหกิจชุมชนมีแนวทางในการติดตามและวัดความก้าวหน้า หรือปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและปรับปรุงการดำเนินงานของสมาชิกหรือไม่ อย่างไร อาจมีการกำหนดเป็นทีมงานหรือคณะทำงานของวิสาหกิจชุมชน เพื่อติดตามประเมินผลงาน และแจ้งผลให้สมาชิกทราบ และนำไปปรับปรุงการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

6. กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ

กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ หมายถึง “กระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ ในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค และส่งผลต่อความสำเร็จและการเติบโตของกิจการ”

1. การบริหารให้เกิดความเชื่อมโยงกิจกรรมวิสาหกิจชุมชน มี 2 ระดับ

1.1 ระดับภายในองค์กร มีวิธีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการภายในกิจการอย่างไร เพื่อให้กระบวนการในการผลิตและบริการมีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน โดยส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการผลิต

1.2 ระดับภายนอกองค์กร มีวิธีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการอย่างไร เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและเกื้อกูลกับกิจกรรมวิสาหกิจอื่น ๆ ในชุมชน โดยส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการผลิต

2. ผลิตภัณฑ์และระบบที่ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ (การจัดการสินค้าและบริการ)

วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดขั้นตอน กระบวนการ และระบบในการผลิตสินค้าหรือบริการให้สามารถควบคุมคุณภาพ ความสม่ำเสมอของสินค้าหรือบริการหรือไม่ อย่างไร มีการนำข้อมูลจากลูกค้า ความรู้ และเทคโนโลยี มาปรับปรุงกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ และพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าอย่างไรเพื่อให้เกิดสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพดี สม่ำเสมอ และเป็นที่ยอมรับของลูกค้า

3. การควบคุมระบบงาน ป้องกันความผิดพลาดในระบบงาน ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการอย่างไรในการควบคุม และป้องกันให้กระบวนการผลิตเป็นไปตามขั้นตอนหรือเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งได้มีการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการดังกล่าวอย่างไร เพื่อให้ระบบการทำงานดีขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน

ผลลัพธ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน

ในหมวดผลลัพธ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนเป็นการประเมินผลจากการดำเนินงานและแนวโน้มในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่ ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ ด้านประสิทธิภาพ ของการดำเนินงาน และด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

1. ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน

เป็นการตรวจประเมินผลสำเร็จเป้าหมายของวิสาหกิจชุมชน ในเรื่องการลดรายจ่าย การเพิ่มรายได้ และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีพึ่งตนเองได้

- 1) ลดรายจ่าย วิสาหกิจชุมชนสามารถลดรายจ่ายในการดำเนินงาน รวมถึงลดการซื้อสินค้าจากภายนอกได้หรือไม่ อย่างไร
- 2) เพิ่มรายได้ วิสาหกิจชุมชนและสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานหรือไม่ อย่างไร
- 3) มีคุณภาพชีวิตดี พึ่งตนเองได้ สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข อยู่ได้อย่างพอเพียง หนี้สินลดลงหรือไม่

2. ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ

เป็นการตรวจประเมินผลสำเร็จของตัวสินค้าและบริการของวิสาหกิจชุมชน โดยประเมินในเรื่องคุณภาพของสินค้า ความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ความมีเอกลักษณ์หรือความโดดเด่นของสินค้าและบริการ รวมถึงการวิจัยและพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ ๆ

- 1) คุณภาพความปลอดภัย สินค้าและบริการมีคุณภาพดี มีกระบวนการผลิตและให้บริการที่ดี ปลอดภัย ได้รับการรับรองคุณภาพ และได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้า
- 2) การสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการ วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างสรรค์สินค้าและบริการมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวไม่เหมือนใคร เป็นที่ต้องการของตลาด

3. ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

เป็นการตรวจประเมินผลสำเร็จหรือประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตและการให้บริการ โดยพิจารณาในเรื่อง การลดต้นทุนการผลิต/การบริการ การลดการ

สูญเสีย การควบคุมคุณภาพในแต่ละขั้นตอนการผลิต การสร้างนวัตกรรมในระบบงาน (พัฒนากระบวนการผลิต)

- 1) ลดต้นทุน วิสาหกิจชุมชนสามารถลดต้นทุนการผลิต เช่น ใช้วัตถุดิบ หรือวัสดุที่มีในท้องถิ่นเป็นหลัก ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำเนินงานได้หรือไม่ อย่างไร
- 2) มีคุณภาพของระบบงาน วิสาหกิจชุมชนสามารถลดความผิดพลาด และการสูญเสียในระบบการผลิตและบริการได้หรือไม่ อย่างไร

4. ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

เป็นการตรวจประเมินผลกระทบจากการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน โดยพิจารณาในเรื่อง ความสำเร็จของแผนและกิจกรรม ประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากวิสาหกิจชุมชน การเพิ่มศักยภาพและความสามารถของสมาชิก และความพึงพอใจของสมาชิก

- 1) ความสำเร็จของแผน และกิจกรรม การดำเนินงานบรรลุตามแผนที่วางไว้หรือไม่ อย่างไร
- 2) ประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากวิสาหกิจชุมชน ชุมชนได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างไร ทั้งในด้านบวก เช่นคนในชุมชนมีงานทำ มีสินค้าและบริการตอบสนองความต้องการของชุมชน คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่ม และด้านลบ เช่น สภาพแวดล้อมเสียหาย เกิดมลพิษ เป็นต้น
- 3) การเพิ่มศักยภาพและความสามารถของสมาชิก สมาชิกมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น เกิดทักษะในการทำงาน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ
- 4) ความพึงพอใจของสมาชิก สมาชิกมีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม มีความพอใจจากการได้มีส่วนร่วมในการทำงาน มีรายได้เพิ่ม ได้รับสวัสดิการ และได้รับการยอมรับ

สรุป จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า ผลลัพธ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน หมายถึง การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ทำให้ประชาชนเกิดการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตดี พึ่งตนเองได้ สินค้าที่ผลิตมีคุณภาพความปลอดภัย มีการสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการ การดำเนินงานมีการลดต้นทุน มีคุณภาพของระบบงาน ทำให้แผนและกิจกรรม ประสบความสำเร็จ มีการเพิ่มศักยภาพและความสามารถของสมาชิก สมาชิกเกิดความพึงพอใจ และชุมชนได้รับประโยชน์จากวิสาหกิจชุมชน โดยในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำ แบบประเมินศักยภาพ

วิสาหกิจชุมชน ส่วนที่ 2 การประเมินผลลัพธ์ ของสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร (2555) มาประยุกต์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยเกี่ยวกับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 4 ตำบล ประกอบด้วย 1) ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน 2) ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ 3) ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน และ 4) ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

บริบทอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอพรณานิคมตั้งอยู่ทางตอนกลางของจังหวัดมีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอรโนวาสและอำเภออากาศอำนวย
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอนาหว้า (จังหวัดนครพนม) และอำเภอเมือง

สกลนคร

- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอกุดบาก อำเภอนิคมน้ำอุ่น และอำเภวาริชภูมิ
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอพังโคน

อำเภอพรณานิคมแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 10 ตำบล 123 หมู่บ้าน

ได้แก่

1. ตำบลพรณานิคม	13 หมู่บ้าน
2. ตำบลข้างมิ่ง	18 หมู่บ้าน
3. ตำบลวังยาง	10 หมู่บ้าน
4. ตำบลนาโหนด	11 หมู่บ้าน
5. ตำบลพอกน้อย	11 หมู่บ้าน
6. ตำบลสว่าง	12 หมู่บ้าน
7. ตำบลนาหัวบ่อ	15 หมู่บ้าน
8. ตำบลบะฮี	10 หมู่บ้าน
9. ตำบลไร่	15 หมู่บ้าน
10. ตำบลเชิงชุม	10 หมู่บ้าน

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ได้แก่

ท้องที่อำเภอพรหมานิคมประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 11 แห่ง

1. เทศบาลตำบลพรหมานิคม ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลพรหมานิคม
2. เทศบาลตำบลพอกน้อย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพอกน้อยทั้งตำบล
3. เทศบาลตำบลนาใน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนาในทั้งตำบล
4. เทศบาลตำบลบัวสว่าง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบัวสว่างทั้งตำบล
5. เทศบาลตำบลพรหมานคร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพรหมานคร (นอกเขต

เทศบาลตำบลพรหมานิคม)

6. เทศบาลตำบลวังยาง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลวังยางทั้งตำบล
7. เทศบาลตำบลนาหัวบ่อ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนาหัวบ่อทั้งตำบล
8. เทศบาลตำบลไร่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลไร่ทั้งตำบล
9. องค์การบริหารส่วนตำบลข้างมิ่ง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลข้างมิ่งทั้งตำบล
10. องค์การบริหารส่วนตำบลปะฮี ครอบคลุมพื้นที่ตำบลปะฮีทั้งตำบล
11. องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงชุม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเชิงชุมทั้งตำบล

ประชากร

มีประชากรทั้งสิ้น 80,768 คน 24,681 ครัวเรือน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 94) ศาสนาคริสต์ (ร้อยละ 6)

หน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่

1. หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ
  - ที่ทำการปกครองอำเภอพรหมานิคม
  - สถานีตำรวจภูธรอำเภอพรหมานิคม, สถานีตำรวจภูธรสว่าง,

สถานีตำรวจภูธรนาใน

- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
- สำนักงานเกษตรอำเภอ
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
- สำนักงานท้องถิ่นอำเภอ
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
- สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอ

- สำนักงานที่ดิน จังหวัดสกลนคร สาขาพรรณานิคม
- หน่วยสวัสดิ์อำเภอ
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาพรรณานิคม
- โรงพยาบาลพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร
- ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพรรณานิคม

นิคม

- สำนักงานการไฟฟ้าพรรณานิคม
- สำนักงานป่าไม้สกลนคร ที่ 7
- ที่ทำการไปรษณีย์
- สำนักงานเทศบาลตำบลพรรณานิคม
- สำนักงานเทศบาลตำบลพรรณานิคม
- สำนักงานเทศบาลตำบลไร่
- สำนักงานเทศบาลตำบลวังยาง
- สำนักงานเทศบาลตำบลพอกน้อย
- สำนักงานเทศบาลตำบลนาหัวบ่อ
- สำนักงานเทศบาลตำบลบัวสว่าง
- สำนักงานเทศบาลตำบลนาใน
- สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลปะฮี
- สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงชุม
- สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลช้างมิ่ง

2. ธนาคารหรือสถาบันการเงิน

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

การเกษตร

- พื้นที่การเกษตรทั้งสิ้น 221,521 ไร่ จำนวน 13,000 ครอบครั้ว
- ทำนา 193,393 ไร่
- ทำสวน 6,835 ไร่
- ทำไร่ 8,675 ไร่
- เลี้ยงสัตว์ 4,090 ไร่
- ปศุเกษตร 7,753 ไร่

- ประมง 895 ไร่

ผลผลิตที่สำคัญและมีชื่อเสียง ได้แก่ ข้าวเหนียวพันธุ์ กข. 6 แคนตาลูป
แตงโม ข้าวหอมมะลิ 105 ถั่วลิสง พริก และถั่วฝักยาว

การอุตสาหกรรม

- มีโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 2 โรงงาน

1. ตั้งอยู่ที่บ้านบัวน้อย หมู่ที่ 5 ตำบลสว่าง ดำเนินการเย็บรองเท้าและทำ
เครื่องหนัง

2. ตั้งอยู่ที่บ้านนาใน หมู่ที่ 5 ตำบลนาใน ดำเนินการเย็บนวมชกมวย

การพาณิชย์

- มีธนาคาร จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร สาขาพรรณานิคม

- มีสหกรณ์ที่ดำเนินการควบคุม ดูแลของสหกรณ์อำเภอ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

1. สหกรณ์การเกษตรอำเภอพรรณานิคม
2. สหกรณ์ปฏิรูปการเกษตรบ้านพอกใหญ่

การท่องเที่ยว

มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

- พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ตั้งอยู่บริเวณวัดป่าอุดมสมพร หมู่ที่ 5
ตำบลพรรณานิคม ห่างจากอำเภอ 2 กิโลเมตร

- วัดคำประมง ตั้งอยู่บ้านคำประมง หมู่ที่ 4 ตำบลสว่าง ห่างจากอำเภอ 25
กิโลเมตร

- วัดถ้ำขาม ตั้งอยู่ถ้ำขาม บ้านคำข่า หมู่ที่ 4 ตำบลไร่ ห่างจากอำเภอ 21
กิโลเมตร

- พระธาตุภูเพ็ก ตั้งอยู่บ้านภูเพ็ก หมู่ที่ 12 ตำบลนาห้วยบ่อ ห่างจากอำเภอ 29
กิโลเมตร

- วัดป่าภูริทัตตธรรมาวาส ตั้งอยู่บ้านหนองผือ หมู่ที่ 2 ตำบลนาใน ห่างจาก
อำเภอ 27 กิโลเมตร

การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่อำเภอ

อำเภอพรรณานิคมหากมองศักยภาพในภาพรวม พอที่จะสรุปศักยภาพและ
ปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาอำเภอในอนาคต ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอมีความพร้อม เช่น พระธาตุภูเพ็ก พิพิธภัณฑ์อาจารย์ฝั้น อาจาโร วัดถ้ำขาม วัดคำประมง และมีทรัพยากรป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์

2. พื้นที่ของอำเภอพรรณานิคมเป็นพื้นที่เศรษฐกิจ มีความพร้อมในการพัฒนาอาชีพ ด้านการเกษตรเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าว ข้าวโพด แตงโม และแคนตาลูป กลุ่มอาชีพฟ้าย้อมคราม สินค้าประจำจังหวัดสกลนคร

การประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของพื้นที่อำเภอ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strengths)

- S1 มีระบบชลประทานที่ทั่วถึง ทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี
- S2 มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ธรรมชาติ เช่น พระธาตุภูเพ็ก พิพิธภัณฑ์อาจารย์ฝั้น อาจาโร วัดถ้ำขาม เป็นต้น
- S3 มีเส้นทางคมนาคมหลัก เป็นถนนสี่เลนถึงตัวจังหวัดสกลนคร
- S4 ประชาชนเป็นคนพื้นเมืองชาวเผ่าภูไท มีความเป็นเอกลักษณ์เป็นของตนเอง
- S5 มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์
- S6 มี OTOP ขึ้นชื่อคือ ฟ้าย้อมคราม
- S7 ผลผลิตทางการเกษตรสามารถส่งออกขายเป็นสินค้าที่ขึ้นชื่อ
- S8 หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนพัฒนาอำเภอ
- S9 มีศักยภาพในการพัฒนางานให้ได้รางวัล เช่น SME OTOP ที่ทำหรือนำอยู่

จุดอ่อน (Weaknesses)

- W1 เส้นทางจากหมู่บ้านสู่ตัวอำเภอไม่สะดวกและปลอดภัย
- W2 เส้นทางคมนาคมสู่แหล่งท่องเที่ยวไม่สะดวก
- W3 ปัญหาการว่างงาน ประชากร อพยพไปทำงานนอกพื้นที่
- W4 การรวมกลุ่มอาชีพยังไม่มีความยั่งยืน
- W5 ไม่มีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร
- W6 ประชาชนป่วยด้วยโรคเรื้อรัง เบาหวาน ความดัน มากขึ้น
- W7 ผู้ด้อยโอกาสในสังคมยังได้รับการดูแลไม่ทั่วถึง
- W8 สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่เพียงพอ

W9 ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นคนพื้นเมืองชาวภูไท ไม่ชอบการค้าขาย
จึงทำให้ความเจริญของตัวอำเภอพรรณานิคมมีไม่มากเท่าที่ควร

W10 ปัญหาการจัดการขยะ

W11 ปัญหาหนี้สินเป็นทาสวัตถุนิยม

โอกาส (Opportunities)

O1 นโยบายรัฐบาลสนับสนุนให้อำเภอจัดทำแผนพัฒนาอำเภอเสนอขอ
งบประมาณจากจังหวัดและส่วนกลางได้

O2 นโยบายของรัฐบาลในด้านการพัฒนา เช่น โครงการตามพระราชดำริ,
SML ตำบล 5 ล้าน โครงการปลูกสร้างสวนป่าเพื่อพัฒนาชนบท (คปช.) หมู่บ้านละ 2 แสน
บาท

O3 ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

- การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

- การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและ

การสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

- การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อม

O4 นโยบายการพัฒนาจังหวัดสกลนคร

- ส่งเสริมการเกษตร โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- การค้า การลงทุน

- เรื่องการท่องเที่ยว “เมือง 3 ธรรม” เมืองแห่งธรรมะ เมืองแห่ง

ธรรมชาติ และเมืองแห่งวัฒนธรรม

ภัยคุกคาม (Threats)

T1 มีการทำลายป่าไม้ เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ มีการสร้างโรงงาน

T2 ปัญหาเยาวชน ทางด้านความยากจน การถูกทอดทิ้ง

T3 ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด

T4 ปัจจัยการผลิต มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ และการประกอบอาชีพ

T5 การขยายตัวด้านสถาบันการเงิน (ธนาคาร) น้อย

T6 พื้นที่อำเภอเป็นพื้นที่ของกรมธนารักษ์ ทำให้มีปัญหาต่อการเข้ามาลงทุน
ต่อเอกชน

T7 ประสบปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง

T8 ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ

วิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

1. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อและกระบือบ้านสมสะอาด
ที่ตั้ง 110 หมู่ 5 ตำบลพอกน้อย อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
2. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโนนเรือสามัคคี ที่ตั้ง 107 หมู่ 3
ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
3. วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลปะฮี ที่ตั้ง 44
หมู่ 9 ตำบลปะฮี อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
4. วิสาหกิจชุมชนเกษตรยั่งยืนบ้านไฮ้ ที่ตั้ง 167 หมู่ 2 ตำบลไร่ อำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
5. วิสาหกิจชุมชนบ้านหนองหวาย ที่ตั้ง 47 หมู่ 10 ตำบลข้างมิ่ง อำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
6. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคบ้านผักคำภู ที่ตั้ง 142 หมู่ 6 ตำบลนาใน
อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
7. วิสาหกิจชุมชนผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโนนเรือ-ตอเรือ ที่ตั้ง 116 หมู่ 3 ตำบล
นาหัวบ่อ อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
8. วิสาหกิจชุมชนเทพอำนวยตำบลไร่ ที่ตั้ง 92 หมู่ 8 ตำบลไร่ อำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
9. วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงปลา กบ แบบเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองหวาย
หมู่ 13 ที่ตั้ง 170 หมู่ 13 ตำบลวังยาง อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
10. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคเนื้อ บ้านนาตากาง ที่ตั้ง 64/1 หมู่ 4
ตำบลปะฮี อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
11. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงกบในกระชังบ้านปะฮี ที่ตั้ง 220 หมู่ 5
ตำบลปะฮี อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
12. วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงสัตว์(ไก่วง)ตำบลไร่ ที่ตั้ง 17/1 หมู่ 5 ตำบลไร่
อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

13. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าย้อมครามบ้านอุนตง-หนองไชยวาเลย์ ที่ตั้ง 31 หมู่ 1 ตำบลนาโหนด อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
14. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาน้ำจืดบ้านห้วยบูน ที่ตั้ง 29/1 หมู่ 3 ตำบลนาโหนด อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
15. วิสาหกิจชุมชนจักสานไม้กวาดวังปลาป้อม ที่ตั้ง 73 หมู่ 3 ตำบลพนา อำเภอพนา จังหวัดศรีสะเกษ
16. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์โค กระบือไทย ที่ตั้ง ตำบลไร่ 207 หมู่ 13 ตำบลไร่ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
17. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลังชุมชนตำบลนาโหนด ที่ตั้ง 70 หมู่ 9 ตำบลนาโหนด อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
18. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพทำนาตำบลสว่าง ที่ตั้ง 44 หมู่ 4 ตำบลสว่าง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
19. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพันธุ์ข้าวบ้านบัวทอง ที่ตั้ง 1 หมู่ 11 ตำบลสว่าง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
20. วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อจำหน่าย ที่ตั้ง 84 หมู่ 7 ตำบลปะชี อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
21. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์กระบือ หมู่ 6 ตำบลเชิงชุม ที่ตั้ง 28 หมู่ 6 ตำบลเชิงชุม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
22. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์กระบือ หมู่ 9 ตำบลเชิงชุม ที่ตั้ง 208 หมู่ 1 ตำบลเชิงชุม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
23. วิสาหกิจชุมชนธนาคารต้นไม้บ้านโนนพอก ที่ตั้ง 71 หมู่ 6 ตำบลเชิงชุม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
24. วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านนาสาวนาน ที่ตั้ง 3/1 หมู่ 9 ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
25. วิสาหกิจชุมชนทอผ้าย้อมครามบ้านบัวทอง ที่ตั้ง 42 หมู่ 11 ตำบลสว่าง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
26. วิสาหกิจชุมชนไร่นาผสมผสานบ้านผาอินทร์ ที่ตั้ง 57 หมู่ 6 ตำบลปะชี อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

27. วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคพื้นเมืองบ้านบะหัวเมย ที่ตั้ง 64 หมู่ 2 ตำบลบะฮี
อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
28. วิสาหกิจชุมชนฟาร์มภูไทโคเนื้อ 60 ที่ตั้ง 175 หมู่ 7 ตำบลพรรณา
อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
29. วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงแพะเพื่อการผลิตบ้านคำข่าน้อย ที่ตั้ง 5 หมู่ 11
ตำบลไร่ อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร เบอร์โทรศัพท์ 0612703419
30. วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคแม่พันธุ์บ้านบะหัวเมย ที่ตั้ง 147 หมู่ 2 ตำบลบะฮี
อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร เบอร์โทรศัพท์ 0816470664
31. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาสร้างเสริมอาชีพติดไทย ที่ตั้ง 29 หมู่ 10
ตำบลไร่ อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
32. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่บ้านตาลเลียน ที่ตั้ง 163 หมู่ 3 ตำบล
ช้างมิ่ง อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
33. วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านไผ่ทอง หมู่ 15 ที่ตั้ง 336 หมู่ 15
ตำบลช้างมิ่ง อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
34. วิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัยตำบลพรรณา ที่ตั้ง 90 หมู่ 2 ตำบล
พรรณา อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
35. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพกิจกรรมปลูกพืชผัก ที่ตั้ง 266 หมู่ 7
ตำบลพอกน้อย อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
36. วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพตำบลนาหัวบ่อ ที่ตั้ง 58 หมู่ 2 ตำบลนาหัว
บ่อ อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
37. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านหนองผือน้อย ที่ตั้ง 96 หมู่ 8
ตำบลนาใน อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
38. วิสาหกิจชุมชนจงเจริญฟาร์มโคขุน ที่ตั้ง 296 หมู่ 5 ตำบลสว่าง อำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
39. วิสาหกิจชุมชนฟาร์มโคขุนบ้านสร้างหิน ที่ตั้ง 115 หมู่ 3 ตำบลบะฮี
อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร เบอร์โทรศัพท์ 0621525437
40. วิสาหกิจชุมชนชุมชนปศุสัตว์หนองหวาย ที่ตั้ง 215 หมู่ 4 ตำบลวังยาง
อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

41. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านอุโมงค์-หนองไชยวาลัย ที่ตั้ง 315 หมู่ 10 ตำบลนาโหนด อำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร

42. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มครามภูไทบ้านคำเจริญ ที่ตั้ง 242 หมู่ 14 ตำบลไร่ อำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร

43. วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านหนองโคกสามัคคี หมู่ 18 ที่ตั้ง 329 หมู่ 18 ตำบลช้างมิ่ง อำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร เบอร์โทรศัพท์ 0879516128

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชญาภัทร์ กิอาริโย (2557) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการประเมินศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับรางวัลวิสาหกิจชุมชนดีเด่นระดับประเทศและระดับจังหวัดภาคกลาง เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางและเพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณผลการวิจัย พบว่ารูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางประกอบด้วย 5 ปัจจัยหลัก ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ 2) ความรู้ ความเชี่ยวชาญและการพัฒนาตนเอง 3) การจัดทำแผนวิสาหกิจชุมชน 4) การสื่อสารและการประสานงาน และ 5) คุณธรรม จริยธรรม โดยมี 23 ปัจจัยย่อย ได้แก่ (1) การควบคุมตนเอง (2) ความเชื่อมั่นในตนเอง (3) การตัดสินใจ (4) การมอบหมายงาน (5) การสร้างแรงจูงใจ (6) กฎระเบียบข้อบังคับวิสาหกิจชุมชน (7) การเงิน/การบัญชี (8) การบริหารการตลาด (9) การจัดการสินค้า (10) การเรียนรู้ตลอดชีวิต (11) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (12) การถ่ายทอดความรู้ (13) การกำหนดทิศทางและเป้าหมาย (14) การวางแผนการดำเนินงาน (15) การมีส่วนร่วมของสมาชิก (16) การประเมินผลและการติดตาม (17) การจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (18) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร (19) การติดต่อประสานงานภายในและภายนอก (20) การสร้างเครือข่าย (21) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (22) ความรับผิดชอบต่อชุมชน และ (23) จริยธรรมผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ตามลำดับผลการ

ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาศักยภาพ
ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง พบว่า โดยภาพรวมมีความ
เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ

พีระศักดิ์ วรรณิตร (2558) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง
ในการบริหาร วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา
ลักษณะการบริหารวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความ
เข้มแข็งวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ และเพื่อศึกษา ข้อเสนอแนะในการสร้างความ
เข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นการวิจัย ผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ
และการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชนในจังหวัด
สุรินทร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม ส่วนการ วิจัยเชิงคุณภาพ
ใช้แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างและแบบบันทึกการสังเกต ประชากรในการ วิจัยครั้งนี้
คือผู้ปฏิบัติงานและมีความเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพในวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่
จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ประชาชนที่ประกอบการวิสาหกิจ
ชุมชน จำนวน 672 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random
sampling) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ประชาชนที่ประกอบการวิสาหกิจชุมชน
ที่จดทะเบียนแล้ว จำนวน 35 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์
สันและการวิเคราะห์การ ถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษา พบว่า 1) ลักษณะการบริหารงาน
ของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและนโยบายของรัฐบาล
อำนวยความสะดวกด้านเงินทุนและช่องทางการ จัดจำหน่าย ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับภูมิ
ปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ที่ผสมผสานกับการพึ่งพาตนเองตามหลักเศรษฐกิจ
พอเพียง เลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมพัฒนาและต่อยอดภูมิปัญญา มีกระบวนการสร้าง
ความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ เสริมสร้างภาวะผู้นำในการ ประกอบการ
และสร้างผู้นำรุ่นใหม่สืบทอดต่อกัน การดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค สังคม
และสิ่งแวดล้อม ยึดธรรมภิบาลในการดำเนินงานร่วมกันใช้ความได้เปรียบเชิงพื้นที่และ
วัฒนธรรมนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นเอกลักษณ์ ขยายเครือข่ายพันธมิตรทาง
การค้าและการผลิต เพื่อการสร้างความเข้มแข็งทางสังคม 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความ
เข้มแข็งของวิสาหกิจ ชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ ทั้ง 12 ด้านมีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูง ทุกด้านมี
ค่าเฉลี่ยใน ระดับสูง โดยปัจจัยด้านแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสูงที่สุด ส่วนปัจจัยด้าน
นโยบาย ของรัฐมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และตัวแปรทุกตัวส่งผลต่อความเข้มแข็งในระดับสูง ปัจจัย

ทั้ง 12 ด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชน โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันอยู่ระหว่าง 0.53 – 0.84 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถอธิบายการดำเนินงานที่เข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ได้ร้อยละ 76.90 (R^2 เท่ากับ .769) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ บวกลบ 0.262 3) ข้อเสนอแนะในการสร้างความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ ด้านการตลาดพบว่า ควรส่งเสริมให้ผลิตสินค้าตรงกับความต้องการของตลาด โดยให้ความสำคัญกับพฤติกรรมผู้บริโภคและแนวโน้มการบริโภค ก่อนที่จะลงมือประกอบการหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ ราคาจะต้องไม่เกินความเป็นจริง หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการตลาด ส่งเสริมให้กลุ่มมีความสามารถในการจัดทำบัญชีรายรับในส่วนของผลิตภัณฑ์และการออกแบบผลิตภัณฑ์ การแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ สร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์พัฒนาการติดต่อสื่อสารและสร้างเครือข่ายในระบบวิสาหกิจชุมชนให้ครบวงจร

นุชชรา คำมัน (2558) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน 2) ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการเป็นสมาชิก ปัจจัยด้านโครงสร้าง และปัจจัยด้านการดำเนินงานกับความสำเร็จ ของวิสาหกิจชุมชน 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านการประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนในระดับปานกลางขึ้นไป ในเขตอำเภอ ลานสัก จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 142 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์ ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัจจัยการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า จำนวนหุ้น ระยะเวลาในการดำเนินงานและปัจจัยการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ .000 การใช้แรงงานในการดำเนินงานมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ .05 (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่า

วิสาหกิจชุมชนมีปัญหาการขาดเงินทุนหมุนเวียน มากที่สุด ร้อยละ 34.5 ข้อเสนอแนะคือ ต้องการให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี ความรู้ใหม่ ๆ ในการดำเนินงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามาสนับสนุนเรื่องการลงทุนและตลาด และช่วยแนะนำในการดำเนินงาน

โกสินทร์ ชำนาญพล (2558) ได้ทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดการ เครือข่ายการตลาดวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการณ์การจัดการเครือข่ายการตลาด วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวไทย 2) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเครือข่าย การตลาดวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเครือข่ายการตลาดวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวไทยเพื่อรองรับ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัย และพัฒนา (Research and Development: R&D) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาประกอบด้วย 1) ผู้ประกอบการวิสาหกิจ หรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวในประเทศไทย จำนวน 265 คน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสอบถาม และ 2) นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการวิสาหกิจหรือ เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยว ภาคุเทศัก ผู้นำชุมชนและประชาชนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 40 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดสนทนากลุ่ม และการประชุม เสวนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ประเด็นการสัมภาษณ์ ประเด็นการ สนทนากลุ่ม และประเด็นการเสวนา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการณ์วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวไทยมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม วัฒนธรรมประเพณีและผลิตภัณฑ์ชุมชน ที่น่าสนใจ และทรัพยากรบุคคลที่มีองค์ความรู้และภูมิปัญญา แต่ยังขาดการบริหารจัดการ ที่ดี โดยเฉพาะด้านเครือข่ายการตลาด รวมทั้งขาดแคลนเงินทุนในการพัฒนา

2. รูปแบบการจัดการเครือข่ายการตลาดวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวไทย เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเรียกว่า “DARE TO DREAM Market Network Model” ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการ 11 ประการ ได้แก่ 1) การสร้างความโดดเด่นให้แหล่งท่องเที่ยว (Distinction: D) 2) การโฆษณาและการ ประชาสัมพันธ์(Advertising: A) 3) การกำหนดราคาที่เหมาะสม (Reasonable Price: R) 4)

การสร้างความสะดวกสบายในการรับบริการ(Easiness or Expedience: E) 5) การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยว(Tourism Network: T) 6) การจัดองค์ประกอบอย่างมีประสิทธิภาพ (Organizing: O)

7) การกระจายภาวะผู้นำ (Distributed Leadership: D) 8) การวิจัยการท่องเที่ยว (Research: R) 9) การให้การศึกษาแก่บุคลากร (Education: E) 10) การรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability: A) และ 11) การใช้เครื่องมือทางการตลาด (Marketing Tool: M) รูปแบบดังกล่าวผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผ่านการรับรองจากเวทีประชาคมแล้ว โดยมีผลการประเมินในระดับดีมาก ผลการจัดอบรมความรู้มีคะแนนก่อนการอบรม (Pre-Test) อยู่ในระดับมาก และคะแนนหลังการอบรม (Post-test) อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนการอบรมและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางในการจัดการเครือข่ายการตลาดวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรบูรณาการทำงานร่วมกันในการสนับสนุนส่งเสริมการสร้างและการจัดการเครือข่ายการตลาดวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวตั้งแต่ระดับชุมชน จังหวัดกลุ่มจังหวัดและขยายสู่ระดับภาค ประเทศและต่างประเทศโดยวางแผนทางการตลาดร่วมกับวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยว พร้อมขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เครือข่ายมีความเข้มแข็งและยั่งยืน 2) ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการตลาดการท่องเที่ยวแก่บุคลากรด้านการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ และ 3) ควรสร้างช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวชุมชนที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อหลายช่องทาง

สัญญา เคนาภูมิ (2558) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นตัวแทนวิสาหกิจชุมชน แห่งละ 3 คน ประกอบด้วย ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เลขานุการวิสาหกิจชุมชน และตัวแทนกรรมการวิสาหกิจชุมชนโดยการจัดสนทนากลุ่มเป็นตัวแทนวิสาหกิจชุมชนโดดเด่นจำนวน 10 แห่ง เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการจัดสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัด

มหาสารคามประกอบด้วย (1) แนวทางกลยุทธ์เชิงรุก โดยการพัฒนาศักยภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์สู่ระดับประเทศและระดับสากล ขยายช่องทางการจัดจำหน่าย ขยายพัฒนาเครือข่ายทางธุรกิจเพื่อส่งเสริมการกระจายสินค้า (2) แนวทางกลยุทธ์เชิงพัฒนา โดยการพัฒนาขีดความสามารถการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนงบประมาณและบุคลากรในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สร้างความร่วมมือเชิงบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนอย่างเป็นระบบ (3) แนวทางกลยุทธ์เชิงตั้งรับโดยการพัฒนาศักยภาพแรงงานวิสาหกิจชุมชน พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนยกระดับมาตรฐานการผลิตให้สูงขึ้นและ (4) แนวทางกลยุทธ์เชิงพลิกแพลง โดยการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง วิจัยนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ และสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็งและพึ่งตนเอง

ศุภฤฎี นาคเรือง (2558) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดยะลา งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดยะลา เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย เก็บข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นประธานวิสาหกิจชุมชน จำนวน 82 คน คณะกรรมการ จำนวน 101 คน และสมาชิกกลุ่ม จำนวน 71 คน รวมเป็นจำนวน 254 คน สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารการตลาด และด้านคุณลักษณะของสมาชิกมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจ ชุมชนจังหวัดยะลาตามลำดับ ดังนั้นในการขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดี ควรให้ความสำคัญกับการบริหารการเงินเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ การควบคุมต้นทุนการผลิตให้ลดลง และการบริหารการตลาดควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ มีเอกลักษณ์ ของท้องถิ่น ดังนั้นการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน นอกจากการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการแล้ว การสร้างคุณค่าของผลิตภัณฑ์เป็นสิ่งสำคัญ

ที่ควรพัฒนาควบคู่กันไป เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนต่อไป

ชนพงษ์ อารณพิศาล (2559) ได้ทำการศึกษา การศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยและการศึกษา

ข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทยซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ วารสาร บทความ วิทยานิพนธ์และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นข้อมูลเบื้องต้นจากนั้นนำข้อมูลเหล่านี้มาพิจารณาร่วมกับแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย ที่มีประเด็นคำถามที่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่พัฒนาขึ้นจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษา พบว่า แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดกิจการวิสาหกิจชุมชน แนวคิดภูมิปัญญาท้องถิ่นและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของทฤษฎีการบริหารจัดการ ทฤษฎีประสิทธิภาพการจัดการ ได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วนำมาซึ่งกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยตัวแปรแฝงด้านการสนับสนุนจากภาครัฐประกอบด้วย งบประมาณบุคลากร (ให้ความรู้) การสร้างเครือข่าย ตัวแปรแฝงด้านภาวะผู้นำของชุมชน ประกอบด้วย การได้รับการแต่งตั้ง การได้รับการยอมรับ ตัวแปรแฝงด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การจัดสรรประโยชน์ การติดตามและประเมินผล ตัวแปรแฝงด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบด้วย อัตลักษณ์ของท้องถิ่นความเชื่อมโยงประสบการณ์ ความรับผิดชอบต่อสังคม ตัวแปรแฝงด้านการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย การสร้างภาพลักษณ์ การเพิ่มยอดขาย เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยที่กล่าวมาเป็นปัจจัยการบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนในประเทศไทย

นิศารัตน์ สังข์เสื่อ (2559) ได้ทำการศึกษา การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษากลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร และ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นอุปสรรคในการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการศึกษาเอกสาร การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างที่มีการคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ กรรมการบริหารกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร จำนวน 3 คน สมาชิกกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร จำนวน 10 คน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 17 คน โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร มีวิธีการบริหารจัดการ 4 ด้าน ได้แก่

(1) ด้านการวางแผน (2) ด้านการจัดองค์การ (3) ด้านการนำองค์การ และ (4) ด้านการควบคุม โดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการมี 3 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (2) ปัจจัยด้านการสร้างเครือข่าย และ (3) ปัจจัยด้านการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการมี 1 ปัจจัย ได้แก่ การขาดเทคโนโลยีที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ข้อเสนอแนะต่อผลการวิจัยนี้ คือ กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวครีนครต้องมีการประสานการดำเนินงานร่วมกันกับหน่วยงานราชการ ในการกำหนดแผนการวางแผนระยะยาวและต้องมีการยกระดับกิจกรรมของกลุ่มให้เปิดเผยต่อสาธารณะมากขึ้น

นงลักษณ์ ทองศรี (2559) ศึกษาเรื่องรูปแบบการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าไหมจังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าไหมจังหวัดบุรีรัมย์ 2) ศึกษาความต้องการในการพัฒนาการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าไหมจังหวัดบุรีรัมย์ และ 3) พัฒนารูปแบบการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าไหมจังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสานวิธี ประชากร คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าไหมจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 144 กลุ่ม

ผลการศึกษา พบว่า

1. ปัญหาการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าไหมจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการจัดการการผลิตอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการจัดการการตลาด ด้านการจัดการการเงินและการบัญชี ด้านการจัดการระบบสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลางและด้านการบริหารองค์การ ด้านการจัดการวิจัยและพัฒนา อยู่ในระดับน้อย
2. ความต้องการในการพัฒนาการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าไหมจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการจัดการการผลิตอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการจัดการการตลาด ด้านการจัดการการเงินและการบัญชี ด้านการจัดการระบบสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลางและด้านการบริหารองค์การ ด้านการจัดการวิจัยและพัฒนา อยู่ในระดับน้อย
3. รูปแบบการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าไหมจังหวัดบุรีรัมย์ คือ 1) รูปแบบการจัดการการผลิต ควรวางแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีเอกลักษณ์และแตกต่าง ดำเนินการตามแผน และควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐานโดยผ่านการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภายนอก และรักษาสีเงาตลอดมาทางการผลิต

2) รูปแบบการจัดการการตลาด ควรรวบรวมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์แตกต่างตามความต้องการของลูกค้ากำหนดราคาขายที่เหมาะสม ขยายช่องทางการจำหน่ายและมีการส่งเสริมการตลาด 3) รูปแบบการจัดการเงินและการบัญชี ควรวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยจัดหาและจัดสรรเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ติดตาม กำกับดูแลการเงินตามแผนการดำเนินงาน และสรุปการดำเนินงานด้วยระบบบัญชี

มินระดา โคตรศรีวงศ์ (2559) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่ความสำเร็จ กรณีศึกษากลุ่มทอผ้าไหมบ้านหวายหลึม ตำบลมะบัว อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหม รวมถึงปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหวายหลึม ประสบความสำเร็จเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย รวมจำนวน 15 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการเชิงพรรณนา และวิเคราะห์เนื้อหา นำข้อมูลมาสรุป และเสนอแนะ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหวายหลึม มีการดำเนินงานที่เป็นระบบมีการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกลุ่มที่ชัดเจน ผู้นำกลุ่มมีความรับผิดชอบ เสียสละ สมาชิกกลุ่มมีทักษะและความชำนาญในการผลิตมีการจัดตั้งศูนย์กลางการผลิตเพื่อควบคุม ตรวจสอบและรับประกันคุณภาพผลิตภัณฑ์ จึงทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ในการผลิตจากเส้นไหมที่มีคุณภาพ ย้อมสีที่ได้มาตรฐานโดยมีวิธีการย้อมที่ใช้เทคนิคการย้อมทับผลิตภัณฑ์ที่มีความเพียงพอต่อการส่งออก ซึ่งตอบสนองตามความต้องการของลูกค้าได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีช่องทางการจำหน่ายสินค้าและการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายทำให้สินค้าเป็นที่รู้จักมากขึ้นโดยมีปัจจัยหลักที่สำคัญที่ส่งผลให้กลุ่มประสบความสำเร็จ ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ไม่ว่าจะเป็นด้านความเข้มแข็งของคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มที่ดี การมีส่วนร่วมและการส่งเสริมการเรียนรู้ เงินทุนผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและมีคุณภาพ เครือข่ายการแลกเปลี่ยนสินค้าและฝากขาย รวมทั้งการได้รับการสนับสนุน จากหน่วยงานภายนอก แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหวายหลึม ยังมีสภาพปัญหาในด้านต่าง ๆ บางส่วน คือ พ่อค้าคนกลางกดราคา ไม่มีพื้นที่ปลูกหม่อนและต้นไม้ที่ให้สีธรรมชาติที่มากพอ สมาชิกขาดทักษะในการพัฒนาฝีมือในการทอลายใหม่ ๆ ให้ทันกับตลาดในปัจจุบันซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหา

ที่ไม่มีผลมากนักเนื่องจากคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มเห็นว่า ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มขายได้ดียังเป็นผ้าไหมผืน โดยเฉพาะผ้าลายสาเกต ซึ่งเป็นลายโบราณ สมาชิกมีความชำนาญในการทอผ้าลายนี้ ส่วนเส้นไหมนั้นกลุ่มสั่งซื้อเป็นประจำทำให้ได้ราคาส่งที่ถูกลงกว่าท้องตลาด ปัญหาต้นทุนในการผลิตจึงมีไม่มากนัก ซึ่งแนวทางในการพัฒนากลุ่มสู่ความสำเร็จและยั่งยืน แม้ในภาวะที่เศรษฐกิจมีการแข่งขันสูงกลุ่มจะต้องมีการพัฒนาศักยภาพไม่ว่าจะเป็นในด้านผลิตภัณฑ์ที่มีหลากหลาย ทันสมัย ช่องทางการตลาดที่สะดวกรวดเร็ว ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ แต่ในขณะเดียวกันจะต้องมีการสืบทอดและอนุรักษ์ไว้ในเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเช่นกัน

สุภารัตน์ แซ่มเงิน (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนไวน์ศรีชุมแสง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล 2) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ 3) ปัจจัยด้านผู้นำ 4) ปัจจัยด้านการสนับสนุน 5) ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน และ 6) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านการสนับสนุน กับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน 95 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบไคสแควร์ ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 52.60 ปี มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ประกอบอาชีพการเกษตร รายได้เฉลี่ย 10,615.79 บาท/เดือน และระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มเฉลี่ย 8.27 ปี ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อด้านคน ด้านเงิน ด้านวัตถุดิบ ด้านการจัดการ และด้านเครื่องมือ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการตลาด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านผู้นำมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านการสนับสนุน พบว่า ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตรมากที่สุด ได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน จากคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่ม จากโทรทัศน์ และการเข้ารับฝึกอบรมของแต่ละช่องทางมากที่สุด แหล่งเงินทุนมาจากทุนภายในกลุ่ม และปัจจัยด้านความสำเร็จด้านศักยภาพชุมชนและด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระยะเวลาการเป็นสมาชิก การบริหารจัดการ ด้านคน ด้านวัตถุดิบ ด้านการจัดการ ด้านเครื่องมือ ด้านการตลาด ด้านผู้นำ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จด้านศักยภาพชุมชน ส่วนด้านวัตถุดิบ ด้านการจัดการ ด้านเครื่องมือ ด้าน

การตลาด มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จด้านผลิตภัณฑ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ,0.01

วรรณพงศ์ ชวยรักษา (2560) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร จากการศึกษาวิจัย “แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร จำนวนกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม สมาชิกกลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร

ผลการศึกษสามารถสรุปได้ ดังนี้ ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร พบว่า ด้านการบริหารจัดการกลุ่มและสมาชิก พบว่า การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐยังคงค่อนข้างจำกัดรวมถึงการพัฒนาการจัดการอื่น ๆ เช่น บรรจุกัญจน์ การจัดจำหน่าย ยังคงค่อนข้างจำกัด ด้านการตลาดและลูกค้า พบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อตามยุคสมัย และการจัดจำหน่าย เช่น จากการออกบูท ยังมีค่อนข้างน้อย ด้านการผลิตและงานสนับสนุนการผลิต พบว่า การนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการดำเนินการผลิตยังไม่ชัดเจน การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้เข้มแข็งและกว้างขวางในระดับประเทศ เพื่อการขยายภาคการผลิตและการจัดจำหน่ายยังมีค่อนข้างน้อยและด้านการเงินและบัญชี พบว่า แหล่งเงินทุน ในการสนับสนุนภาคการผลิตยังมีค่อนข้างจำกัด รวมถึงการจัดทำ บัญชีของสมาชิกยังคงค่อนข้างไม่ต่อเนื่อง

ส่วนแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร พบว่า ควรมีการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้เข้มแข็งและกว้างขวางในระดับประเทศ เพื่อการขยายภาคการผลิตและการจัดจำหน่ายที่ยังมีค่อนข้างน้อยการวางแผนการผลิตที่ครบวงจร การพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

ธัญสุดา ทองดี (2561) ได้ทำการศึกษา รูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนรำแดง ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา การวิจัยครั้งนี้มีความ

มุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดย จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และระยะเวลาในการทำงานจำแนกตามข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชากรที่ประกอบวิสาหกิจชุมชนและประชากรในเขตตำบลรำแดง โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านปัจจัยลักษณะขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และในการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test (Independent Samples t-test) และ F-test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ในภาพรวมอยู่ใน ระดับเชิงบวก เมื่อพิจารณาในรายด้านแล้ว พบว่า รูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนมากที่สุดในด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนน้อยที่สุดในด้านการนำความรู้ไปใช้

เจตจันทร์ ผาจันทร์ยอ (2561) ได้ทำการศึกษา อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพี่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับของปัจจัยทางการบริหารและระดับประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน 2) อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน 3) แนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ในเขตบ้านมูลอัน ตำบลคำพี่ อำเภอนาแก จังหวัด

นครพนม จำนวน 341 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และค่าถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยทางการบริหารหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.57) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ ด้านทรัพยากรมนุษย์ (ค่าเฉลี่ย 3.78) ด้านเทคนิคการบริหาร (ค่าเฉลี่ย 3.75) ด้านงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย 3.67) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (ค่าเฉลี่ย 3.53) ด้านการบริหารงานทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 3.42) และด้านการบริหารจริยธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.11) 2) ประสิทธิภาพการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสังคม (ค่าเฉลี่ย 3.80) รองลงมา คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 3.77) ด้านวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.72) และด้านเศรษฐกิจ (ค่าเฉลี่ย 3.71) 3) ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านเทคนิคการบริหาร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารจริยธรรม ไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ซึ่งปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านเทคนิคการบริหาร สามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพิ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 35.60 4) ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพิ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม มีจำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านเศรษฐกิจ และ 2) ด้านวัฒนธรรม

งานวิจัยต่างประเทศ

Hong-Hee (2006) ศึกษาเรื่องการให้บริการ (Application service providers-ASPs) กับผลการดำเนินงานขององค์กรในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้ให้ความเห็นว่าโดยทั่วไปแล้วการทำวิจัยเรื่องผลการดำเนินงานขององค์กรมักจะใช้

ตัวชี้วัดทางการเงินเพียงอย่างเดียวซึ่งไม่มีความเหมาะสมเพียงพอในการบ่งชี้ จึงได้ใช้ ปัจจัยทางด้านการเงินและที่ไม่ใช่ด้านการเงิน (Financial and non financial indicators) โดยปัจจัยที่ไม่ใช่ด้านการเงิน เช่น จำนวนลูกค้า (The number of customers) ค่าใช้จ่ายในการบริหาร (Administration cost) ความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive advantage) การบริการลูกค้า (Customer service) ผลิตภาพ (Productivity) ความง่ายในการถ่ายทอดข้อมูลสู่ลูกค้าภายในองค์กร (Ease of information exchange partners, ease of information exchange within a company)

Saleh and Ndubisi (2006) ได้วิจัยสิ่งที่ท้าทายการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศ Malaysia ในหัวข้อ “An evaluation of SME development in Malaysia” โดยสรุปปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คือ

1. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศมาเลเซียมีปัญหาบ่อยครั้งในการขออนุมัติเงินทุนจากสถาบันการเงินและรัฐบาล และอัตราดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายในการกู้ยืมจะอยู่ในอัตราที่สูง
2. ขาดทุนมนุษย์ที่เป็นสิ่งท้าทายของผู้ประกอบการ และถ้าจะจ้างมืออาชีพรหรือพนักงานที่มีความรู้ความสามารถก็ต้องจ่ายในอัตราเงินเดือนที่สูง
3. ผู้ประกอบการเผชิญการแข่งขันจากธุรกิจข้ามชาติและคู่แข่งรายใหญ่ ๆ เช่น จากประเทศจีนและอินเดีย
4. ระบบราชการที่ซับซ้อนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานและพัฒนาธุรกิจ
5. ขาดการเข้าถึงเทคโนโลยีที่ดีกว่า และ ICT เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพการพัฒนาธุรกิจ
6. มีการวิจัยและพัฒนาในระดับต่ำ
7. มุ่งทำธุรกิจในประเทศเป็นส่วนมาก

Vichitdhanabadee, Wilmshurst, and Clift (2009) ได้ศึกษาการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทยในเรื่อง การวัดผลประกอบการ (Performance management) โดยศึกษาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีธุรกิจทางด้านการผลิต การค้า และบริการ ผลการศึกษา พบว่า

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานทางด้านการจัดการผลประกอบการ แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านของเวลา ทำให้ไม่มีเวลาใส่ใจทางด้านนี้การจัดการผลประกอบการในที่นี้หมายถึงการปรับเป้าหมายบุคคล ทีมงานและองค์กรเข้าด้วยกัน โดยใช้ข้อมูลข่าวสารและทรัพยากรต่าง ๆ ให้เข้ากับเป้าหมายทางกลยุทธ์และยังช่วยให้ผู้จัดการสร้างกลยุทธ์เพื่อให้เติบโตทางกำไร อย่างไรก็ตามผลการศึกษานี้สอดคล้องกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ คุณลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เช่น ระยะเวลาประกอบการ จำนวนพนักงาน ทุนทรัพย์ และการบริหารจัดการ และคุณลักษณะของเจ้าของหรือผู้จัดการ ประกอบด้วย การศึกษา ประสบการณ์งานในอดีตมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน และการจัดการทางธุรกิจ

Bell and Jayne (2010) ได้ทำการศึกษาเรื่อง The creative countryside: Policy and practice in the UK rural cultural economy เพื่อศึกษาถึงความสร้างสรรค์ในด้านเศรษฐกิจของชนบท โดยได้ให้ความหมายไว้ว่า อุตสาหกรรมที่มีต้นกำเนิดในความคิดสร้างสรรค์และความสามารถทักษะที่มีศักยภาพในการสร้างงานผ่านการผลิตและใช้ประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญา โดยประกอบด้วยศิลปะ สถาปัตยกรรม ศิลปะและตลาดโบราณ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ งานฝีมือ ออกแบบ เสื้อผ้าแฟชั่น ภาพยนตร์และวิดีโอ ซอฟต์แวร์ ดนตรี ศิลปะการแสดง โทรทัศน์และวิทยุ เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้อธิบายถึงความสร้างสรรค์ในชนบทที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจ ซึ่งเศรษฐกิจสร้างสรรค์ถือเป็นทางเลือกสำหรับชุมชนชนบทรวมทั้งงานสร้างสรรค์ที่เป็นเอกลักษณ์รวมถึงอาหารท้องถิ่น การผลิตเครื่องดื่มและวัฒนธรรมการบริโภค ศิลปะแบบชนบทที่ริเริ่มเป็นเมืองพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เมืองแม่แบบในชนบท รวมถึงความแตกต่างของตลาดที่มีบทบาทในชุมชน การใช้ศิลปะและทรัพยากรทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการจ้างงานในชนบทและโอกาสทางเศรษฐกิจ ในการสนับสนุนการพัฒนาชุมชนชนบทในด้านศิลปะ การท่องเที่ยวเชิงชนบทหัตถกรรม และตลาดอาหาร

โดยการศึกษาในนโยบายอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของชนบท โดยใช้ผลิตภัณฑ์ตัวใหม่ของรูปแบบทางวัฒนธรรมในชนบทเพื่อสร้างสรรค์ตลาดใหม่ทั้งดั้งเดิมและร่วมสมัย การสร้างชนบทแนวใหม่ที่สวยงามในความดั้งเดิมและนวัตกรรมของวัสดุและเทคนิคในการใช้ การท่องเที่ยวฟาร์มในชนบท รวมทั้งการสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของชนบท ภาคการท่องเที่ยว อาหารและเครื่องดื่ม และการส่งเสริมการผลิตทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นรากฐานการสร้างความคิดสร้างสรรค์ของชนบท

การศึกษาในแต่ละสาขา พบว่า งานฝีมือมีแรงงานมากที่สุด ร้อยละ 21 รองลงมาเป็นงานออกแบบ ศิลปะและของเก่า และดนตรี ร้อยละ 11, 10 และ 9 ตามลำดับ ในลักษณะ จำนวนของธุรกิจต้นน้ำและปลายน้ำ ในธุรกิจต้นน้ำจะเป็นเครื่องมือในด้าน เทคโนโลยีและเทคนิค เป็นต้น สนับสนุนให้เกิดความสร้างสรรค์ และที่เป็นปลายน้ำจะเป็น ในการออกแบบหรือตราสัญลักษณ์ในผลิตภัณฑ์ การพิมพ์และหนังสือทางการตลาด ทั้งนี้ ภาคหัตถกรรมจะถูกนำไปเป็นห่วงโซ่ในการผลิต ซึ่งมีจำนวนอุตสาหกรรมมากที่สุดจำนวน 286 บริษัท ภาคธุรกิจที่มีผลกำไรมากที่สุด คือ การโฆษณา โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การออกแบบ สถาปัตยกรรมและการพิมพ์ และผลกำไรของธุรกิจต่ำสุด คือ งานฝีมือ ดนตรี และศิลปะการแสดง

Dietmar and Jason (2010) ศึกษาเรื่อง Poverty–environment dividends of rural community enterprises: Insights from a cross–sect oral study in Latin America and the Caribbean พบว่า ที่ผ่านมามีการพัฒนาของวิสาหกิจชุมชนในชนบท (RCE) ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สองของการลดความยากจน และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความคาดหวังของพวกเขาใช้การอ้างอิงจากกรณีศึกษาจากประเทศ โบลิเวีย สาธารณรัฐโดมินิกัน กัวเตมาลาและเม็กซิโก เรื่อง 1) ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของ RCE 2) ปัจจัยที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรค ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ 3) การเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นในกรอบทางการเมืองและการให้บริการเพื่อให้ สภาพแวดล้อมที่ทำให้การพัฒนาสำหรับ RCE การค้นพบหลักของเราคือ RCE บางส่วน มีการสะสมทุนทางกายภาพมากแต่แสดงระดับค่าของผลผลิตและคุณภาพเนื่องจากทักษะ ในการบริหารการมีส่วนร่วมของสตรีในการจัดการ RCE และการตัดสินใจจะถูกจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคป่าไม้ ในระยะยาวหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคประชาสังคม เป็นสิ่งสำคัญ ที่ทำให้ RCE มีการพัฒนา เช่น การให้บริการทางการเงิน การพัฒนาไม้ จำเป็นต้องมีข้อได้เปรียบกว่าวิธีการทางเลือกมุ่งเน้นไปที่การผลิตทางการเกษตร เมื่อใช้ มุมมองที่กว้างขึ้นของการลดความยากจน วิธีการในการแข่งขันของครัวเรือนสร้างความ มั่นใจและสร้างชุมชนให้มีความมั่นคงขึ้น

Almobayyed (2012, p. 109) วิจัยเรื่อง “ธุรกิจขนาดเล็กสำหรับผู้หญิงใน ประเทศกัวเตมาลา” โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความสามารถของธุรกิจขนาดเล็กในการช่วยเหลือชุมชน 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อความสำเร็จของธุรกิจ ขนาดเล็ก ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ และสังเกต ผลการวิจัย พบว่า

ผู้หญิงนำเสนอว่าเธอรู้สึกว่ามีความมั่นคงทางเศรษฐกิจสามารถสนับสนุนครอบครัวบนฐานธุรกิจที่มีผลกำไร แม้ว่าจะมียอดขายต่ำและกำไรน้อย อย่างไรก็ตามธุรกิจขนาดเล็กมีผลกระทบต่อการพัฒนา ผู้หญิงมีพลังในชุมชนมากขึ้น ข้อค้นพบแสดงว่าผู้หญิงที่เป็นเจ้าของธุรกิจขนาดเล็กเป็นผู้มีส่วนร่วมในชุมชน เป็นผู้มีบทบาทและสนับสนุนการเงินในชุมชนตามโครงการพัฒนา ข้อค้นพบดังกล่าวบ่งบอกถึงความมั่นคงที่จะต่อเนื่องไปถึงคนรุ่นต่อไป

Armstrong (2012) ศึกษาเรื่อง An analysis of the conditions for success of community based tourism enterprises พบว่า ปัจจัยในการประสบความสำเร็จของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน (CBTEs) วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยว (CBT) ที่มีการบริหารโดยบุคคลหรือเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยชุมชน มีผลดีต่อชุมชนในด้านของการเพิ่มโอกาสของคนในชุมชน และเพิ่มประสิทธิภาพของเศรษฐกิจชุมชนและลดความยากจน แต่หลักการดังกล่าวก็มักไม่ตรงกับความเป็นจริงเสมอไป จากสถานการณ์ที่มีความเสี่ยง สิ่งสำคัญที่จะต้องระบุและใช้เงื่อนไขเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ จากการทบทวนการศึกษาต่าง ๆ พบว่า ปัจจัยความสำเร็จของ CBTEs ประกอบด้วย 8 ประการด้วยกัน คือ 1) การมีส่วนร่วมกับภาคเอกชน 2) ชุมชนเป็นเจ้าภาพที่มีความเข้มแข็ง 3) ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง 4) ความเป็นเจ้าของ และการบริหารจัดการเอง 5) การควบคุมการวางแผนสำหรับศักยภาพในเชิงพาณิชย์ 6) การตระหนักถึงความต้องการผลิตภัณฑ์เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 7) เส้นผ่าของสินค้าและบริการ 8) สินค้าที่มีคุณภาพขึ้นอยู่กับสินทรัพย์ของชุมชน การบริหารทางการเงินโปร่งใสการสนับสนุนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบและการประเมินผล

Matthews et al. (2013) ศึกษาเรื่อง Community insights: Helping community leaders enhance the value of enterprise online communities พบว่า ชุมชนที่มีมากขึ้นจะถูกใช้ให้เป็นสถานประกอบการด้านการเพิ่มผลผลิต และความเชี่ยวชาญของผู้นำชุมชนมีความสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จต่อชุมชนแต่เทคโนโลยีที่มีอยู่ไม่คอยสนับสนุนผู้นำเท่าที่ควร โดยอาจเป็นเพราะขาดข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับความต้องการของผู้นำและเครื่องมือที่มีอยู่ก็ไม่ใช้ผู้นำเป็นที่ศูนย์กลาง (ไม่ได้ผูกขาดอำนาจในการตัดสินใจแต่ผู้เดียว) จึงมีการนำเสนอเครื่องมือใหม่สำหรับผู้นำชุมชนคือ Community insights (CI) ช่วยในการวิเคราะห์การดำเนินงานที่จะช่วยให้ผู้นำชุมชนมีความสามารถส่งเสริมให้เกิดชุมชนที่มีสุขภาพดี และการเพิ่มคุณค่าให้กับสมาชิกและองค์กร แสดงข้อมูลใหม่ดังนี้ 1) ตัวชี้วัด

ตัวใดที่มีประโยชน์มากที่สุดสำหรับผู้นำไปใช้ประเมินสุขภาพชุมชน 2) ความจำเป็นและวิธีการออกแบบตัวชี้วัดการดำเนินการ 3) ความจำเป็นในการสร้างระบบในการวิเคราะห์และออกแบบวิธีการเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน การค้นพบนี้เป็นระบบที่ช่วยให้ผู้นำวิเคราะห์ข้อมูลในบริบทของชุมชน ผลจากการวิเคราะห์เหล่านี้จะมีความสำคัญชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างที่สำคัญระหว่างวิสาหกิจชุมชนและชุมชนอินเทอร์เน็ต ในขณะที่เราเห็นตัวอย่างบางส่วนของ พฤติกรรม การกระทำที่ผิด เช่น การหลอกลวง ซึ่งมีการรายงานโดยทั่วไปในชุมชนอินเทอร์เน็ต

การวิจัย ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำ แบบประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนของสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร (2555) มาประยุกต์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย และกำหนดเป็นความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

- 1.1 ทิศทางวิสาหกิจชุมชน
- 1.2 การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
- 1.3 การบริหารตลาด
- 1.4 การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร
- 1.5 การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน
- 1.6 กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน
- 2.2 ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ
- 2.3 ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน
- 2.4 ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 2,672 คน (กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, 2563)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 348 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973, p.127 อ้างถึงใน ศิริพงษ์ พงษ์พันธ์, 2553, หน้า 203) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

จากสูตร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น (การศึกษาครั้งนี้

กำหนดให้เท่ากับ .05)

แทนค่าจากสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{N}{1+N(e)^2} \\ &= \frac{2,672}{1+2,672(.05)^2} \\ &= \frac{80,735}{1+6.68} \\ &= 347.92 \\ &\approx 348 \end{aligned}$$

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การคำนวณและตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนของประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 348 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างโดยเลือกวิธีการสุ่มแบบเทียบสัดส่วน (Proportional Sampling) การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยแยกประชากรจากแต่ละตำบล ซึ่งสามารถหาค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร แล้วทำการจับสลากรายชื่อ ทำการสุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบลจนครบจำนวนตามที่กำหนด ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ตำบล	จำนวน (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ตำบลพรธมน	325	42
2. ตำบลช้างมิ่ง	298	39
3. ตำบลวังยาง	289	38
4. ตำบลนาใน	256	33
5. ตำบลพอกน้อย	254	33
6. ตำบลสว่าง	248	32
7. ตำบลนาหัวบ่อ	287	37
8. ตำบลปะชี	245	32
9. ตำบลไร่	228	30
10. ตำบลเชิงชุม	242	32
รวม	2,672	348

ที่มา : กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร (2563)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรธมนนิคม จังหวัดสกลนคร อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และพื้นที่อยู่อาศัย (ตำบล) ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรธมนนิคม จังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน

ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนด คะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนด คะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ลักษณะแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form)

วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามศัพท์เฉพาะ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัย เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบ และข้อคำถาม

2. สร้างกรอบแนวคิดของการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำ 1) ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนครมากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ และนำ 2) ผลลัพธ์การดำเนินงานของ

วิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร มากำหนดเป็นตัวแปรตาม

3. กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของข้อคำถาม จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยออกมาเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับงานวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหา และความถูกต้อง

5. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ กระทำโดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 253-254)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึงข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน, ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อ จึงผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมความมุ่งหมายของการวิจัยแล้ว ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคริต ชาญชิตปรีชา รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.2 รองศาสตราจารย์ ดร. จิตติ กิตติเลิศไพศาล คณบดีคณะวิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

- 5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ละมัย ร่มเย็น กรรมการบริหารหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 5.4 นายผดุงเกียรติ ทองภู ท้องถิ่นอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
- 5.5 นางคณาภรณ์ ศุภย์ศร เกษตรอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ
ผู้เชี่ยวชาญ
7. นำแบบสอบถามส่งให้ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปขอจริยธรรมวิจัยกับสถาบันวิจัยและพัฒนา
8. นำแบบสอบถามไปเสนอขอจริยธรรมวิจัยกับสถาบันวิจัยและพัฒนา
ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการจริยธรรมวิจัยเสนอแนะมา
9. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงของคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยเสนอแนะไปให้
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ตรวจสอบ
ปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) เลขที่ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
024/2564
10. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่ม
ตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอใกล้เคียง คือ
อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร
11. นำข้อคำถามจากแบบสอบถามตอนที่ 2-3 ที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจ
จำแนก (Discrimination Power) โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item
Total Correlation) คัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.361 ขึ้นไป ค่าวิกฤตของ
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สันที่ระดับนัยสำคัญ .05 จากสูตรต่อไปนี้ (school of
psychology university of New England, 2008 อ้างถึงใน ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551,
หน้า 73)

$$p = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

$$r = \frac{R_U - R_L}{f}$$

- เมื่อ p หมายถึง ค่าความยากง่าย
 r หมายถึง ค่าอำนาจจำแนก
 R_U หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
 R_L หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
 f หมายถึง จำนวนผู้ที่เข้าสอบในกลุ่มสูง

ซึ่งแบบสอบถามได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่างในข้อคำถาม ดังนี้

1) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง 0.387-0.878

2) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร อยู่ระหว่าง 0.397-0.878

3) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร อยู่ระหว่าง 0.387-0.856

12. นำข้อคำถามจากแบบสอบถามตอนที่ 2-3 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ต้องมากกว่า 0.70 จึงจะถือว่าแบบสอบถามนั้นใช้ได้ โดยมีสูตร ดังนี้ (Alpha Coefficient Method อ้างถึงใน นพพร ณะชัยพันธ์, 2550, หน้า 19)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

- เมื่อ α แทน ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อของแบบสอบถาม
 s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ตอบแต่ละคน

$$s^2 = \frac{n(\sum X^2) - (\sum X)^2}{n(n-1)}$$

โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

- 1) แบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น .908
  - 2) แบบสอบถามปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ได้ค่าความเชื่อมั่น .916
  - 3) แบบสอบถามผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ได้ค่าความเชื่อมั่น .964
13. นำแบบสอบถามดังกล่าว ที่ผ่านการทดลองใช้ และหาค่าความเชื่อมั่น
มาทำการปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงกำนันทุกตำบลในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัด
สกลนคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจาก ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นสมาชิก
วิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 348 คน
2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมาย
ของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
และการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 348 คน
ในตำบลต่าง ๆ ในเขตพื้นที่อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร พร้อมทั้งชี้แจง
รายละเอียด
ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถาม
4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำ
แบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยทำการคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม

2. ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วลงรหัส (Coding form)

3. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคล ตามแบบสอบถาม ตอนที่ 1
ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 การวิเคราะห์ แบบสอบถามตอนที่ 2 ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจ
ชุมชน ในเขตอำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean)
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคำถามเป็นรายข้อและรายด้าน โดย
ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของ Best (1993 อ้างถึงใน สิ้น พันธุ์
พินิจ, 2554, หน้า 155) ดังนี้

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับ
มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับ
มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับ
ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับ
น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับ
น้อยที่สุด

3.3 การวิเคราะห์ แบบสอบถามตอนที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินงานของ
วิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย
(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคำถามเป็นรายข้อและราย
ด้าน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของ Best (1993 อ้างถึงใน
สิ้น พันธุ์พินิจ, 2554, หน้า 155) ดังนี้

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับ
มากที่สุด

มาก	ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับ
ปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับ
น้อย	ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับ
น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับ

3.4 การวิเคราะห์ แบบสอบถามตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3.5 การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาปัจจัยทางการบริหารมีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ ใช้สถิติเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญและใช้ค่าดัชนี IOC (Index of Item-objective congruence) หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach)
3. การวิเคราะห์ระดับ 1) ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร และ 2) ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานปัจจัยทางการบริหารมีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

4.1 ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวแบบที่ใช้ในการศึกษาเพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ซึ่งการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สำหรับการแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใช้เกณฑ์ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 324)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91–1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71–0.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31–0.70 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01–0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

2.2 การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารมีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยทำการ

วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การศึกษาแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม

นิคม จังหวัดสกลนคร

1. ผู้วิจัยศึกษาแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยสร้างแบบสัมภาษณ์จากผลการศึกษาที่พบว่าระดับปัจจัยทางการบริหารและระดับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางพัฒนา อาศัยการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน ประกอบด้วย

- 1) นายผดุงเกียรติ ทองภู ทองถิ่นอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
- 2) นางสาวพันสี คุณธรรม พัฒนาการอำเภอพรรณานิคม จังหวัด

สกลนคร

- 3) นางคณาภรณ์ ศูนย์ศร เกษตรอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
  - 4) นางกาไวทย์ กลยณี ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงปลาในกระชังบ้านพอกใหญ่สามัคคี ตำบลพอกน้อย อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
  - 5) นายกิตติพงษ์ นารินทร์ ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมเกษตรกรทำนาตำบลช้างมิ่ง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
  - 6) นางสาวณัฐกฤตา กิระพล ประธานวิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัยตำบลพรรณานิคม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
  - 7) นางนุชรินทร์ ศรีพรหม ประธานวิสาหกิจชุมชนจักสานไม้กวาดวังปลาป้อม ตำบลพรรณานิคม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
  - 8) นายประวิทย์ จุลณีย์ ประธานวิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงคำข่าตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
  - 9) นางพิลัยวรรณ ไชยตะมาตย์ ประธานวิสาหกิจชุมชนผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโนนเรือ-ตอเรือ ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอ พรรณานิคม สกลนคร
  - 10) นางถวิล อุปรี ประธานวิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าย้อมครามบ้านดอนกลอย ตำบลสว่าง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
2. ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาแนวทาง

ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยการวิเคราะห์
เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

3. นำแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัด
สกลนคร เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น
และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

4. จัดทำข้อเสนอแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมา
นิคม จังหวัดสกลนคร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้จัด อันดับการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. การศึกษาแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
R^{2Adj}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว
b	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวพยากรณ์
TADM	แทน ผลรวมของปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
ADM_1	แทน ปัจจัยด้านทิศทางการวิสาหกิจชุมชน
ADM_2	แทน ปัจจัยด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

ADM ₃	แทน	ปัจจัยด้านการบริหารตลาด
ADM ₄	แทน	ปัจจัยด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร
ADM ₅	แทน	ปัจจัยด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน
ADM ₆	แทน	ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ
TOPE	แทน	ผลรวมของผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
OPE ₁	แทน	ผลลัพธ์การดำเนินงานด้านประสิทธิผลตามภารกิจ ของวิสาหกิจชุมชน
OPE ₂	แทน	ผลลัพธ์การดำเนินงานด้านคุณภาพสินค้าและบริการ
OPE ₃	แทน	ผลลัพธ์การดำเนินงานด้านประสิทธิภาพของการ ดำเนินงาน
OPE ₄	แทน	ผลลัพธ์การดำเนินงานด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
P-Value	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ/ค่าความน่าจะเป็น
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน แยกออกเป็น 6 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน
ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อ
ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
สำหรับรายละเอียดในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร อันประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

(n=348)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
-ชาย	152	43.68
-หญิง	196	56.32
2. อายุ		
-ไม่เกิน 30 ปี	74	21.26
-อายุ 31-40 ปี	79	22.70
-อายุ 41-50 ปี	152	43.68
-อายุ 51-60 ปี	29	8.33
-มากกว่า 60 ปี	14	4.03
3. ระดับการศึกษา		
-ประถมศึกษา	24	6.90
-มัธยมศึกษาตอนต้น	70	20.11
-มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	136	39.08
-ปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	70	20.11
-ปริญญาตรีขึ้นไป	48	13.80
4. อาชีพ		
-เกษตรกร	47	13.51
-ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	66	18.97
-รับจ้างทั่วไป/พนักงานบริษัทเอกชน	179	51.44
-รับราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ	37	10.63
-อาชีพอื่น ๆ	19	5.45

ตาราง 2 (ต่อ)

(n=348)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
5. รายได้ต่อเดือน		
- ไม่เกิน 10,000 บาท	161	46.26
- 10,001-20,000 บาท	147	42.24
- 20,001-30,000 บาท	28	8.05
- มากกว่า 30,000 บาท	12	3.45
รวม	348	100.00

จากตาราง 2 พบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 348 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 56.32 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 43.68 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 39.08 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 51.44 และมีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 46.26

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน
ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 3-9

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจ
ชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน

(n=348)

ด้าน ที่	ปัจจัยทางการบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ทิศทางวิสาหกิจชุมชน	3.59	0.66	มาก
2	การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน	3.58	0.63	มาก
3	การบริหารตลาด	3.80	0.76	มาก
4	การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร	3.58	0.77	มาก
5	การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	3.49	0.56	ปานกลาง
6	กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ	3.56	0.79	มาก
	รวม	3.58	0.57	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อ
พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารตลาด ($\bar{X} = 3.80$)
รองลงมาคือ ทิศทางวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.59$) การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
($\bar{X} = 3.58$) การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.58$) กระบวนการจัดการสินค้า
และบริการ ($\bar{X} = 3.56$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน
($\bar{X} = 3.49$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจ
ชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านทิศทางวิสาหกิจชุมชน
รายชื่อ

(n=348)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การกำหนดเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนของ วิสาหกิจชุมชน	4.08	0.73	มาก
2	สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมายและทิศทาง	3.64	0.83	มาก
3	วิสาหกิจชุมชนมีการจัดโครงสร้างหน้าที่ในการ บริหารงาน และการแบ่งหน้าที่อย่างเหมาะสม	3.66	1.03	มาก
4	วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับ และเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน	3.39	1.14	ปานกลาง
5	วิสาหกิจชุมชนมีการจัดบันทึกการเงิน/บัญชี และมี การนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง	3.53	1.25	มาก
6	วิสาหกิจชุมชนมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและ ข้อมูลอื่น ๆ และแจ้งให้สมาชิกรับทราบความ เคลื่อนไหว มีความโปร่งใส ชัดเจน สมาชิกทุกคน สามารถตรวจสอบได้	3.99	0.89	มาก
7	วิสาหกิจชุมชนกำหนดทิศทางขององค์กรในการ บริหารจัดการทุน ทั้งทุนที่มีอยู่ภายใน ได้แก่ เงิน ทรัพยากร ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางสังคม และ ทุนที่ได้จากภายนอก	3.55	0.85	มาก
8	วิสาหกิจชุมชนจัดสรรรายได้และผลประโยชน์ ระหว่างสมาชิกอย่างยุติธรรม	3.57	1.01	มาก
9	วิสาหกิจชุมชนทบทวนผลการดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง	3.43	1.10	ปานกลาง
10	วิสาหกิจชุมชนนำปัญหาในการดำเนินการไปแก้ไข ปรับปรุง	3.44	1.07	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

(n=348)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
11	วิสาหกิจชุมชนเน้นการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรม รับผิดชอบต่อ ไม่เอาเปรียบและซื่อสัตย์	3.48	1.10	ปานกลาง
12	การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนเน้นรับผิดชอบต่อ ต่อสาธารณะ ในด้านใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ไม่ ทำลายสิ่งแวดล้อม	3.54	1.11	มาก
13	วิสาหกิจชุมชนให้การสนับสนุนต่อชุมชนในด้านการ บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์	3.34	1.08	ปานกลาง
14	วิสาหกิจชุมชนจัดสรรรายได้เป็นสวัสดิการแก่ สมาชิกหรือชุมชน อย่างเท่าเทียม	3.57	1.17	มาก
รวม		3.59	0.66	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านทิศทางวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การกำหนด
เป้าหมายและทิศทางการที่ชัดเจนของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาคือ วิสาหกิจชุมชน
มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและข้อมูลอื่น ๆ และแจ้งให้สมาชิกรับทราบความ
เคลื่อนไหว มีความโปร่งใส ชัดเจน สมาชิกทุกคนสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.99$) ส่วนข้อ
ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนให้การสนับสนุนต่อชุมชนในด้านการบำเพ็ญ
สาธารณะประโยชน์ ($\bar{X} = 3.34$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน รายข้อ

(n=348)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ในกระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลในกระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชนเพื่อใช้ประโยชน์ ทั้งข้อมูลภายในและภายนอกชุมชน ไม่ว่าจะเป็น ข้อมูลจากเอกสาร จากแผนแม่บทชุมชน หรือได้มาจากการหาข้อมูลโดยตรงจากสมาชิกและชุมชน	4.05	0.80	มาก
2	มีการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการตัดสินใจจัดทำแผนอย่างมีเหตุมีผล	3.64	0.90	มาก
3	ผู้นำ กรรมการ และสมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนร่วมกัน	3.48	0.96	ปานกลาง
4	การกำหนดเป้าหมายของแผนงานของวิสาหกิจชุมชน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น การกำหนดจำนวนการผลิต บริการ การลงทุน รายจ่าย รายได้ จำนวนการให้สวัสดิการชุมชน ฯลฯ และเชิงคุณภาพ เช่น การคำนึงถึงคุณภาพของสินค้า/บริการ คุณภาพชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม	3.51	1.03	มาก
5	วิสาหกิจชุมชนจัดทำแผนปฏิบัติงานโดยการกำหนดรูปแบบและรายละเอียดไว้	3.54	1.08	มาก
6	วิสาหกิจชุมชนถ่ายทอดแผนแก่ผู้เกี่ยวข้อง	3.46	1.03	ปานกลาง
7	วิสาหกิจชุมชนปฏิบัติตามแผนที่จัดทำไว้	3.44	1.08	ปานกลาง
8	วิสาหกิจชุมชนสามารถควบคุมและปรับแผนตามสถานการณ์	3.51	1.06	มาก
9	วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการคาดการณ์ความสำเร็จของแผน เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่สมาชิก	3.57	1.14	มาก
	รวม	3.58	0.63	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวม
มีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง
ที่สุด คือ ในกระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลใน
กระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชนเพื่อใช้ประโยชน์ ทั้งข้อมูลภายในและภายนอก
ชุมชน ไม่ว่าจะเป็น ข้อมูลจากเอกสาร จากแผนแม่บทชุมชน หรือได้มาจากการหาข้อมูล
โดยตรงจากสมาชิกและชุมชน ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาคือ มีการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการ
ตัดสินใจจัดทำแผนอย่างมีเหตุมีผล ($\bar{X} = 3.64$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจ
ชุมชนปฏิบัติตามแผนที่จัดทำไว้ ($\bar{X} = 3.44$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจ
ชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารตลาด รายข้อ
(n=348)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	วิสาหกิจชุมชนกำหนดแหล่งจำหน่าย/แหล่งบริการ/ ลูกค้าเป้าหมายอย่างครอบคลุม	3.97	0.83	มาก
2	วิสาหกิจชุมชนติดตามข้อมูลความต้องการของ ลูกค้าและตลาด โดยการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ ประโยชน์ในการกำหนดแผนการผลิตครั้งต่อ ๆ ไป	3.63	0.91	มาก
รวม		3.80	0.76	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารตลาด โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชน
กำหนดแหล่งจำหน่าย/แหล่งบริการ/ลูกค้าเป้าหมายอย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมา
คือ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนติดตามข้อมูลความต้องการของลูกค้า
และตลาด โดยการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดแผนการผลิตครั้งต่อ ๆ ไป
($\bar{X} = 3.63$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร รายข้อ

(n=348)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	วิสาหกิจชุมชนมีการรวบรวมการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.76	0.95	มาก
2	วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ทั้งภายในชุมชนและภายนอกชุมชน เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.50	1.09	ปานกลาง
3	วิสาหกิจชุมชนมีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.55	1.06	มาก
4	วิสาหกิจชุมชนมีการเก็บข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ถูกต้องแม่นยำ ทันสมัย และสะดวกในการนำมาใช้งานของชุมชนเอง และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.61	1.09	มาก
5	วิสาหกิจชุมชนมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์แก่สมาชิก	3.50	1.19	ปานกลาง
รวม		3.58	0.77	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการรวบรวมการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาคือ วิสาหกิจชุมชนมีการเก็บข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ถูกต้องแม่นยำ ทันสมัย และสะดวกในการนำมาใช้งานของชุมชนเอง และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์แก่สมาชิก ($\bar{X} = 3.50$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน รายข้อ

(n=348)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	วิสาหกิจชุมชนกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการรับสมาชิก	3.19	1.21	ปานกลาง
2	วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาคณะกรรมการและสมาชิกให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและดำเนินงานได้คล่องตัว	3.59	0.87	มาก
3	วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างขวัญและกำลังใจโดยการให้ผลตอบแทนทั้งด้านการเงิน สวัสดิการ และการสนับสนุนของชุมชน	3.70	1.01	มาก
4	วิสาหกิจชุมชนประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกแล้วแจ้งผลให้สมาชิกทราบ และนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน	3.49	1.12	ปานกลาง
รวม		3.49	0.56	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างขวัญและกำลังใจโดยการให้ผลตอบแทนทั้งด้านการเงิน สวัสดิการ และการสนับสนุนของชุมชน ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมาคือ วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาคณะกรรมการและสมาชิกให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและดำเนินงานได้คล่องตัว ($\bar{X} = 3.59$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการรับสมาชิก ($\bar{X} = 3.19$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ รายข้อ

(n=348)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	วิสาหกิจชุมชนมีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการภายในองค์กร เพื่อให้มีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน	3.52	1.07	มาก
2	วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการภาคนอกองค์กร เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับกิจกรรมวิสาหกิจอื่น ๆ ในชุมชน	3.61	1.07	มาก
3	วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดขั้นตอน กระบวนการ และระบบในการผลิตสินค้าหรือบริการให้สามารถควบคุมคุณภาพ สม่่าเสมอ	3.46	1.15	ปานกลาง
4	มีการนำข้อมูลจากลูกค้า ความรู้ และเทคโนโลยีมาปรับปรุงกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ	3.59	1.05	มาก
5	วิสาหกิจชุมชนมีการควบคุม ป้องกันความผิดพลาดในกระบวนการเพื่อให้ระบบการทำงานดีขึ้น	3.64	1.14	มาก
รวม		3.56	0.79	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการควบคุม ป้องกันความผิดพลาดในกระบวนการเพื่อให้ระบบการทำงานดีขึ้น ($\bar{X}=3.64$) รองลงมาคือ วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการภาคนอกองค์กร เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับกิจกรรมวิสาหกิจอื่น ๆ ในชุมชน ($\bar{X}=3.61$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดขั้นตอน กระบวนการ และระบบในการผลิตสินค้าหรือบริการให้สามารถควบคุมคุณภาพ สม่่าเสมอ ($\bar{X}=3.46$)

**ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร**

ผลการวิเคราะห์ระดับผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 10-14

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน
ของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมและ
รายด้าน

(n=348)

ด้าน ที่	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน	3.72	0.76	มาก
2	ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ	3.86	0.73	มาก
3	ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน	3.58	0.77	มาก
4	ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	3.60	0.77	มาก
รวม		3.68	0.62	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านคุณภาพสินค้า
และบริการ ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาคือ ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน
($\bar{X} = 3.72$) ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ
ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.58$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลลัพธ์การดำเนินงาน
ของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน รายข้อ

(n=348)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	วิสาหกิจชุมชนสามารถลดรายจ่ายในการดำเนินงาน รวมถึงลดการซื้อสินค้าจากภายนอกได้	3.81	0.86	มาก
2	วิสาหกิจชุมชนและสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงาน	3.63	0.90	มาก
3	สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข อยู่ได้อย่างพอเพียง หนี้สินลดลงมีคุณภาพชีวิตดี พึ่งตนเองได้	3.73	1.05	มาก
รวม		3.72	0.76	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนสามารถลดรายจ่ายในการดำเนินงาน รวมถึงลดการซื้อสินค้าจากภายนอกได้ ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือ สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข อยู่ได้อย่างพอเพียง หนี้สินลดลงมีคุณภาพชีวิตดี พึ่งตนเองได้ ($\bar{X} = 3.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนและสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.63$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลลัพธ์การดำเนินงาน
ของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ รายข้อ

(n=348)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	สินค้าและบริการมีคุณภาพ ปลอดภัย ได้รับการรับรอง คุณภาพ และได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้า	4.02	0.77	มาก
2	วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างความแตกต่างของสินค้า และบริการให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่เหมือนใคร เป็นที่ต้องการของตลาด	3.71	0.89	มาก
รวม		3.86	0.73	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การ
ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด
คือ สินค้าและบริการมีคุณภาพ ปลอดภัย ได้รับการรับรองคุณภาพ และได้รับการตอบรับ
ที่ดีจากลูกค้า ($\bar{X} = 4.02$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างความ
แตกต่างของสินค้าและบริการให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่เหมือนใคร เป็นที่ต้องการของ
ตลาด ($\bar{X} = 3.71$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลลัพธ์การดำเนินงาน
ของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน รายข้อ

(n=348)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	วิสาหกิจชุมชนสามารถลดต้นทุนการผลิต เช่น ใช้วัสดุดิบหรือวัสดุที่มีในท้องถิ่นเป็นหลัก ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำเนินงานได้	3.71	0.93	มาก
2	วิสาหกิจชุมชนสามารถลดความผิดพลาดและการสูญเสียในระบบการผลิตและบริการได้	3.44	0.99	ปานกลาง
รวม		3.58	0.77	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนสามารถลดต้นทุนการผลิต เช่น ใช้วัสดุดิบหรือวัสดุที่มีในท้องถิ่นเป็นหลัก ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำเนินงานได้ ($\bar{X} = 3.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนสามารถลดความผิดพลาดและการสูญเสียในระบบการผลิตและบริการได้ ($\bar{X} = 3.44$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลลัพธ์การดำเนินงาน
ของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน รายข้อ

(n=348)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนบรรลุตามแผนที่วางไว้	3.76	0.93	มาก
2	จะมีประโยชน์ที่ชุมชนได้รับโดยคนในชุมชนมีงานทำ มีสินค้าและบริการตอบสนองความต้องการของชุมชน คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่ม	3.64	0.99	มาก
3	มีการเพิ่มศักยภาพและความสามารถของสมาชิก โดยสมาชิกมีความรู้ เกิดทักษะในการทำงาน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ	3.51	1.07	มาก
4	สมาชิกมีความพึงพอใจสนใจและกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจจากการได้มีส่วนร่วมในการทำงาน มีรายได้เพิ่ม ได้รับสวัสดิการ และได้รับการยอมรับ	3.50	1.19	ปานกลาง
รวม		3.60	0.77	มาก

จากตาราง 14 พบว่า ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนบรรลุตามแผนที่วางไว้ ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาคือ จะมีประโยชน์ที่ชุมชนได้รับโดยคนในชุมชนมีงานทำ มีสินค้าและบริการตอบสนองความต้องการของชุมชน คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่ม ($\bar{X} = 3.64$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สมาชิกมีความพึงพอใจสนใจและกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจจากการได้มีส่วนร่วมในการทำงาน มีรายได้เพิ่ม ได้รับสวัสดิการ และได้รับการยอมรับ ($\bar{X} = 3.50$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 15-16

ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวแบบที่ใช้ในการศึกษา เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่า ตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้ โดยกำหนด ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (อโนทัย ศรีวานิช, 2552, หน้า 72)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71-0.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31-0.70 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01-0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหาร กับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 15

ตาราง 15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างปัจจัยทางการบริหาร กับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม
จังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	ADM ₁	ADM ₂	ADM ₃	ADM ₄	ADM ₅	ADM ₆	TADM	OPE ₁	OPE ₂	OPE ₃	OPE ₄	TOPE
Mean	3.59	3.58	3.80	3.58	3.49	3.56	3.58	3.72	3.86	3.58	3.60	3.68
ADM ₁		.667**	.514**	.756**	.314**	.762**	.640**	.673**	.579**	.473**	.766**	.607**
ADM ₂			.486**	.724**	.343**	.752**	.697**	.542**	.456**	.506**	.679**	.605**
ADM ₃				.498**	.118*	.404**	.573**	.447**	.423**	.266**	.535**	.546**
ADM ₄					.319**	.686**	.656**	.665**	.482**	.521**	.726**	.677**
ADM ₅						.358**	.444**	.341**	.303**	.264**	.310**	.381**
ADM ₆							.664**	.578**	.535**	.471**	.669**	.621**
TADM								.697**	.591**	.542**	.699**	.649**
OPE ₁									.495**	.461**	.663**	.650**
OPE ₂										.311**	.510**	.686**
OPE ₃											.508**	.681**
OPE ₄												.603**
TOPE												

จากตาราง 15 พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร โดยภาพรวม (TADM) มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TOPE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.649$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TOPE) กับปัจจัยทางการบริหาร เป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ได้แก่

1. ปัจจัยด้านทิศทางการวิสาหกิจชุมชน (ADM_1) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.607$)
2. การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน (ADM_2) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.605$)
3. การบริหารตลาด (ADM_3) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.546$)
4. การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร (ADM_4) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.677$)
5. การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ADM_5) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.581$)
6. กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ (ADM_6) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.621$)

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร โดยภาพรวม (TADM) มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TOPE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.649$) ซึ่งไม่ส่งผลกระทบรุนแรงในการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ (r) ไม่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตนเอง จึงไม่มีปัญหาเรื่องภาวะพหุสัมพันธ์ร่วม จึงสามารถนำไปวิเคราะห์หาการถดถอยพหุคูณได้

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร แสดงรายละเอียดดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์
การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	B	Std.error	(β)	T	P-value
(Constant)	.386	.133		2.891	.004
ทิศทางวิสาหกิจชุมชน (ADM ₁)	.350	.048	.375	7.247	.000***
การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจ ชุมชน (ADM ₂)	.013	.047	.014	.283	.777
การบริหารตลาด (ADM ₃)	.112	.026	.139	4.228	.000***
การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร (ADM ₄)	.240	.036	.300	6.605	.000***
การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ADM ₅)	.113	.032	.103	3.477	.001**
กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ (ADM ₆)	.115	.036	.148	3.151	.002**

R=.864. R²=.747, R^{2Ad}=.743, F=167.901, Sig=.000**

จากตาราง 16 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านทิศทางวิสาหกิจชุมชน (ADM₁) (β =.375) ด้านการ
จัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร (ADM₄) (β =.300) และด้านการบริหารตลาด (ADM₃)
(β =.139) มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหม
นิคม จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ด้านกระบวนการจัดการ
สินค้าและบริการ (ADM₆) (β =.148) และด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ADM₅)
(β =.103) มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหม
นิคม จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์
=.743

โดยปัจจัยทางการบริหารด้านทิศทางวิสาหกิจชุมชน ด้านการจัดการความรู้
และข้อมูลข่าวสาร ด้านการบริหารตลาด ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ และ
ด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน สามารถรวมกันทำนายระดับผลลัพธ์การดำเนินงาน

ของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 74.30 โดยสามารถสร้างสมการในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .386 + .350(X_1) + .013(X_2) + .112(X_3) + .240(X_4) + .113(X_5) + .115(X_6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = .375(Z_1) + .014(Z_2) + .139(Z_3) + .300(Z_4) + .103(Z_5) + .148(Z_6)$$

ส่วนปัจจัยทางการบริหาร ด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน (ADM₂) ไม่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

ตาราง 17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
ปัจจัยทางการบริหารด้านทิศทางการวิสาหกิจชุมชน มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ
ปัจจัยทางการบริหารด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร	ปฏิเสธ
ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารตลาด มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ
ปัจจัยทางการบริหารด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ
ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ
ปัจจัยทางการบริหารด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ

จากตาราง 17 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. ปัจจัยทางการบริหารด้านทิศทางการวิสาหกิจชุมชน มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จึงยอมรับสมมติฐาน
2. ปัจจัยทางการบริหารด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จึงปฏิเสธสมมติฐาน

3. ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารตลาด มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จึงยอมรับสมมติฐาน
4. ปัจจัยทางการบริหารด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จึงยอมรับสมมติฐาน
5. ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จึงยอมรับสมมติฐาน
6. ปัจจัยทางการบริหารด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จึงยอมรับสมมติฐาน

การศึกษาแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ พรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ผลการหาแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน ที่พิจารณาเสนอแนะ และแสดงความคิดเห็น สามารถสรุป ได้ดังนี้

1. แนวทางในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขต อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

“วิสาหกิจชุมชนแต่ละแห่ง ควรดำเนินการพัฒนาคณะกรรมการและสมาชิก ให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและดำเนินงานได้คล่องตัว โดยการแสวงหาความร่วมมืออย่างจริงจังกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งด้านงบประมาณและการสนับสนุนต่าง ๆ มากขึ้น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“การมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในการประกอบกิจกรรมนั้น ถือเป็นส่วนสำคัญของความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งหมายถึงทุกคนมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้า ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด สมาชิกทุกคนมีความพึงพอใจต่อผลตอบแทนที่เหมาะสม รวมทั้งโอกาสของวิสาหกิจชุมชนที่มีโอกาสเติบโตในอนาคต ดังนั้น วิสาหกิจทุกแห่งควรเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“วิสาหกิจชุมชนควรสร้างขวัญและกำลังใจให้กับสมาชิกโดยการให้ผลตอบแทนทั้งด้านการเงิน สวัสดิการ และการสนับสนุนยกย่องชมเชย”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“วิสาหกิจชุมชนควรกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการรับสมาชิก และควรทำการประเมินผลการปฏิบัติงานสมาชิกอยู่เสมอ และเมื่อประเมินผลแล้วควรแจ้งผลให้สมาชิกทราบ และนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“ควรดำเนินการพัฒนาสมาชิกในวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยการขอความอนุเคราะห์หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ให้เข้ามาให้ความรู้ คำแนะนำ และจัดฝึกอบรมให้แก่วิสาหกิจชุมชน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“ควรพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง การรวมกลุ่มกันทำให้มีอำนาจในการต่อรองสูงดังนั้น วิสาหกิจชุมชนควรกลุ่มกลุ่มกัน โดยเน้นที่การต่อรองทางด้านการตลาด เช่น เมื่อรวมกลุ่มกันของกลุ่มที่ผลิตสินค้าประเภทเดียวกัน อาจจะได้ตกลงขายในราคาเดียวกัน เป็นต้น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“คณะกรรมการ ถือว่าเป็นบุคคลสำคัญในการการบริหารงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นควรที่จะพัฒนาความรู้ของคณะกรรมการในการบริหารงานกลุ่มด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารจัดการกลุ่มที่ดี การตลาดการออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นต้น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ควรสนับสนุนช่วยเหลือโดยการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกัน ให้ผลิตภัณฑ์จากจังหวัดใกล้เคียงมาจำหน่ายร่วมกับผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนภายในจังหวัด”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“วิสาหกิจชุมชนควรทำการการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง จัดการประชุมสมาชิก เพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจในเรื่องของวิสาหกิจชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“วิสาหกิจชุมชนควรจัดการประชุมอย่างสม่ำเสมอ กำหนดเวลาการประชุมให้เหมาะสม การเลือกตั้งกรรมการที่เป็นคนดีมีความสามารถ และเป็นที่ยอมรับ และมีวาระการดำรงตำแหน่งที่ชัดเจน มีกรรมการดูแลงานในด้านต่าง ๆ เหมาะสม การปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมและมีการนำไปใช้ และการบริหารงานเป็นระบบและตรวจสอบได้”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

แนวทางในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนควรทำการการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง จัดประชุมสมาชิกเพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจในเรื่องของวิสาหกิจชุมชนอย่างสม่ำเสมอ กำหนดเวลาการประชุมให้เหมาะสม การเลือกตั้งกรรมการที่เป็นคนดีมีความสามารถ และเป็นที่ยอมรับ และมีวาระการดำรงตำแหน่งที่ชัดเจน มีกรรมการดูแลงานในด้านต่าง ๆ เหมาะสม การปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมและมีการนำไปใช้ และการบริหารงานเป็นระบบและตรวจสอบได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง และควรดำเนินการพัฒนาสมาชิกในวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

2. ในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ ท่านมี
ความคิดเห็นว่า ควรเป็นอย่างไร?

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาปัจจัยทางการ
บริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านกระบวนการ
จัดการสินค้าและบริการ พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

“ควรขยายพัฒนาเครือข่ายทางธุรกิจเพื่อส่งเสริมการกระจายสินค้าโดย
สร้างความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจหรือธุรกิจชุมชนหลาย ๆ แห่ง ในรูปแบบต่าง ๆ
ตลอดจนวิธีการสร้างความสัมพันธ์ และการทำธุรกิจร่วมกัน ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ธุรกิจ
ในเครือข่าวนั้น สามารถทำงานที่แต่ละคนทำตามลำพังไม่ได้ โดยที่ธุรกิจเครือข่ายทำ
กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เสมือนเป็นวิสาหกิจชุมชนขนาดใหญ่ เพราะดำเนินการร่วมกัน เพื่อ
ประโยชน์ร่วมกัน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“วิสาหกิจชุมชนจะต้องเน้นการใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นของตนเองเพื่อจะได้
ไม่ต้องมีต้นทุนการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อการผลิต การอนุรักษ์และดำรงรักษาไว้ซึ่งวัตถุดิบซึ่ง
เป็นทรัพยากรธรรมชาติด้วยการปลูกทดแทน และไม่ใช้ทรัพยากรมากเกินไปจนกระทั่ง
ทรัพยากรธรรมชาติไม่สามารถฟื้นฟูตนเองได้”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“ปัญหาที่พบเป็นส่วนมากของวิสาหกิจชุมชนที่ใช้ทักษะฝีมือแรงงานในการ
ผลิตคือ ปัญหาต้นทุนแรงงาน วิธีการแก้ปัญหานี้ผู้บริหารวิสาหกิจชุมชนจะต้องเปลี่ยน
วิธีการจ่ายค่าแรงจากการจ่ายค่าแรงเป็นรายวันเปลี่ยนมาจ่ายค่าแรงสมาชิกผู้ผลิตสินค้า
เป็นรายชิ้น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะสำนักงานเกษตรจังหวัดจะต้องเป็นผู้ประสานงานหรือสื่อกลางระหว่างวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่กับสถาบันการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนในสาขาวิชาการออกแบบ มาเป็นผู้ช่วยออกแบบผลิตภัณฑ์ให้วิสาหกิจชุมชน โดยนำกรณีศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์ของแต่ละวิสาหกิจชุมชน เป็นกรณีศึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันการศึกษา หรือการที่สถาบันการศึกษาสามารถให้ความรู้ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการให้คำปรึกษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ซึ่งจะทำให้วิสาหกิจชุมชนสามารถพัฒนาตนเองได้ต่อไป”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“วิสาหกิจชุมชนจะต้องเน้นการใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นของตนเองหรือใช้วัตถุดิบที่มีต้นทุนในการจัดซื้อต่ำ และผู้บริหารวิสาหกิจชุมชนควรจะต้องเปลี่ยนวิธีการจ่ายค่าแรงจากการจ่ายค่าแรงเป็นรายวันเปลี่ยนมาจ่ายค่าแรงสมาชิกผู้ผลิตสินค้าเป็นรายชิ้นเพื่อลดต้นทุนการผลิต”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“ควรจะมีการจัดตั้งศูนย์การขายที่เป็นทางการและมีประสิทธิภาพ โดยสมาชิกสามารถขายผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์ของตนได้โดยตรง ไม่ต้องจำหน่ายสินค้าผ่านพ่อค้าคนกลาง หากมีความจำเป็นต้องจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง กลุ่มควรมีการรวมตัวกันในการจำหน่ายเพื่อไม่ให้พ่อค้าคนกลางกดราคาผลิตภัณฑ์มากเกินไป

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“การกำหนดเป้าหมายและแผนการกระจายสินค้าและบริการให้ชัดเจน และการส่งเสริมการกระจายสินค้าและบริการให้หลากหลายวิธี”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“วิสาหกิจชุมชนควรมีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการภายในองค์กร เพื่อให้มีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน และควรมีวิธีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการภาคนอกองค์กร เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและเกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมวิสาหกิจอื่น ๆ ในชุมชน โดยเข้าไปขอรับคำปรึกษาคำแนะนำจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“วิสาหกิจชุมชนควรกำหนดขั้นตอน กระบวนการ และระบบในการผลิตสินค้าหรือบริการให้สามารถควบคุมคุณภาพ สม่่าเสมอ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“วิสาหกิจชุมชนควรจัดทำระบบข้อมูลจากลูกค้า ความรู้ และเทคโนโลยี มาปรับปรุงกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ มีการกำหนดระบบการควบคุม ป้องกันความผิดพลาดในกระบวนการเพื่อให้ระบบการทำงานดีขึ้น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

แนวทางในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ ได้แก่ ควรกำหนดเป้าหมายและแผนการกระจายสินค้าให้ชัดเจน และหลากหลายวิธีควรพัฒนาเครือข่ายทางธุรกิจเพื่อส่งเสริมการกระจายสินค้าโดยสร้างความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจหรือธุรกิจชุมชนหลาย ๆ แห่ง ตลอดจนวิธีการสร้างความสัมพันธ์ และการทำธุรกิจร่วมกัน ต้องเน้นการใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นของตนเองเพื่อจะได้ไม่ต้องมีต้นทุนการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อการผลิต การอนุรักษ์และธำรงรักษาไว้ซึ่งวัตถุดิบซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติด้วยการปลูกทดแทน หน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะสำนักงานเกษตรจังหวัดจะต้องเป็นผู้ประสานงานหรือสื่อกลางระหว่างวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่กับสถาบันการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนในสาขาวิชาการออกแบบ มาเป็นผู้ช่วยออกแบบผลิตภัณฑ์ให้วิสาหกิจชุมชน ควรจะต้องเปลี่ยนวิธีการจ่ายค่าแรงจากการจ่ายค่าแรงเป็นรายวันเปลี่ยนมาจ่ายค่าแรงสมาชิกผู้ผลิตสินค้าเป็นรายชิ้น ควรจะมีการจัดตั้งศูนย์การขายที่เป็นทางการและมีประสิทธิภาพ โดยสมาชิกสามารถขายผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์ของตนได้โดยตรง ไม่ต้องจำหน่ายสินค้าผ่านพ่อค้าคนกลาง หากมีความจำเป็นต้องจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง กลุ่มควรมีการรวมตัวกันในการจำหน่ายเพื่อไม่ให้พ่อค้าคนกลางกดราคาผลิตภัณฑ์มากเกินไป

3. ในการพัฒนาผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ท่านมีความคิด
เห็นว่า ควรเป็นอย่างไร?

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาปัจจัยทางการ
บริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านประสิทธิภาพ
ของการดำเนินงาน พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนที่ใช้วัตถุดิบที่ตนเองมี
ในท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้ในการผลิต นอกจากนั้นต้องพัฒนาความเข้าใจด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต รัฐจะต้องสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้พัฒนา
ตนเองไปสู่การได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการ
บริหารจัดการให้กับวิสาหกิจชุมชนแบบครบวงจร เช่น การทำบัญชี การใช้เทคโนโลยีการ
ผลิตในวิสาหกิจแบบเดียวกัน การออกแบบผลิตภัณฑ์ การสร้างแบรนด์สินค้าและการ
จัดการด้านตลาดตลาด โดยให้สถาบันการศึกษาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในท้องถิ่น ซึ่งมี
สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเป็นที่เลี้ยงและฝึกปฏิบัติจริงให้แก่วิสาหกิจชุมชน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะเป็นผู้สนับสนุนและประสานงานให้มีการ
เชื่อมโยงวิสาหกิจแบบเดียวกันเข้าเป็นเครือข่าย เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนเหล่านี้สามารถที่จะ
ช่วยเหลือดูแล ถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันได้ โดยมีการจัดการแลกเปลี่ยนความความรู้
ผ่านการศึกษาดูงาน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประเมินสถานะของวิสาหกิจชุมชนในทุกปี เพื่อส่งเสริมให้วิสาหกิจที่สามารถดำเนินการธุรกิจได้ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น และให้การช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชนที่ประสบปัญหา ทั้งด้านงบประมาณ ความรู้ในการจัดการ รวมไปถึงเงินทุน โดยให้การสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ในระยะเวลาที่เหมาะสมกับสภาพของวิสาหกิจนั้น ๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะให้มีหน่วยงานเพียงหน่วยงานเดียวเป็นผู้สนับสนุนดูแลวิสาหกิจชุมชน โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมไปถึงผู้ประกอบการอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการทำงานที่สัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง และลดการซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“ควรสร้างความร่วมมือเชิงบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนอย่างเป็นระบบโดยการประสานงานกับส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ ภาคราชการที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนในการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทาง เพื่อให้การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็งและพึ่งตนเอง หน่วยงานภาครัฐทั้งภาครัฐและเอกชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในการพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนทั้งด้านการผลิต ด้านการบริหารจัดการองค์การ ด้านการตลาด ตลอดจนด้านการวิจัยและพัฒนาศักยภาพต่าง ๆ ให้วิสาหกิจชุมชนมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“รัฐบาลควรการจัดสรรงบประมาณเพื่อการเรียนรู้ การมีศูนย์เรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ อบรม สาธิต และฝึกฝนทักษะ การจัดทำแผนการเรียนรู้ในแต่ละปี การศึกษาดูงานกับกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จ และการสรุปถอดบทเรียนจากการศึกษาดูงานการพัฒนาให้สมาชิกทราบ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“วิสาหกิจชุมชนแต่ละแห่ง ควรมีการแสวงหาความร่วมมืออย่างจริงจังกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งด้านงบประมาณและการสนับสนุนต่าง ๆ ให้มากขึ้น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“รัฐบาลควรให้การสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในการการบริหารงาน การดำเนินงานในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะช่องทางทางการจำหน่ายสินค้า”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

แนวทางในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการให้กับวิสาหกิจชุมชนแบบครบวงจร เช่น การทำบัญชี การใช้เทคโนโลยีการผลิต การออกแบบผลิตภัณฑ์ การสร้างแบรนด์สินค้า และการจัดการด้านตลาดตลาด สนับสนุนและประสานงานให้มีการเชื่อมโยงวิสาหกิจแบบเดียวกันเข้าเป็นเครือข่าย เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนเหล่านี้สามารถที่จะช่วยเหลือดูแล ถวายทอดความรู้ซึ่งกันและกันได้ โดยมีการจัดการแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านการศึกษาดูงาน ควรมีการประเมินสถานะของวิสาหกิจชุมชนในทุกปี เพื่อส่งเสริมให้วิสาหกิจที่สามารถดำเนินการธุรกิจได้ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น และให้การช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชนที่ประสบปัญหา ทั้งด้านงบประมาณ ความรู้ในการจัดการ รวมไปถึงเงินทุน โดยให้การสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ในระยะเวลาที่เหมาะสมกับสภาพของวิสาหกิจนั้น ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะมีหน่วยงานเพียงหน่วยงานเดียวเป็นผู้สนับสนุนดูแลวิสาหกิจชุมชน โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่สัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง และลดการซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน

4. ในการพัฒนาผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ท่านมีความคิดเห็นว่า
ควรเป็นอย่างไร?

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาปัจจัยทางการ
บริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนา
วิสาหกิจชุมชน พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

“รัฐบาลจะต้องสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนที่ใช้วัตถุดิบที่ตนเองมีในท้องถิ่นเพื่อ
นำมาใช้ในการผลิต นอกจากนั้นต้องพัฒนาความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรที่
นำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตด้วย เช่นกัน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“การพัฒนาฝีมือแรงงานจำต้องมีการอบรมทักษะสมาชิกวิสาหกิจที่เข้ามา
ทำงานใหม่ให้มีทักษะความสามารถก่อนที่จะทำการผลิตสินค้า”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“รัฐจะต้องสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้พัฒนาตนเองไปสู่การได้มาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ ด้วยการให้ความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาด้านต่าง ๆ โดย
หน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัดจะต้องเป็นเจ้าภาพหลักในการให้การ
สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ของตนเอง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“ควรมีการลดขั้นตอนต่าง ๆ ที่วิสาหกิจชุมชนต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงาน
ราชการลง เช่น การจดทะเบียนจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงลดขั้นตอนแต่เพิ่มช่องทางการติดต่อขอความช่วยเหลือ
ต่าง ๆ ที่วิสาหกิจชุมชนต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“รัฐวิสาหกิจทุกแห่ง ควรขยายเครือข่ายความร่วมมือ ขยายการผลิตสินค้าให้มีปริมาณมากขึ้นกว่าที่มีในปัจจุบันเพื่อรองรับความต้องการของตลาด ปรับปรุงและพัฒนาบรรรจภัณฑ์ให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“ควรพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้มีคุณภาพมากขึ้น และมีการนำเอาเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิต ขยายเครือข่ายตลาดที่มีอยู่ให้ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ให้กว้างขวางมากขึ้น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“ควรมีการเพิ่มศักยภาพและความสามารถของสมาชิก ให้มีความรู้ เกิดทักษะในการทำงาน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรพัฒนาในด้านการสร้างความร่วมมือ ระหว่างวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันหรือใกล้เคียงกันไว้เป็นฐานข้อมูล เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์ แล้วพัฒนาไปสู่การวางแผนร่วมกัน ดำเนินกิจกรรม บางอย่างร่วมกัน จะทำให้กิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“วิสาหกิจชุมชน ควรมีการแสวงหาความร่วมมืออย่างจริงจังกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งด้านงบประมาณและการสนับสนุนต่าง ๆ ให้มากขึ้น และรัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณให้มากขึ้น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

“รัฐบาลควรให้การสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในการการบริหารงาน การดำเนินงานในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะช่องทางการจำหน่ายสินค้า และควรส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับวิสาหกิจชุมชนในทุก ๆ ด้าน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564)

แนวทางในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ รัฐบาลจะต้องสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนที่ใช้วัตถุดิบที่ตนเองมีในท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้ในการผลิต ต้องมีการอบรมทักษะสมาชิกวิสาหกิจที่เข้ามาทำงานใหม่ให้มีทักษะความสามารถก่อนที่จะทำการผลิตสินค้า ต้องสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้พัฒนาตนเองไปสู่การได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ ด้วยการให้ความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาด้านต่าง ๆ ควรมีการลดขั้นตอนต่าง ๆ ที่วิสาหกิจชุมชนต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการลง เช่น การจดทะเบียนจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงลดขั้นตอน แต่เพิ่มช่องทางการติดต่อขอความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่วิสาหกิจชุมชนต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ควรขยายเครือข่ายความร่วมมือ ขยายการผลิตสินค้าให้มีปริมาณมากขึ้นกว่าที่มีในปัจจุบันเพื่อรองรับความต้องการของตลาด ปรับปรุงและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ควรพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้มีคุณภาพมากขึ้น และมีการนำเอาเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิต

สรุป แนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการให้กับวิสาหกิจชุมชนแบบครบวงจร เช่น การทำบัญชี การใช้เทคโนโลยีการผลิต การออกแบบผลิตภัณฑ์ การสร้างแบรนด์สินค้า และการจัดการด้านตลาดตลาดสนับสนุนและประสานงานให้มีการเชื่อมโยงวิสาหกิจแบบเดียวกันเข้าเป็นเครือข่าย เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนเหล่านี้สามารถที่จะช่วยเหลือดูแล ถวายทอดความรู้ซึ่งกันและกันได้ ให้การช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชนที่ประสบปัญหา โดยให้การสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ในระยะเวลาที่เหมาะสมกับสภาพของวิสาหกิจนั้น ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะมีหน่วยงานเพียงหน่วยงานเดียวเป็นผู้สนับสนุนดูแลวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เกิดการทำงานที่สัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง และ ควรมีการลดขั้นตอนต่าง ๆ ที่วิสาหกิจชุมชนต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการลง เช่น การจดทะเบียนจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ วิสาหกิจชุมชนควรทำการการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง จัดประชุมสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ การเลือกตั้งกรรมการที่เป็นคนดีมีความสามารถ และเป็นที่ยอมรับ และมีวาระการดำรงตำแหน่งที่ชัดเจน มีกรรมการดูแลงานในด้านต่าง ๆ เหมาะสม ปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมและมีการนำไปใช้ และการบริหารงานเป็นระบบและตรวจสอบได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่าง

ต่อเนื่อง ควรดำเนินการพัฒนาสมาชิกในวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ความสามารถในการ
ปฏิบัติงาน และควรปรับปรุงและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ตอบสนองความต้องการของ
ผู้บริโภค พัฒนาคุณภาพของสินค้าให้มีคุณภาพมากขึ้น และนำเอาเทคโนโลยีมาช่วยในการ
ผลิต

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ได้ผลสรุป ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 348 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 56.32 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 43.68 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 39.08 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 51.44 และมีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 46.26

2. ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารตลาด ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาคือ ทิศทางวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.59$) การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.58$) การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.58$) กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ ($\bar{X} = 3.56$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.49$) โดยสรุปผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านทิศทางวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การกำหนดเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาคือ วิสาหกิจชุมชนมีการ

เปิดเผยข้อมูลทางการเงินและข้อมูลอื่น ๆ และแจ้งให้สมาชิกรับทราบความเคลื่อนไหว มีความโปร่งใส ชัดเจน สมาชิกทุกคนสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.99$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนให้การสนับสนุนต่อชุมชนในด้านการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ ($\bar{X} = 3.34$)

2.2 ด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ในกระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลในกระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชนเพื่อใช้ประโยชน์ ทั้งข้อมูลภายในและภายนอกชุมชน ไม่ว่าจะ เป็น ข้อมูลจากเอกสาร จากแผนแม่บทชุมชน หรือได้มาจากการหาข้อมูลโดยตรงจากสมาชิกและชุมชน ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาคือ มีการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการตัดสินใจจัดทำแผนอย่างมีเหตุมีผล ($\bar{X} = 3.64$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชน ปฏิบัติตามแผนที่จัดทำไว้ ($\bar{X} = 3.44$)

2.3 ด้านการบริหารตลาด โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนกำหนดแหล่งจำหน่าย/แหล่งบริการ/ลูกค้าเป้าหมายอย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนติดตามข้อมูลความต้องการของลูกค้าและตลาด โดยการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดแผนการผลิตครั้งต่อ ๆ ไป ($\bar{X} = 3.63$)

2.4 ด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการรวบรวมการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาคือ วิสาหกิจชุมชนมีการเก็บข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ถูกต้องแม่นยำ ทันสมัย และสะดวกในการนำมาใช้งานของชุมชนเอง และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์แก่สมาชิก ($\bar{X} = 3.50$)

2.5 ด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวม มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างขวัญและกำลังใจโดยการให้ผลตอบแทนทั้งด้านการเงิน สวัสดิการ และการสนับสนุนยกย่องชมเชย ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมาคือ วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาคณะกรรมการและสมาชิกให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและ

ดำเนินงานได้คล่องตัว ($\bar{X} = 3.59$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการรับสมาชิก ($\bar{X} = 3.19$)

2.6 ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ โดยภาพรวม มีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการควบคุม ป้องกันความผิดพลาดในกระบวนการเพื่อให้ระบบการทำงานดีขึ้น ($\bar{X} = 3.64$) รองลงมาคือ วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการภาคนอกองค์กร เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและเกื้อกูลกับกิจกรรมวิสาหกิจอื่น ๆ ในชุมชน ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดขั้นตอนกระบวนการ และระบบในการผลิตสินค้าหรือบริการให้สามารถควบคุมคุณภาพ สม่่าเสมอ ($\bar{X} = 3.46$)

3. ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานนิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาคือ ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.72$) ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านประสิทธิภาพของการทำงาน ($\bar{X} = 3.58$) โดยสรุปผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนสามารถลดรายจ่ายในการดำเนินงาน รวมถึงลดการซื้อสินค้าจากภายนอกได้ ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือ สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข อยู่ได้อย่างพอเพียง หนี้สินลดลงมีคุณภาพชีวิตดี พึ่งตนเองได้ ($\bar{X} = 3.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนและสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.63$)

3.2 ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สินค้าและบริการมีคุณภาพ ปลอดภัย ได้รับการรับรองคุณภาพ และได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้า ($\bar{X} = 4.02$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่เหมือนใคร เป็นที่ต้องการของตลาด ($\bar{X} = 3.71$)

3.3 ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ วิสาหกิจชุมชนสามารถลดต้นทุนการผลิต เช่น ใช้วัตถุดิบหรือวัสดุที่มีในท้องถิ่นเป็นหลัก ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำเนินงานได้ ($\bar{X}=3.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ วิสาหกิจชุมชนสามารถลดความผิดพลาดและการสูญเสียในระบบการผลิตและบริการได้ ($\bar{X}=3.44$)

3.4 ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนบรรลุตามแผนที่วางไว้ ($\bar{X}=3.76$) รองลงมาคือ จะมีประโยชน์ที่ชุมชนได้รับโดยคนในชุมชนมีงานทำ มีสินค้าและบริการตอบสนองความต้องการของชุมชน คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่ม ($\bar{X}=3.64$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สมาชิกมีความพึงพอใจสนใจและกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม มีความพอใจจากการได้มีส่วนร่วมในการทำงาน มีรายได้เพิ่ม ได้รับสวัสดิการ และได้รับการยอมรับ ($\bar{X}=3.50$)

4. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านทิศทางวิสาหกิจชุมชน (ADM_1) ($\beta=.375$) ด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร (ADM_4) ($\beta=.300$) และด้านการบริหารตลาด (ADM_3) ($\beta=.139$) มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ (ADM_6) ($\beta=.148$) และด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ADM_5) ($\beta=.103$) มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ = .743

โดยปัจจัยทางการบริหารด้านทิศทางวิสาหกิจชุมชน ด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร ด้านการบริหารตลาด ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ และด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน สามารถรวมกันทำนายระดับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 74.30

ส่วนปัจจัยทางการบริหาร ด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน (ADM₂) ไม่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร

5. การศึกษาแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร สามารถสรุป ได้ดังนี้

5.1 ด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนควรทำการการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง จัดประชุมสมาชิกเพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจในเรื่องของวิสาหกิจชุมชนอย่างสม่ำเสมอ กำหนดเวลาการประชุมให้เหมาะสม การเลือกตั้งกรรมการที่เป็นคนดีมีความสามารถ และเป็นที่ยอมรับ และมีวาระการดำรงตำแหน่งที่ชัดเจน มีกรรมการดูแลงานในด้านต่าง ๆ เหมาะสม การปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมและมีการนำไปใช้ และการบริหารงานเป็นระบบและตรวจสอบได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง และควรดำเนินการพัฒนาสมาชิกในวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

5.2 ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ ได้แก่ ควรกำหนดเป้าหมายและแผนการกระจายสินค้าให้ชัดเจน และหลากหลายวิธีควรพัฒนาเครือข่ายทางธุรกิจเพื่อส่งเสริมการกระจายสินค้าโดยสร้างความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจหรือธุรกิจชุมชนหลาย ๆ แห่ง ตลอดจนวิธีการสร้างความสัมพันธ์ และการทำธุรกิจร่วมกัน ต้องเน้นการใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นของตนเองเพื่อจะได้ไม่ต้องมีต้นทุนการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อการผลิต การอนุรักษ์และธำรงรักษาไว้ซึ่งวัตถุดิบซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติด้วยการปลูกทดแทน หน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะสำนักงานเกษตรจังหวัดจะต้องเป็นผู้ประสานงานหรือสื่อกลางระหว่างวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่กับสถาบันการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนในสาขาวิชาการออกแบบ มาเป็นผู้ช่วยออกแบบผลิตภัณฑ์ให้วิสาหกิจชุมชน ควรจะต้องเปลี่ยนวิธีการจ่ายค่าแรงจากการจ่ายค่าแรงเป็นรายวันเปลี่ยนมาจ่ายค่าแรงสมาชิกผู้ผลิตสินค้าเป็นรายชิ้น ควรจะมีการจัดตั้งศูนย์การขายที่เป็นทางการและมีประสิทธิภาพ โดยสมาชิกสามารถขายผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์ของตนได้โดยตรง ไม่ต้องจำหน่ายสินค้าผ่านพ่อค้าคนกลาง หากมีความจำเป็นต้องจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง กลุ่มควรมีการรวมตัวกันในการจำหน่ายเพื่อไม่ให้พ่อค้าคนกลางกดราคาผลิตภัณฑ์มากเกินไป

5.3 ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการให้กับวิสาหกิจชุมชนแบบครบวงจร เช่น การทำบัญชี การใช้เทคโนโลยีการผลิต การออกแบบผลิตภัณฑ์ การสร้างแบรนด์สินค้า และการจัดการด้านตลาดตลาด สนับสนุนและประสานงานให้มีการเชื่อมโยงวิสาหกิจแบบเดียวกันเข้าเป็นเครือข่าย เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนเหล่านี้สามารถที่จะช่วยเหลือดูแล ถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันได้ โดยมีการจัดการแลกเปลี่ยนความความรู้ผ่านการศึกษาดูงาน ควรมีการประเมินสถานะของวิสาหกิจชุมชนในทุกปี เพื่อส่งเสริมให้วิสาหกิจที่สามารถดำเนินการธุรกิจได้ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น และให้การช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชนที่ประสบปัญหา ทั้งด้านงบประมาณ ความรู้ในการจัดการ รวมไปถึงเงินทุน โดยให้การสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ในระยะเวลาที่เหมาะสมกับสภาพของวิสาหกิจนั้น ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะให้มีหน่วยงานเพียงหน่วยงานเดียวเป็นผู้สนับสนุนดูแลวิสาหกิจชุมชน โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้เกิดการทำงานที่สัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง และลดการซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน

5.4 ด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ รัฐบาลจะต้องสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนที่ใช้วัตถุดิบที่ตนเองมีในท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้ในการผลิต ต้องมีการอบรมทักษะสมาชิกวิสาหกิจที่เข้ามาทำงานใหม่ให้มีทักษะความสามารถก่อนที่จะทำการผลิตสินค้า ต้องสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้พัฒนาตนเองไปสู่การได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ ด้วยการให้ความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาด้านต่าง ๆ ควรมีการลดขั้นตอนต่าง ๆ ที่วิสาหกิจชุมชนต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการลง เช่น การจดทะเบียนจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงลดขั้นตอน แต่เพิ่มช่องทางในการติดต่อขอความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่วิสาหกิจชุมชนต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ควรขยายเครือข่ายความร่วมมือ ขยายการผลิตสินค้าให้มีปริมาณมากขึ้นกว่าที่มีในปัจจุบันเพื่อรองรับความต้องการของตลาด ปรับปรุงและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ควรพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้มีคุณภาพมากขึ้น และมีการนำเอาเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิต

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยจากการศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหาร ตลาด ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาคือ ทิศทางวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.59$) การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.58$) การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.58$) กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ ($\bar{X} = 3.56$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.49$) โดยด้านการบริหารตลาด ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชน กำหนดแหล่งจำหน่าย/แหล่งบริการ/ลูกค้าเป้าหมายอย่างครอบคลุม ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนติดตามข้อมูลความต้องการของลูกค้าและตลาด โดยการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดแผนการผลิตครั้งต่อ ๆ ไป ($\bar{X} = 3.63$) ส่วนด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างขวัญและกำลังใจโดยการให้ผลตอบแทนทั้งด้านการเงิน สวัสดิการ และการสนับสนุนยกย่องชมเชย ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมาคือ วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนา คณะกรรมการและสมาชิกให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและดำเนินงานได้คล่องตัว ($\bar{X} = 3.59$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของการรับสมาชิก ($\bar{X} = 3.19$)

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า วิสาหกิจชุมชนทุกแห่งในเขต อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาตลาด มีตราสินค้า เป็นของตนเอง มีความซื่อสัตย์ การรักษาคุณภาพสินค้า การปรับปรุงสินค้าให้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาด มีความร่วมมือการประสานงาน จัดการประชุมอย่างต่อเนื่อง ระเบียบข้อบังคับมีความชัดเจน สมาชิกมีความเข้าใจกิจกรรมการดำเนินงาน จัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงาน ระเบียบการเงินของวิสาหกิจชุมชนแต่ละแห่งมี ความชัดเจน มีงบประมาณเพียงพอ คณะกรรมการมีการบริหารแบบธรรมาภิบาล โดย สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม มีการวางแผนการทำงานของกลุ่ม มีการปรึกษาหารือร่วมกัน

ของคณะกรรมการและหารือกับหน่วยงานภาครัฐในด้านต่าง ๆ สมาชิกมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการผลิต เพื่อให้มีการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การจัดบริการตามขอขาย มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามกำกับและประเมินผล มีการพัฒนาสมาชิกให้มีความรู้ในงาน มีการฝึกทักษะในการผลิตให้มีการอบรมเพิ่มเติม ซึ่งจะมีหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนมาอบรมความรู้เพิ่มเติมให้มีการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร เช่น ความรู้การผลิต การแปรรูป การตลาด เป็นต้น มีการส่งเสริมให้สมาชิกมีคุณภาพชีวิตในการทำงานการดูแลสุขภาพสมาชิกทุกคนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม พัฒนาทักษะสมาชิก อย่างต่อเนื่อง การสร้างจิตสำนึกเรื่องคุณภาพ การเสริมสร้างบุคลากรให้มีระเบียบวินัยในการทำงาน เน้นความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพมาตรฐานที่ดี จึงทำให้ ระดับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจตจันทร์ ผาจันทร์ยอ

(2561) ได้ทำการศึกษา อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอ่อน ตำบลคำพิ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยทางการบริหารหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอ่อน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.57) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนพงษ์ อภรณ์พิศาล (2559) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิระศักดิ์ วรรณตร (2559) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งในการบริหาร วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของวิสาหกิจ ชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ ทั้ง 12 ด้านมีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูง ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยใน ระดับมาก ทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาร์ตน์ แซ่มเงิน (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนไวน์ศรีชุมแสง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อ ด้านคน ด้านเงิน ด้านวัตถุดิบ ด้านการจัดการ และด้านเครื่องมือ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยจากการศึกษาระดับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร พบว่า ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจ

ชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาคือ ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.72$) ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.58$) โดยด้านคุณภาพสินค้าและบริการ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สินค้าและบริการมีคุณภาพ ปลอดภัย ได้รับการรับรองคุณภาพ และได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้า ($\bar{X} = 4.02$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่เหมือนใคร เป็นที่ต้องการของตลาด ($\bar{X} = 3.71$) ส่วนด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนสามารถลดต้นทุนการผลิต เช่น ใช้วัตถุดิบหรือวัสดุที่มีในท้องถิ่นเป็นหลัก ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำเนินงานได้ ($\bar{X} = 3.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิสาหกิจชุมชนสามารถลดความผิดพลาดและการสูญเสียในระบบการผลิตและบริการได้ ($\bar{X} = 3.44$)

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า วิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ทุกแห่ง ได้รับการพัฒนามาโดยตลอดต่อเนื่องตั้งแต่มีพระราชบัญญัติก่อตั้งวิสาหกิจชุมชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ทำให้วิสาหกิจชุมชนได้รับการเรียนรู้มาอย่างต่อเนื่องจนทำให้เกิดความเข้มแข็ง วิสาหกิจชุมชนมีความคล่องตัวและสามารถปรับตัวตามสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็วสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้เฉพาะด้าน ใช้เงินทุนดำเนินการไม่สูงนัก ทำให้เข้าสู่ธุรกิจได้ง่าย สามารถผลิตสินค้าและบริการตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายและลูกค้าเฉพาะกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิสาหกิจชุมชนมีความสามารถในการพึ่งตนเองทางการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดีเช่นในเรื่องของการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการองค์กร การบริหารทรัพยากรต่าง ๆ นอกจากนั้น พบว่า วิสาหกิจชุมชนมีผู้นำมีประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งจะเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนต่าง เช่น การจุดประกายความคิด การนำพาการสร้างธุรกิจ การแสวงหาตลาดเพื่อระบายสินค้า ฯลฯ จึงทำให้ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีผลลัพธ์การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญสุดา ทองดี (2561) ได้ทำการศึกษา รูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนรำแดง ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ตำบลรำแดง อ.สิงหนคร จ.สงขลา ในภาพรวมอยู่ใน ระดับเชิงบวก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาในรายด้านแล้ว พบว่า รูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนมากที่สุดในด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.77$) และรูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนน้อยที่สุดในด้านการนำความรู้ไปใช้ ($\bar{X} = 3.36$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนพงษ์ อารณพิศาล (2560) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลาง ของประเทศไทย พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) สอดคล้องกับงานวิจัยของสุดารัตน์ แซ่มเงิน (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนไวน์ศรีชุมแสง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในการพิจารณาความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้วิจัยได้ใช้หลักการพิจารณาของกรมพัฒนาชุมชนซึ่งแบ่งความสำเร็จออกเป็นด้านศักยภาพชุมชน และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนซึ่งพิจารณาจากด้านศักยภาพชุมชนและด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนไวน์ศรีชุมแสง มีระดับความคิดเห็นต่อด้านศักยภาพชุมชนและด้านผลิตภัณฑ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา เคนาภูมิ (2558) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ศักยภาพประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคามโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การปรับตัวของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.90$) ความยืดหยุ่นในการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.80$) ความสามารถในการดำรงอยู่ของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.77$) ตามลำดับ

3. ผลการวิจัยจากการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยทางการบริหารด้านทิศทางวิสาหกิจชุมชน (ADM_1) ($\beta = .375$) ด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร (ADM_4) ($\beta = .300$) และด้านการบริหารตลาด (ADM_5) ($\beta = .139$)

มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ (ADM₆) ($\beta=.148$) และด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ADM₅) ($\beta=.103$) มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ =.743 โดยปัจจัยทางการบริหารด้านทิศทางการวิสาหกิจชุมชน ด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร ด้านการบริหารตลาด ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ และด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน สามารถร่วมกันทำนายระดับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 74.30

จากผลการวิจัยที่ได้แสดงให้เห็นว่าผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด จะต้องอาศัยปัจจัย ในการสนับสนุนการดำเนินกิจการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ เพราะปัจจัยการบริหารหรือทรัพยากร การบริหารนั้นมีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงาน เป็นอย่างมากไม่ว่าการบริหารงานนั้นจะเป็นการบริหารภาครัฐหรือภาคเอกชนก็ตามการนำเอาปัจจัยการบริหารมา เลือกใช้ให้เหมาะสมกับการบริหารงาน จะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างสูงสุด ซึ่งวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรหมานิคมมีกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มมีประสิทธิภาพ และเกิดความยั่งยืน มีการกำหนดเป้าหมายดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย การควบคุม ประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีผู้นำกลุ่มที่สามารถทำให้วิสาหกิจชุมชนสามารถพัฒนาไปได้อย่างต่อเนื่อง และสมาชิกภายในกลุ่มก็มีส่วนร่วมในการคิด ในการวางแผน เป้าหมายของกลุ่ม และหน่วยงานจากภาครัฐก็ได้เข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นทางด้านงบประมาณ เทคโนโลยี และการอบรมให้สมาชิกมีความรู้ความสามารถในการดำเนินงาน การผลิตสินค้า และมีการกระจายให้ความรู้กับสมาชิกเพื่อที่จะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการ กระบวนการผลิตเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

ส่วนปัจจัยทางการบริหาร ด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน (ADM₂) ไม่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในกระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชน มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานโดยการกำหนดรูปแบบและรายละเอียดไว้เป็นแบบแผนตายตัว มีการเก็บรวบรวมข้อมูลในกระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชนเพื่อใช้

ประโยชน์ ทั้งข้อมูลภายในและภายนอกชุมชน ไม่ว่าจะเป็น ข้อมูลจากเอกสาร จากแผนแม่บทชุมชน หรือได้มาจากการหาข้อมูลโดยตรงจากสมาชิกและชุมชน ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีอยู่แล้ว ประกอบกับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน จะประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับรายได้ รายรับ และจำนวนผลผลิตที่จำหน่ายได้มากกว่า จำเป็นต้องปรับแผนใช้กลยุทธ์ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้ปัจจัยทางการบริหาร ด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ไม่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจตจันทร์ ผาจันทร์ยอ

(2561) ได้ทำการศึกษา อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพี่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านเทคนิคการบริหาร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารจริยธรรม ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ซึ่งปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านเทคนิคการบริหาร สามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพี่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 35.60 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนพงษ์ อารณพิศาล. (2560) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า วิสาหกิจในปัจจุบันสามารถพึ่งพาตนเองได้จะเห็นได้จากการเพิ่มขึ้น ของวิสาหกิจอย่างต่อเนื่อง มีการปรับตัว มีความหลากหลายของสินค้าโดยภาครัฐเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุน และส่งเสริมความเข้มแข็งสามารถสร้างเป็นเครือข่ายในชุมชนได้ การวิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านภาวะผู้นำด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้าน การเป็นผู้ประกอบการในภาพรวม พบว่าทุกปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากส่วนแบบจำลองสมการ โครงสร้างของประสิทธิผลของการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทยที่ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์พิจารณา ได้จากค่าดัชนีความสอดคล้อง $GFI=0.966$, $AGFI=0.935$, $CFI=0.996$, $NFI=0.976$ และ $RMSEA=0.023$ ซึ่งมีค่าผ่านตามเกณฑ์ทุก

ค่าแสดงว่ายอมรับสมมติฐานโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตัวแปรอิสระทุกตัวร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารจัดการได้ร้อยละ 55 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุदारัตน์ แซ่มเงิน (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ไวน์ศรีชุมแสง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการกับความสำเร็จ พบว่า การบริหารจัดการด้านคน ด้านเงิน ด้านวัตถุดิบ ด้านการจัดการ ด้านเครื่องมือ และด้านการตลาด มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนไวน์ศรีชุมแสง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชสรรา คำมัน (2558) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .000 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิระศักดิ์ วรรณตร (2558) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งในการบริหาร วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของวิสาหกิจ ชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ ทั้ง 12 ด้านส่งผลต่อความเข้มแข็งในระดับสูง ปัจจัย ทั้ง 12 ด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชน โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันอยู่ระหว่าง 0.53 - 0.84 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถอธิบายการดำเนินงานที่เข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ได้ร้อยละ 76.90 (R2 เท่ากับ .769) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ บวกลบ 0.262 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คุชฎี นาคเรือง (2558) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดยะลา ผลการวิจัย พบว่า ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารการตลาด และด้านคุณลักษณะของสมาชิก มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจ ชุมชนจังหวัดยะลาตามลำดับ ดังนั้นในการขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดี ควรให้ความสำคัญกับการบริหารการเงินเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ การควบคุมต้นทุนการผลิตให้ลดลง และการบริหารการตลาดควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ มีเอกลักษณ์ ของท้องถิ่น ดังนั้นการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน นอกจากการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการแล้ว การสร้างคุณค่าของผลิตภัณฑ์เป็นสิ่งสำคัญ ที่ควรพัฒนาควบคู่กันไปเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนต่อไป

4. ผลการวิจัยจากการศึกษาแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการให้กับวิสาหกิจชุมชนแบบครบวงจร เช่น การทำบัญชี การใช้เทคโนโลยีการผลิต การออกแบบผลิตภัณฑ์ การสร้างแบรนด์สินค้า และการจัดการด้านตลาดตลาด สนับสนุนและประสานงานให้มีการเชื่อมโยงวิสาหกิจแบบเดียวกันเข้าเป็นเครือข่าย เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนเหล่านี้สามารถที่จะช่วยเหลือดูแล ถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันได้ ให้การช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชนที่ประสบปัญหา โดยให้การสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำในระยะเวลาที่เหมาะสมกับสภาพของวิสาหกิจนั้น ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะมีหน่วยงานเพียงหน่วยงานเดียวเป็นผู้สนับสนุนดูแลวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เกิดการทำงานที่สัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง และ ควรมีการลดขั้นตอนต่าง ๆ ที่วิสาหกิจชุมชนต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการลง เช่น การจดทะเบียนจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ วิสาหกิจชุมชนควรทำการการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง จัดประชุมสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ การเลือกตั้งกรรมการที่เป็นคนดีมีความสามารถ และเป็นที่ยอมรับ และมีวาระการดำรงตำแหน่งที่ชัดเจน มีกรรมการดูแลงานในด้านต่าง ๆ เหมาะสม ปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมและมีการนำไปใช้ และการบริหารงานเป็นระบบและตรวจสอบได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง ควรดำเนินการพัฒนาสมาชิกในวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และควรปรับปรุงและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค พัฒนาคุณภาพของสินค้าให้มีคุณภาพมากขึ้น และนำเอาเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิต

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชสรา คำมัน (2558) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ข้อเสนอแนะ คือ ต้องการให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี ความรู้ใหม่ ๆ ในการดำเนินงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนเรื่องการลงทุนและตลาด และช่วยแนะนำในการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกสินทร์ ชำนาญพล (2558) ได้ทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดการเครือข่ายการตลาดวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการวิจัย พบว่า แนวทางในการจัดการเครือข่ายการตลาดวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ควรบูรณาการการทำงานร่วมกันในการสนับสนุนส่งเสริมการสร้างและการจัดการเครือข่าย การตลาดวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวตั้งแต่ระดับชุมชน จังหวัด กลุ่มจังหวัดและขยายสู่ระดับ ภูมิภาค ประเทศและต่างประเทศโดยวางแผนทางการตลาดร่วมกับวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยว พร้อมขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เครือข่ายมีความเข้มแข็งและยั่งยืน

2) ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการตลาดการท่องเที่ยวแก่บุคลากรด้านการท่องเที่ยวอย่าง สม่ำเสมอ และ3) ควรสร้างช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การท่องเที่ยวชุมชนที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อหลายช่องทาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัณญา เคนาภูมิ (2558) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของวิสาหกิจ ชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาประสิทธิผล ของวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคามประกอบด้วย (1) แนวทางกลยุทธ์เชิงรุก โดยการพัฒนาศักยภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์สู่ระดับประเทศ และระดับสากล ขยายช่องทางการจัดจำหน่าย ขยายพัฒนาเครือข่ายทางธุรกิจเพื่อ ส่งเสริมการกระจายสินค้า (2) แนวทางกลยุทธ์เชิงพัฒนา โดยการเสริมสร้างขีด ความสามารถการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนงบประมาณและบุคลากรในการ พัฒนาวิสาหกิจชุมชน สร้างความร่วมมือเชิงบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนอย่างเป็นระบบ (3) แนวทางกลยุทธ์เชิงตั้งรับโดยการพัฒนา ศักยภาพแรงงานวิสาหกิจชุมชน พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนยกระดับ มาตรฐานการผลิตให้สูงขึ้นและ (4) แนวทางกลยุทธ์เชิงพลิกแพลง โดยการพัฒนา เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง วิจัยนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ และสร้าง ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็งและ พึ่งตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณพงค์ ช่วยรักษา (2560) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร พบว่า ควรมีการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ให้เข้มแข็งและกว้างขวางในระดับประเทศ เพื่อการขยายภาคการผลิตและการจัดจำหน่าย ที่ยังมีค่อนข้างน้อยการวางแผนการผลิตที่ครบวงจร การพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเกษตรอำเภอพรหมานิคม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและดูแลวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน โดยการสนับสนุนในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการรับสมาชิก และการประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกแล้วแจ้งผลให้สมาชิกทราบ และนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน และด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ โดยการสนับสนุนในการสร้างองค์ความรู้แก่วิสาหกิจชุมชนให้มีการกำหนดขั้นตอน กระบวนการ และระบบในการผลิตสินค้าหรือบริการให้สามารถควบคุมคุณภาพสม่ำเสมอ รวมทั้งให้มีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการภายในองค์กร เพื่อให้มีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน

1.2 สำนักงานเกษตรอำเภอพรหมานิคม ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและพัฒนาผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน โดยการสนับสนุนในการสร้างองค์ความรู้แก่วิสาหกิจชุมชนให้สามารถลดความผิดพลาดและการสูญเสียในระบบการผลิตและบริการได้ และด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน โดยการสนับสนุนในการสร้างองค์ความรู้แก่วิสาหกิจชุมชนให้สามารถสร้างความพึงพอใจสนใจและกระตือรือร้นให้สมาชิก ที่จะร่วมกิจกรรม ให้มีความพอใจจากการได้มีส่วนร่วมในการทำงาน มีรายได้เพิ่ม ได้รับสวัสดิการ และได้รับการยอมรับ และเพิ่มศักยภาพและความสามารถของสมาชิกโดยให้สมาชิกมีความรู้ เกิดทักษะในการทำงาน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ อันจะส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

1.3 สำนักงานเกษตรอำเภอพรหมานิคม ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ด้านทิศทางวิสาหกิจชุมชน ด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร ด้านการบริหารตลาด ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ และด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ตามลำดับ

1.4 สำนักงานเกษตรอำเภอพรณานิคม ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเน้นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน โดยเพิ่มเติมการบริหารเชิงกลยุทธ์ หรือการปรับแผนกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ให้มากขึ้นเนื่องจากเป็นตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร

1.5 สำนักงานเกษตรอำเภอพรณานิคม ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการให้กับวิสาหกิจชุมชนแบบครบวงจร เช่น การทำบัญชี การใช้เทคโนโลยีการผลิต การออกแบบผลิตภัณฑ์ การสร้างแบรนด์สินค้า และการจัดการด้านตลาดตลาด สนับสนุนและประสานงานให้มีการเชื่อมโยงวิสาหกิจแบบเดียวกันเข้าเป็นเครือข่าย เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนเหล่านี้สามารถที่จะช่วยเหลือดูแล ถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันได้

1.6 สำนักงานเกษตรอำเภอพรณานิคม ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนควรทำการการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง จัดประชุมสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ การเลือกตั้งกรรมการที่เป็นคนดีมีความสามารถ และเป็นที่ยอมรับ และมีวาระการดำรงตำแหน่งที่ชัดเจน มีกรรมการดูแลงานในด้านต่าง ๆ เหมาะสม ปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมและมีการนำไปใช้ และการบริหารงานเป็นระบบและควรดำเนินการพัฒนาสมาชิกในวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และควรปรับปรุงและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค พัฒนาคุณภาพของสินค้าให้มีคุณภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว โดยทำการเปรียบเทียบกับวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภออื่น ๆ ในเขตจังหวัดสกลนคร เพื่อที่จะได้ทราบปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนของแต่ละพื้นที่

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร

2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น การพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำวิสาหกิจชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ

ที่มีผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัด
สกลนคร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2548). *วิสาหกิจชุมชน*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร. (2563). *กลุ่มทะเบียนและสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน*. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร.
- กัญญาภรณ์ อินทว้าง, สุพจน์ อินทว้าง และ อภิชาติ วรรณภีระ. (2554). *การจัดการวิสาหกิจชุมชน*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557). *การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) ด้วย AMOS*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- โกสินทร์ ชำนาญพล. (2558). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเครือข่ายการตลาดวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ขวัญฤดี ตันตระบัณฑิตย์. (2551). “แนวทางการพัฒนาธุรกิจชุมชน”. *วารสารการพัฒนาท้องถิ่น*. 3 (1): มิถุนายน-กันยายน 2551.
- จินตนา กาญจนวิสุทธิ์. (2558). *เส้นทางวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาอาชีพและการพึ่งพาตนเอง*. กรุงเทพฯ: มีน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- เจตจันทร์ ผาจันทร์ยอ. (2561). *อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารต่อประสิทธิผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบบ้านมูลอัน ตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชญากัณฑ์ ก็อารีโย. (2557). *รูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง*. วิทยานิพนธ์ ป.ร.ด.. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชนพงษ์ อารณพิศาล. (2559). *การศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- _____. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ ป.ร.ด. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และ พิทยา ว่องกุล. (2555). *เศรษฐศาสตร์การเมือง: วิสาหกิจชุมชน กลไกเศรษฐกิจฐานราก*. กรุงเทพฯ: เอติลันเพรสโปรดักส์.
- คณภา ลำภู. (2556). *กลยุทธ์การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองจังหวัดตาก*. รายงานการวิจัย. ตาก: คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น.
- คุชฎี นาคเรือง. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดยะลา*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ดำรง วัฒนา. (2545). *ทฤษฎีองค์การ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฐิตินันท์ สุวรรณศิริ. (2550). *การจัดการความรู้ของผู้ตรวจประเมินระบบคุณภาพสำนักงานรับรองคุณภาพวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์*. [Online] Available
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กทม: ประสานการพิมพ์.
- ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร และอุทิศ สังข์รัตน์. (2556). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตลุ่มทะเลสาบสงขลา*. สงขลา: ภาควิชาสัตตศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร. (2556). *การจัดการและการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน*. สงขลา: สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธนาวิทย์ บัวฝ้าย. (2553). *ธุรกิจชุมชน: แนวทางในการพัฒนาชุมชน*. [Online] Available from; <http://www.hu.ac.th/academic/article/Mk/Business%20community.html> [18 เมษายน 2563].
- ธัญสุดา ทองดี. (2561). *รูปแบบประสิทธิภาพต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไร่แดงตำบลไร่แดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย. สงขลา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตสงขลา.
- นงลักษณ์ ทองศรี. (2559). *รูปแบบการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าไหมจังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- นพพร ณะชัยพันธ์. (2550) *สถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: วิทญ์พัฒน์.
- นุชสรุ คำมัน. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. สาขาส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิศรา จันท์เจริญสุข. (2555). *ชุมชนเข้มแข็ง สังคมน่าอยู่ เศรษฐกิจยั่งยืน ตามแนวทางการพัฒนาของเศรษฐกิจพอเพียง [electronic resource]: รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ เครือข่ายวิจัยสถาบันอุดมศึกษา ประจำปี 2555*. เชียงใหม่: เครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิศารัตน์ สังข์เลื้อ. (2559). *การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษากลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย*. วิทยานิพนธ์ ร.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์*. กรุงเทพฯ: แอนด์โออินเตอร์ มีเดีย.
- ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2553). *การประเมินผลการปฏิบัติงานและการปรับเงินเดือน*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- พัฒนศ คดีพิศาล. (2553). *ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของพนักงานบริษัทเวิลด์พลาส จำกัดและบริษัทในเครือ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2552). *ทฤษฎีองค์การสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.
- พีระศักดิ์ วรรณตร. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งในการบริหาร วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุรินทร์*. รายงานการวิจัยภาควิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภัทรพร เกษสังข์. (2549). *การวิจัยทางการศึกษา*. เลย: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- มินระดา โคตรศรีวงศ์. (2559). *การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่ความสำเร็จ กรณีศึกษากลุ่มทอผ้าไหมบ้านหวายหลิม ตำบลมะบัว อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด*. การค้นคว้าอิสระ ร.ม. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. ขอนแก่น: วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- เมตตา แก้วอุดม. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (2552-2554) กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลคลองประเวศ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา*. ภาคนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ. ชลบุรี: คณะรัฐศาสตร์และ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เยาวลักษณ์ แก้วยอด. (2555). *การศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปไม้ ฝ้ายในเขตปฏิรูปที่ดิน ตำบลถ้ำ ฉลอง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและแผนงาน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- _____. (2545). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- วรรณพงศ์ ชวยรักษา. (2560). *แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรี ทอผ้าฝ้ายอ้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร*. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจ. ชลบุรี: วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรรัตน์ เขียวโพธิ์. (2553). *ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- วิกรม อารีราษฎร์. (2547). *ความพร้อมของพนักงาน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในการย้ายที่ทำการจากท่าอากาศยานสากลกรุงเทพ (ดอนเมือง) ไปสู่ ท่าอากาศยานสากลสุวรรณภูมิ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิจิต ชาติเพชร. (2548). *วิสาหกิจชุมชน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2563 <http://valor.riy.ac.th/research/document/publication/smce.html>.
- วิจิต นันทสุวรรณ. (2544). *ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิหมู่บ้าน.
- วิภาดา คุปตานนท์. (2551). *การจัดการและพฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ส เจริญการพิมพ์.
- วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2550). *การจัดการและพฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: เพียร์สันเอด์ ดุเคชันอิน.

- สมบุรณ์ ศิริสรรหิรัญ. (2553). *สัมมนาทฤษฎีองค์กรและการจัดการ [เอกสารคำสอน]*. นครปฐม: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2553). *การจัดการจากมุมมองนักบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: บริษัท จี.พี.ไอ เฮอร์พริ้นท์ จำกัด.
- ศิริพงศ์ พงษ์พิณธ์. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับธุรกิจ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ฮาซันพริ้นติ้ง.
- สัจจา บรรจงศิริ และคณะ. (2554). *การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. รายงานการวิจัย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สัญญา เคนาภูมิ. (2558). *แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม*. รายงานการวิจัย. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2554). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สุदारัตน์ แซ่มเงิน. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนไวน์ศรีชุมแสง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี*. *วารสารเกษตรพระจอมเกล้า* 2560 : 35 (3) : 127-136.
- สุพัตรา ดิวเฮือง. (2557). *ปัจจัยการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานระบบการแพทย์ฉุกเฉิน ของผู้ปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น*. *วิทยานิพนธ์ สช.ม. ขอนแก่น*: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุรัสวดี ราชกุลชัย. (2547). *การวางแผนและการควบคุมทางการบริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสรี พงศ์พิศ. (2548). *ฐานคิดจากแผนแม่บทสู่วิสาหกิจชุมชน*. กรุงเทพฯ: พลังปัญญา.
- _____. (2552). *คู่มือทำวิสาหกิจชุมชน*. กรุงเทพฯ: พลังปัญญา.
- _____. (2558). *คู่มือทำวิสาหกิจชุมชน*. กรุงเทพฯ: พลังปัญญา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2548). *พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร.

- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2555). *การประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร.
- _____. (2556). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2556*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- _____. (2560). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- อโนทัย ตรีวานิช. (2552). *สถิติธุรกิจ*. ขอนแก่น: สำนักพิมพ์ขอนแก่นการพิมพ์.
- อารี วิบูลย์พงศ์และคณะ. (2549). *โครงการ การพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน*. เชียงใหม่: คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Almobayyed, M. (2012). *Micro-enterprise for Women in Guatemala. Design, Architecture, Art and Planning: Community Planning*. U.S.A.: University of Cincinnati.
- Armstrong, R. (2012), An analysis of the conditions for success of community based Tourism enterprise. *International Centre for Responsible Tourism (ICRT) Occasional Paper*, 21, 1–52.
- Bell, D. and M. Jayne. (2010). The creative countryside: Policy and practice in the UK rural cultural economy. *Journal of Rural Studies*: 1–10.
- Best, J., & Kahn, J. V. (1993). *Research in Education* (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Davenport, T., & Prusak, L. (1998). *Working knowledge: How organizations manage what they know*. Boston: Harvard Business School Press.
- Dietmar and Jason. (2010). Poverty–environment dividends of rural community enterprises: Insights from a cross–sect oral study in Latin America and the Caribbean. Tropical Agricultural Research and Higher Education Center (CATIE) Program.
- Fayol, H. 1949. *General and Industrial Management*. (C. Storrs, Trans.) London: Pitman.(Original work published in 1916).

- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw–Hill Book.
- Hong–Hee. (2006). *The effects of ASP utilization factors ohm organization factors on organizational performance of customer firms: A longitudinal study (Unpublished doctoral dissertation)*. University of Nebraska, Lincoln, United States of America.
- Matthews, T. Whittaker, S., Badenes, H., Smith, B. Muller, M., Ehrlich, K.,... Lau, T. (2013). Community insights: Helping community leaders enhance the value of enterprise online communities. *Proceedings of the SIGCHI conference on human factors in computing systems* (pp. 513–522). New York: ACM Press.
- Saleh, A. S., and Ndubisi, N. O. (2006). An evaluation of SME development in Malaysia. *International Review of Business Research Papers*, 2(1), 1–14.
- Vichitdhanabadee, J, Wilmshurst, T. D., and Clift, R. C. (2009). *Performance management practice in the Thai In Proceedings of the Performance Measurement Association Conference SMES*. (pp. 1–26). Dunedin, New Zealand: University of Otago.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๕

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางคณาภรณ์ ศุภย์ศรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคริต ชาญชิตปรีชา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ท้องถิ่นอำเภอพรรณานิคม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุตมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุรชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุรชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๘๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน พัฒนาชุมชนอำเภอพังโคน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๘๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ท้องถิ่นอำเภอพังโคน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๘๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๘๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๘๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน เกษตรอำเภอพังโคน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจรรยาบรรณการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจรรยาบรรณการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพ็ชรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ท้องถิ่นอำเภอพรรณานิคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน เกษตรอำเภอพรรณานิคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษานี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๕

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ท่านันทุกตำบล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายผดุงเกียรติ ทองภู

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางคนาภรณ์ ศูนย์ศร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางกาไวย กลยณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางสาวพันสี คุณธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายกิติพงษ์ นารินทร์รักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางสาวณัฐกฤตา กิระพล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรชัยญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางนงนุช ศรีพรหม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายประวิทย์ จุลณีย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชัยคุณ)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางพิลัยวรรณ ไชยตะมาตย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ร.บ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุคตกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางถวิล อุปรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสุรัชญา สุขประเสริฐ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๖๔๒๓๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสุรัชญา สุขประเสริฐ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๗๑๘๒ ๘๙๑๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคริต ชาณูชิตปรีชา รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร. จิตติ กิตติเลิศไพศาล คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ละม้าย รมเย็น กรรมการบริหารหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. นายพดุงเกียรติ ทองภู ท้องถิ่นอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
5. นางคณาภรณ์ คุณย์ศร เกษตรอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

- 1) นายผดุงเกียรติ ทองภู ท้องถิ่นอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
- 2) นางสาวพนัสี คุณธรรม พัฒนาการอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
- 3) นางคณาภรณ์ ศุภย์ศร เกษตรอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
- 4) นางกาไวย์ กลยนี้ ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงปลาในกระชังบ้านพอกใหญ่สามัคคี ตำบลพอกน้อย อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
- 5) นาย กิตติพงษ์ นารินทร์ ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมเกษตรกรทำนาตำบลช้างมิ่ง อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
- 6) นางสาวณัฐกฤตา กิระพล ประธานวิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัย ตำบลพรธนา อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
- 7) นางนุชรินทร์ ศรีพรหม ประธานวิสาหกิจชุมชนจักสานไม้กวาดวังปลาป้อม ตำบลพรธนา อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
- 8) นายประวิทย์ จุลณีย์ ประธานวิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงคำข่า ตำบลไร่ อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
- 9) นางพิลัยวรรณ ไชยตะมาตย์ ประธานวิสาหกิจชุมชนผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโนนเรือ-ตอเรือ ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอพรหมานิคม สกลนคร
- 10) นางถวิล อุปรี ประธานวิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าอ้อมครามบ้านดอนกลอย ตำบลสว่าง อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร

*****

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร” คำตอบจากแบบสอบถามฉบับนี้จะเก็บเป็นความลับ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

นางสุรัชญา สุขประเสริฐ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่น 12

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือข้อความลงในช่องว่าง
ตามความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. ไม่เกิน 30 ปี

2. 31-40 ปี

3. 41-50 ปี

4. 51-60 ปี

5. มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา

2. มัธยมศึกษาตอนต้น

3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

4. ปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

5. ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

1. เกษตรกร

2. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

3. รับจ้างทั่วไป/พนักงานบริษัทเอกชน

4. รับราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ

5. อาชีพอื่น ๆ

5. รายได้ต่อเดือน

1. ไม่เกิน 10,000 บาท

2. 10,001-20,000 บาท

3. 20,001-30,000 บาท

4. มากกว่า 30,000 บาท

ตอนที่ 2 ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ พรณานิคม จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ทิศทางวิสาหกิจชุมชน						
1	การกำหนดเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนของวิสาหกิจชุมชน					
2	สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและทิศทาง					
3	วิสาหกิจชุมชนมีการจัดโครงสร้างหน้าที่ในการบริหารงาน และการแบ่งหน้าที่อย่างเหมาะสม					
4	วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับ และเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน					
5	วิสาหกิจชุมชนมีการจัดบันทึกการเงินบัญชี และมีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ทิศทางวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)						
6	วิสาหกิจชุมชนมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและข้อมูลอื่น ๆ และแจ้งให้สมาชิกรับทราบความเคลื่อนไหว มีความโปร่งใสชัดเจน สมาชิกทุกคนสามารถตรวจสอบได้					
7	วิสาหกิจชุมชนกำหนดทิศทางขององค์กรในการบริหารจัดการทุน ทั้ทุนที่มีอยู่ภายใน ได้แก่ เงิน ทรัพยากร ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางสังคม และทุนที่ได้จากภายนอก					
8	วิสาหกิจชุมชนจัดสรรรายได้และผลประโยชน์ระหว่างสมาชิกอย่างยุติธรรม					
9	วิสาหกิจชุมชนทบทวนผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง					
10	วิสาหกิจชุมชนนำปัญหาในการดำเนินการไปแก้ไขปรับปรุง					
11	วิสาหกิจชุมชนเน้นการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรม รับผิดชอบ ไม่เอาเปรียบและซื่อสัตย์					
12	การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนเน้นรับผิดชอบต่อสาธารณะ ในด้านใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม					
13	วิสาหกิจชุมชนให้การสนับสนุนต่อชุมชนในด้านกรำาเพ็ญสาธารณะประโยชน์					
14	วิสาหกิจชุมชนจัดสรรรายได้เป็นสวัสดิการแก่สมาชิกหรือชุมชน อย่างเท่าเทียม					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน						
1	ในกระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลในกระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชนเพื่อใช้ประโยชน์ ทั้งข้อมูลภายในและภายนอกชุมชน ไม่ว่าจะเป็น ข้อมูลจากเอกสาร จากแผนแม่บทชุมชน หรือได้มาจากการหาข้อมูลโดยตรงจากสมาชิกและชุมชน					
2	มีการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการตัดสินใจจัดทำแผนอย่างมีเหตุมีผล					
3	ผู้นำ กรรมการ และสมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนร่วมกัน					
4	การกำหนดเป้าหมายของแผนงานของวิสาหกิจชุมชนทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น การกำหนดจำนวนการผลิต บริการ การลงทุน รายจ่าย รายได้ จำนวนการให้สวัสดิการชุมชน ฯลฯ และเชิงคุณภาพ เช่น การคำนึงถึงคุณภาพของสินค้า/บริการ คุณภาพชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม					
5	วิสาหกิจชุมชนจัดทำแผนปฏิบัติงานโดยการกำหนดรูปแบบและรายละเอียดไว้					
6	วิสาหกิจชุมชนถ่ายทอดแผนแก่ผู้เกี่ยวข้อง					
7	วิสาหกิจชุมชนปฏิบัติตามแผนที่จัดทำไว้					
8	วิสาหกิจชุมชนสามารถควบคุมและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์					
9	วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการคาดการณ์ความสำเร็จของแผน เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่สมาชิก					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การบริหารตลาด						
1	วิสาหกิจชุมชนกำหนดแหล่งจำหน่าย/แหล่งบริการ/ลูกค้าเป้าหมายอย่างครอบคลุม					
2	วิสาหกิจชุมชนติดตามข้อมูลความต้องการของลูกค้าและตลาด โดยการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดแผนการผลิตครั้งต่อไป					
การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร						
1	วิสาหกิจชุมชนมีการรวบรวมการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่น					
2	วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ทั้งภายในชุมชนและภายนอกชุมชน เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
3	วิสาหกิจชุมชนมีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น					
4	วิสาหกิจชุมชนมีการเก็บข้อมูลที่นำเชื่อถือ ถูกต้องแม่นยำ ทันสมัย และสะดวกในการนำมาใช้งานของชุมชนเอง และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					
5	วิสาหกิจชุมชนมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์แก่สมาชิก					
การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน						
1	วิสาหกิจชุมชนกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการรับสมาชิก					
2	วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาคณะกรรมการและสมาชิกให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและดำเนินงานได้คล่องตัว					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)						
3	วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างขวัญและกำลังใจ โดยการให้ผลตอบแทนทั้งด้านการเงิน สวัสดิการ และการสนับสนุนยกย่องชมเชย					
4	วิสาหกิจชุมชนประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกแล้วแจ้งผลให้สมาชิกทราบ และนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน					
กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ						
1	วิสาหกิจชุมชนมีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการภายในองค์กร เพื่อให้มีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน					
2	วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการภายนอกองค์กร เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและเกื้อกูลกับกิจกรรมวิสาหกิจอื่น ๆ ในชุมชน					
3	วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดขั้นตอน กระบวนการ และระบบในการผลิตสินค้าหรือบริการให้สามารถควบคุมคุณภาพ สม่ำเสมอ					
4	มีการนำข้อมูลจากลูกค้า ความรู้ และเทคโนโลยี มาปรับปรุงกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ					
5	วิสาหกิจชุมชนมีการควบคุม ป้องกันความผิดพลาดในกระบวนการเพื่อให้ระบบการทำงานดีขึ้น					

ตอนที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ พรณานิคม จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำ
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับผลลัพธ์
การดำเนินงาน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านประสิทธิผลตามภารกิจ ของวิสาหกิจชุมชน						
1	วิสาหกิจชุมชนสามารถลดรายจ่ายในการ ดำเนินงาน รวมถึงลดการซื้อสินค้าจาก ภายนอกได้					
2	วิสาหกิจชุมชนและสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการดำเนินงาน					
3	สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดำรงชีวิตอย่าง มีความสุข อยู่ได้อย่างพอเพียง หนี้สินลดลง มีคุณภาพชีวิตดี พึ่งตนเองได้					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ						
1	สินค้าและบริการมีคุณภาพ ปลอดภัย ได้รับการรับรองคุณภาพ และได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้า					
2	วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่เหมือนใคร เป็นที่ต้องการของตลาด					
ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน						
1	วิสาหกิจชุมชนสามารถลดต้นทุนการผลิต เช่น ใช้วัตถุดิบหรือวัสดุที่มีในท้องถิ่นเป็นหลัก ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำเนินงานได้					
2	วิสาหกิจชุมชนสามารถลดความผิดพลาดและการสูญเสียในระบบการผลิตและบริการได้					
ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน						
1	การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนบรรลุตามแผนที่วางไว้					
2	จะมีประโยชน์ที่ชุมชนได้รับโดยคนในชุมชนมีงานทำ มีสินค้าและบริการตอบสนองความต้องการของชุมชน คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่ม					
3	มีการเพิ่มศักยภาพและความสามารถของสมาชิกโดยสมาชิกมีความรู้ เกิดทักษะในการทำงาน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)						
4	สมาชิกมีความพึงพอใจสนใจและกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจจากการได้มีส่วนร่วมในการทำงาน มีรายได้เพิ่ม ได้รับสวัสดิการ และได้รับการยอมรับ					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ภาคผนวก ง

สรุปค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ

พรณานิคม จังหวัดสกลนคร

1. ทิศทางวิสาหกิจชุมชน

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

2. การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

3. การบริหารตลาด

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

4. การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

5. การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

6. กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ

พรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

1. ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

2. ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

3. ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

4. ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการ

พัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
(จากการทดลองใช้แบบสอบถาม 30 ชุด)
เรื่อง
ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น	แปลผล
1. ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม	.916	ใช้ได้
1.1 ด้านทิศทางวิสาหกิจชุมชน	.905	ใช้ได้
1.2 ด้านการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน	.820	ใช้ได้
1.3 ด้านการบริหารตลาด	.774	ใช้ได้
1.4 ด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร	.861	ใช้ได้
1.5 ด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน	.821	ใช้ได้
1.6 ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ	.834	ใช้ได้
2. ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร	.964	ใช้ได้
2.1 ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน	.895	ใช้ได้
2.2 ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ	.925	ใช้ได้
2.3 ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน	.852	ใช้ได้
2.4 ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	.931	ใช้ได้
ภาพรวมทั้งฉบับ	.908	ใช้ได้

ภาคผนวก ฉ

คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
ในเขตอำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร

*****

ตอนที่ 2 ปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมนิคม
จังหวัดสกลนคร

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ทิศทางวิสาหกิจชุมชน		
1	การกำหนดเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนของวิสาหกิจชุมชน	.785
2	สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและทิศทาง	.494
3	วิสาหกิจชุมชนมีการจัดโครงสร้างหน้าที่ในการบริหารงาน และการแบ่งหน้าที่อย่างเหมาะสม	.397
4	วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับและเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน	.496
5	วิสาหกิจชุมชนมีการจัดบันทึกการเงินบัญชี และมีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง	.469
6	วิสาหกิจชุมชนมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและข้อมูลอื่น ๆ และแจ้งให้สมาชิกรับทราบความเคลื่อนไหว มีความโปร่งใสชัดเจน สมาชิกทุกคนสามารถตรวจสอบได้	.688
7	วิสาหกิจชุมชนกำหนดทิศทางขององค์กรในการบริหารจัดการทุน ทั้งทุนที่มีอยู่ภายใน ได้แก่ เงิน ทรัพยากร ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางสังคม และทุนที่ได้จากภายนอก	.456
8	วิสาหกิจชุมชนจัดสรรรายได้และผลประโยชน์ระหว่างสมาชิกอย่างยุติธรรม	.621
9	วิสาหกิจชุมชนทบทวนผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ทิศทางการวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)		
10	วิสาหกิจชุมชนนำปัญหาในการดำเนินการไปแก้ไขปรับปรุง	.526
11	วิสาหกิจชุมชนเน้นการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรม รับผิดชอบต่อ เปรียบและซื้อสัตย์	.632
12	การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนเน้นรับผิดชอบต่อสาธารณะ ในด้านใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	.578
13	วิสาหกิจชุมชนให้การสนับสนุนต่อชุมชนในด้านการบำเพ็ญ สาธารณะประโยชน์	.512
14	วิสาหกิจชุมชนจัดสรรรายได้เป็นสวัสดิการแก่สมาชิกหรือชุมชน อย่างเท่าเทียม	.623
การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน		
1	ในกระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลใน กระบวนการจัดทำแผนของวิสาหกิจชุมชนเพื่อใช้ประโยชน์ ทั้งข้อมูล ภายในและภายนอกชุมชน ไม่ว่าจะเป็น ข้อมูลจากเอกสาร จากแผนแม่บท ชุมชน หรือได้มาจากการหาข้อมูลโดยตรงจากสมาชิกและชุมชน	.742
2	มีการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการตัดสินใจจัดทำแผนอย่างมี เหตุมีผล	.459
3	ผู้นำ กรรมการ และสมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนร่วมกัน	.478
4	การกำหนดเป้าหมายของแผนงานของวิสาหกิจชุมชนทั้งเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพ เช่น การกำหนดจำนวนการผลิต บริการ การลงทุน ใช้จ่าย รายได้ จำนวนการให้สวัสดิการชุมชน ฯลฯ และเชิงคุณภาพ เช่น การ คำนึงถึงคุณภาพของสินค้าบริการ คุณภาพชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม	.878
5	วิสาหกิจชุมชนจัดทำแผนปฏิบัติงานโดยการกำหนดรูปแบบและ รายละเอียดไว้	.723
6	วิสาหกิจชุมชนถ่ายทอดแผนแก่ผู้เกี่ยวข้อง	.456
7	วิสาหกิจชุมชนปฏิบัติตามแผนที่จัดทำไว้	.469
8	วิสาหกิจชุมชนสามารถควบคุมและปรับแผนตามสถานการณ์	.496

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)		
9	วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการคาดการณ์ความสำเร็จของแผน เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่สมาชิก	.432
การบริหารตลาด		
1	วิสาหกิจชุมชนกำหนดแหล่งจำหน่าย/แหล่งบริการ/ลูกค้าเป้าหมายอย่างครอบคลุม	.432
2	วิสาหกิจชุมชนติดตามข้อมูลความต้องการของลูกค้าและตลาด โดยการนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดแผนการผลิตครั้งต่อไป	.481
การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร		
1	วิสาหกิจชุมชนมีการรวบรวมการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่น	.653
2	วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ทั้งภายในชุมชนและภายนอกชุมชน เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	.465
3	วิสาหกิจชุมชนมีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น	.458
4	วิสาหกิจชุมชนมีการเก็บข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ถูกต้องแม่นยำ ทันสมัย และสะดวกในการนำมาใช้งานของชุมชนเอง และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	.422
5	วิสาหกิจชุมชนมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์แก่สมาชิก	.624
การบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน		
1	วิสาหกิจชุมชนกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการรับสมาชิก	.785
2	วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาคณะกรรมการและสมาชิกให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและดำเนินงานได้คล่องตัว	.478
3	วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างขวัญและกำลังใจโดยการให้ผลตอบแทนทั้งด้านการเงิน สวัสดิการ และการสนับสนุนยกย่องชมเชย	.401
4	วิสาหกิจชุมชนประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกแล้วแจ้งผลให้สมาชิกทราบ และนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน	.544

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ		
1	วิสาหกิจชุมชนมีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการภายในองค์กร เพื่อให้มีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน	.785
2	วิสาหกิจชุมชนมีวิธีการจัดการกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการภาคนอกองค์กร เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและเกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมวิสาหกิจอื่น ๆ ในชุมชน	.478
3	วิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดขั้นตอน กระบวนการ และระบบในการผลิตสินค้าหรือบริการให้สามารถควบคุมคุณภาพ สม่ำเสมอ	.401
4	มีการนำข้อมูลจากลูกค้า ความรู้ และเทคโนโลยี มาปรับปรุงกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ	.526
5	วิสาหกิจชุมชนมีการควบคุม ป้องกันความผิดพลาดในกระบวนการเพื่อให้ระบบการทำงานดีขึ้น	.465

ตอนที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ

พรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านประสิทธิผลตามภารกิจของวิสาหกิจชุมชน		
1	วิสาหกิจชุมชนสามารถสรายจ่ายในการดำเนินงาน รวมถึงลดการซื้อสินค้าจากภายนอกได้	.856
2	วิสาหกิจชุมชนและสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงาน	.478
3	สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข อยู่ได้อย่างพอเพียง หนี้สินลดลงมีคุณภาพชีวิตที่ดี ฟังตนเองได้	.401

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ		
1	สินค้าและบริการมีคุณภาพ ปลอดภัย ได้รับการรับรองคุณภาพ และได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้า	.396
2	วิสาหกิจชุมชนมีการสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการ ให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่เหมือนใคร เป็นที่ต้องการของตลาด	.469
ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน		
1	วิสาหกิจชุมชนสามารถลดต้นทุนการผลิต เช่น ใช้วัตถุดิบหรือวัสดุที่มีในท้องถิ่นเป็นหลัก ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำเนินงานได้	.467
2	วิสาหกิจชุมชนสามารถลดความผิดพลาดและการสูญเสียในระบบการผลิตและบริการได้	.411
ด้านพัฒนาวิสาหกิจชุมชน		
1	การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนบรรลุตามแผนที่วางไว้	.489
2	จะมีประโยชน์ที่ชุมชนได้รับโดยคนในชุมชนมีงานทำ มีสินค้าและบริการตอบสนองความต้องการของชุมชน คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่ม	.387
3	มีการเพิ่มศักยภาพและความสามารถของสมาชิกโดยสมาชิกมีความรู้ เกิดทักษะในการทำงาน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ	.432
4	สมาชิกมีความพึงพอใจสนใจและกระตือรือร้นที่จะรวมกิจกรรม มีความพึงพอใจจากการได้มีส่วนร่วมในการทำงาน มีรายได้เพิ่ม ได้รับสวัสดิการ และได้รับการยอมรับ	.408

ภาคผนวก ช

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการหาแนวทางพัฒนา

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอพรหมานิคม
จังหวัดสกลนคร

*****

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....
 วันที่ให้สัมภาษณ์.....เวลา.....น.
 สถานที่สัมภาษณ์.....

1. ในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
 พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการบริหารสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ท่านมีความคิด
 เห็นว่า ควรเป็นอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
 พรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านกระบวนการจัดการสินค้าและบริการ ท่านมี
 ความคิดเห็นอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ในการพัฒนาผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ท่านมีความคิด
เห็นว่า ควรเป็นอย่างไร?

---

4. ในการพัฒนาผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอ
พรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ท่านมีความคิดเห็นว่า
ควรเป็นอย่างไร?

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	สุรัชญา สุขประเสริฐ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 11 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2519
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 206 ถ.ศุภกิจวาทะศิลป์ ตำบลพรธนา อำเภอพรธนาภิคม จังหวัดสกลนคร 47130 โทรศัพท์ 087-182-8918
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักบัญชี
สถานที่ทำงาน	ร้านอาร์เอสสเตชันเนอร์รี่ อำเภอพรธนาภิคม 122 หมู่ที่ 2 ตำบลพรธนา อำเภอพรธนาภิคม จังหวัด สกลนคร 47310
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2532	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าแห่ง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2536	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวังเหนือวิทยา
พ.ศ. 2542	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พณิชยการเชียงใหม่ สาขา บัญชี
พ.ศ. 2560	ปริญญาตรี การจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2546 - 2563	นักบัญชี
พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน	นักบัญชี(ร้านอาร์เอสสเตชันเนอร์รี่)